

veni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ YIL: 22 SAYI: 253 MART 2009

Çanakkale

İmparatorluğu savınırken Cumhuriyet'in temellerinin atıldığı yer

Hayatınızı
Şansa
Bırakmayın!!!

Check-Up
yaptırın

Çünkü Check-Up bir çok hastalığın önceden tespit edilmesinde etkin rol oynar...

byd
SELÇUKLU
HASTANESİ

Hastane Cad. No: 28 Selçuklu / KONYA 0332 235 50 42 www.selcuklu.com.tr

7gün
24 saat

Başlarken

Değerli Üyelerimiz,

Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfımızın kuracağı, Konya'nın ikinci üniversite hayalini gerçekleştirecek olan KTO – Karatay Üniversitesi'nin kanun tasarısı Bakanlar Kurulu'nda görüşülerek kabul edildi. Geçtiğimiz Kasım ayı içerisinde YÖK Genel Kurulu'nda Üniversitemizin kuruluşunun onay almasıyla başlayan yasal süreç kanun tasarısının TBMM'ye sevkıyla devam etmektedir. Kanunun Meclis'ten geçiş Cumhurbaşkanlığı'nca onaylanmasıyla KTO – Karatay Üniversitesi tüzel kişiliğine kavuşacaktır.

2009 yılında eğitime başlaması için aralıksız çalıştığımız üniversitemizin yasal süreçleri tek tek aşması 12 Kasım 2008'de attığımız temelin geldiği noktayı göstermektedir. O gün için atılan bu temelin neden aceleye getirildiği gibi sorulara en iyi cevabı geldikimiz bu aşama verecektir. Bu aşamadan sonra bizim üzerimize düşen görev Üniversite'nin inşaatının hızla tamamlanmasıdır. Rektörlük, fakültelerin yer aldığı eğitim bloğu, yemekhane ve kütüphanemizde inşaat çalışmaları hızla devam etmektedir. Üniversitemizin 2009-2010 eğitim öğretim yılına açılması hedefimizi gerçekleştirmek için, inşaatında yasal sürece paralel olarak hızlı bir şekilde bitirilmesi için çalışıyoruz. Konya Ticaret Odası Meclisi'nin ve Yönetim Kurulu'nun, Konya için son yılların en önemli projesi olarak gördüğü KTO-Karatay Üniversitesi'nin kuruluş aşamasında desteğini esirgemeyerek onay veren Millî Eğitim Bakanlığı'na ve Bakanlar Kurulu'na teşekkür ediyorum.

Değerli Üyelerimiz

Mart ayı tarihimiz açısından son derece önemli olayların yaşandığı bir aydır. 18 Mart Şehitler Günü'nde ve bu güne adını veren Çanakkale Zaferi'nin yıl dönümünde tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz. Aynı zamanda İstiklal Marşı'nın da kabul edildiği bu aydaki tarihi günler Devletimizin birlik ve beraberliğinin önemli vurgulanması gereken gündürlerdir. Tarih bilincini unutmayan toplumlar geleceğe daha güvenle bakarlar. Biz de yakın dönemde yaşadığımız bu günleri unutmuyarak, her fırsatta anarak kendimiz için bir ders çıkarmalıyız.

Bu gün bize düşen görev el ele vererek şu an yaşanan ekonomik kriz ortamından kurtulmaktır. Devlet, özel sektör, sivil toplum kuruluşları hep birlikte sorumluluk alanlarımız içerisinde çok çalışmalıyız. Öncelikle kendi bölgelerimizin sorunlarına çözüm bularak ülke ekonomisine katkıda bulunmalıyız. Konya Ticaret Odası olarak ilimizin, bölgemizin ve ülkemizin kalkınmasına ve dış açılmasına katkıda bulunmak, şehrimizin ekonomik değerlerini ihracata yönelik olarak geliştirmek, üyelerimizin talepleri doğrultusunda projeler üretmek başlıca hedeflerimiz arasındadır. 127 yıllık tarihimizle bir çok sorunla baş edebilecek tecrübeye sahibiz. Cumhuriyetin kuruluşundan beri yaşanan ekonomik gelişmelerin içerisinde yer aldık. Bu gün geldiğimiz noktada inançla ve azimle çalışmanın neticesinde Konya'yı yurt içinde ve dışında tanınan, ticarete dünya çapında söz sahibi bir şehir haline getirdik.

Değerli Okuyucularımız,

Konya Ticaret Odası'nın organ seçimlerinin ardından oluşan yeni Yönetim Kurulumuzu bir çok kişi, kurum ve kuruluş temsilcisi ziyaret ederek tebrik, takdir ve teşekkür dileklerini iletmislerdir. Bu satırlardan ziyaretimize gelerek iyi dilek ve temennilerini bildiren STK temsilcilerine, kurum ve kuruluş yöneticilerine ve dostlarımıza bir kez daha teşekkür ediyorum.

Hüseyin ÜZÜLMÖZ
KTO Yönetim Kurulu Başkanı
TOBB Başkan Yardımcısı
www.huseyinuzulmez.com.tr

Haber

Odalardan
birlik mesajı

06

Haber

Üzülmez'den
Başbakan'a
Davos desteği

04

Haber

KTO
Karatay Üniversitesi
inşaatı tam gaz

09

Rapor

Kadının
iş hayatındaki yeri
ve karşılaştığı
sorunlar

14

Hukuk

Elektronik
Ticaret

28

Bilişim

Bilim ve teknoloji çağının gözdesi yazılım

Dosya

ÇANAKKALE
İmparatorluğu savunurken
Cumhuriyet'in
temellerinin atıldığı yer

Kültür

Bölge
Yazma Eserler
Kütüphanesi

Tarih

İstiklal
Marşı ve
Mehmet Akif

KONYA TİCARET ODASI

Yeni
ipek yolu
dergisi

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Hüseyin UZULMEZ

YAYIN KURULU

Nurettin OK
Mesut İNCE
Muammer Ablaşlar ŞAHİN
Servet KAYIRCI
Mehmet SOYLU

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Osman BAŞEĞMEZ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Göhan SAY

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Hayim KARPUZ
Prof. Dr. Sami SARAĞOĞLU
Prof. Dr. Ahmet ÖNCEL
Prof. Dr. Orhan ÇEKER
Prof. Dr. Yuvuz ATAR
Prof. Dr. Sami KARAHAN
Doç. Dr. Adem ÖGÜT
Yrd. Doç. Dr. Nazım KÖÇÜ
Yrd. Doç. Dr. Caher ARABACI
Yrd. Doç. Dr. Bahadır EROĞLU
Yrd. Doç. Dr. Osman KUNDURACI
Yrd. Doç. Dr. Vajar ERDEMİR
Dr. Hasan ÖZÖNDER

SANAT YÖNETMENİ

M. Fatih ÖZSOY

KARİKATUR

Mehmet ÖZKENDİRCİ

REKLAM VE HALKLA İLİŞKİLER

İbrahim ÇAKIR

YAPIM

Ölçü Konya Ofset Matbaa Tesleri
Kasaplangi Matbaa San. Tic. Ltd. Şti.
Tel/Faks: 0332 3423620
www.olcukonyayofset.com

BASKI-CİLT

Ölçü Konya Ofset Matbaa Tesleri
Kasaplangi Matbaa San. Tic. Ltd. Şti.
Tel/Faks: 0332 3423620
www.olcukonyayofset.com

DAĞITIM

Ekin Dağıtım Kurus ve Aracılık Hizmetleri
Tel: 0332 236 36 12
Faks: 0332 237 78 08
E-posta: ekinlogistik@hotmail.com

* Ayda bir yayınlanır.

* Dergimizdeki yazılar kaynak gösterilerek alınabilir.

* Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.

* Dergimize yayınlanmak üzere gönderilen yazılar yayınlanmaz veya yayınlanmasın üste edilemez.

Oda :

Telefon : 0 332 221 52 52
Faks : 0 332 353 05 46

Basın Servisi :

Telefon - 0 332 221 52 64 - 221 52 96
Faks - 0 332 221 52 95

İnternet :

www.kto.org.tr

E-posta :

kto@kto.org.tr

Basın Müşavirliği :

basiyay@kto.org.tr / basin@kto.org.tr

Etud Araştırma Servisi :

etud@kto.org.tr

Diğ. Ticaret Servisi :

dtis@kto.org.tr

Muhabebe Servisi :

muhabebe@kto.org.tr

Yıllık abone bedeli:
30 TL

Odalar KOBİ'lere rehber oluyor

Türkiye'de imalat yapan şirketlerin yüzde 99'unu oluşturan KOBİ'lere servis sağlamada Ticaret ve Sanayi Odaları'nın rolü masaya yatırıldı. Sanayi merkez ve ilçelerde faaliyet gösteren Ticaret ve Sanayi ve Borsaların yöneticileri ABİGEM'in organizasyonunda KOBİ'lere daha iyi hizmet verebilmek için yapılması gerekenler konusunda karşılıklı görüş alışverişinde bulundu. Konya Ticaret Odası'nın ev sahipliğinde yapılan toplantıda Londra Ticaret Odası ve Sheffield Ticaret Odası'nda eğitim uzmanı olarak görev yapan Peter BOLTON'da Avrupa'daki odaların çalışmaları hakkında bilgi verdi.

Konya Ticaret Odası'nda ABİGEM tarafından "KOBİ'lere servis sağlamada Ticaret ve Sanayi Odaları ile Borsaların rolü" konulu toplantı yapıldı. ABİGEM Konya Direktörü Mustafa Salman, Avrupa Birliği'nin desteğiyle Konya'da faaliyete başlayan ABİGEM'in KOBİ'lere rehber olmaya, onların sorunlarını tespit edip, çözüm yolu göstermeye devam ettiğini söyledi. ABİGEM olarak Konya'da KOBİ'lerin rekabet edebilirliğini geliştirmek için çalışmalarını ifade eden Salman, "Türkiye'de imalat yapan şirketlerimizin yüzde 99,2'si KOBİ niteliğindedir. KOBİlerimiz üretim istihdamının yüzde 56,6'sını oluşturduğu dikkate alındığında, KOBİ'lerimizin ülkemiz ekonomisi açısından önemi daha net anlaşılacaktır. Tespitlerimiz göre KOBİ'lerimizin karşılaştığı problemler arasında Bilgi ve Teknoloji eksikliği, Finansman sorunu ön plana çıkmaktadır." dedi.

Londra Ticaret Odası ve Sheffield Ticaret Odası'nda eğitim uzmanı olarak görev yapan Peter BOLTON, Konya'da faaliyet gösteren Ticaret, Sanayi Odaları ve Borsa yöneticilerine Avrupa'dan çeşitli örnekler verdi. Avrupa Birliği ülkelerinin Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı olduğuna dikkati çeken BOLTON, "İhracatın yüzde 51,7'si ve ithalatın yüzde 39,8'i Avrupa ülkeleriyle yapılmaktadır. Türkiye'nin AB'ye katılımı KOBİ'ler için çok önemlidir. Türkiye'de faaliyet gösteren KOBİ'lerin yasal düzenlemelere ve standartlara, ihtiyacı vardır. Önümüzdeki süreçte ABİGEM'ler aracılığıyla KOBİ'ler bilgilendirilerek, gelişmeleri ve rekabet güçlerini artması sağlanacaktır. Bu konuda Oda ve Borsalarımıza da önemli görevler düşmektedir ki, Konya'da faaliyet gösteren Odaların bu konuda bugüne kadar ciddi çalışmalar yaptıklarını görüyoruz." diye konuştu.

Türkiye'de KOBİ'lerin mali yetersizlikler nedeniyle gerekli yatırımı yapamadığını bunun yanında danışma, eğitim ve AR-GE alanlarında yoğunlaşmadığını anlatan BOLTON, KOBİ'lerin Türkiye'deki istihdamın önemli bölümünü karşılamasına rağmen, finansman sorununun rekabet gücünü olumsuz etkilediğini söyledi. Avrupa Birliği'nin KOBİ'ler için fonlar ayrıldığını bildiren BOLTON, bu fonlardan Odalar ve ABİGEM'ler aracılığıyla faydalanılabileceğine işaret etti.

Toplantıda Oda ve Borsaların yöneticileri karşılıklı görüş alışverişinde bulundu.

Üzülmez'den Başbakan'a Davos desteği

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmez Davos'ta yaşananları değerlendirdi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu tepkiyi gönülden desteklediklerini belirten Üzülmez, "Başbakanımız Davos'ta son derece onurlu bir tutum sergilemiştir" dedi.

Başkan Üzülmez şöyle konuştu:

"İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres'in tutumu ve söylemi karşısında, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın tutumu son derece yerinde olmuştur. İsrail Cumhurbaşkanı'nin sesini yükselterek konuşması nezaket kurallarına aykırıydı. Konya Ticaret Odası olarak Başbakanımızın ortaya koyduğu tepkiyi yürekten destekliyoruz. Bu onurlu davranış ve ortaya koyulan tepki, İsrail'in işlediği devlet terörüne karşıdır. İsrail Gazze'de çocuk, yaşlı, kadın demeden masum halkı katletmiştir."

İsrail Büyükelçisi'nin geçtiğimiz aylarda Konya Ticaret Odası'nı ziyaretleri sırasında Filistin'de yaşanan insanlık dramına dikkat çektiklerini hatırlatan Başkan Üzülmez, "İsrail büyükelçisinin Konya Ticaret Odası'nı ziyareti sırasında, net bir dille, masum insanların, çocukların öldürülmesine karşı olduğumuzu söylemiştik. İsrail, en son Gazze'de orantısız güç kullanarak, masum insanları öldürmüş ve devlet terörü işlemiştir. Davos'ta başbakanımızın ortaya koyduğu tavır alkışiyor, onurlu duruşun kamuoyunda da takdirle karşılandığını düşünürüz" dedi.

İngiltere Konya'yla ticaret yapmak istiyor

İngiltere Büyükelçiliği Ticaret ve Yatırım Müsteşarı Waşne Lewis Konya Ticaret Odası'nı ziyaret ederek Başkan Yardımcıları İsmail Haydaroğlu ve Mehmet Sertçakar ile görüştü. Ziyarete Büyükelçi Lewis'e Konya'nın ticaret potansiyeli hakkında bilgi verildi.

İngiltere Büyükelçiliği Ticaret ve Yatırım Müsteşarı Wayne Lewis, Konya ile ticari bağları geliştirmek istediklerini söyledi. Konya Ticaret Odası'nı ziyaret eden Lewis, Türkiye'de İstanbul, Ankara ve İzmir'in dışında 9 il tespit ettiklerini ve bu illerle olan ticari ilişkileri artırmayı hedeflediklerini bildirdi.

Lewis şöyle konuştu: "İngiliz Büyükelçiliği yatırım departmanı olarak Ankara, İzmir ve İstanbul'un dışındaki illerle de ticareti artırmak istiyorum. Bu amaçla Türk Dış Ticaret Müsteşarlığıyla yaptığımız çalışmada aralarında Konya'nın da bulunduğu 9 il tespit ettik. Bu çalışmayı Bölgesel Ticaret ve Yatırım Projesi adı altında gerçekleştiriyoruz. Bu projeyi Türkiye ve İngiliz hükümeti de desteklemektedir. Önümüzdeki Mayıs ayı içerisinde her iki ülkenin bakanı bir araya gelerek, üst düzey görüşmelerini yapacaklar." dedi.

Konya'nın giderek artan bir dış ticaret potansiyeline sahip olduğunu söyleyen Konya Ticaret Odası Başkan Yardımcısı İsmail Haydaroğlu, "İngiltere ile Konya'nın ticari ilişkilerinin güçlenmesi ve Konya'dan bu ülkeye ihracatın artırılması için her türlü işbirliğine hazırız" dedi.

KTO Başkan Yardımcısı Mehmet Sertçakar ise, Konya'nın ekonomik ve sanayi potansiyeli hakkında bilgi verdi. Sertçakar, "Konya'da işgiden ipliğe birçok sektörde üretim yapan firmaların bulabilirsiniz. Konya'daki üretim mozaığının farklı olmasını bir avantaj olarak görüyoruz. İngiliz iş adamlarını Konya'da yatırım yapmaya davet ediyoruz" diye konuştu.

Üzülmez: "Doğalgaz fiyatlarında indirim memnuniyet verici"

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzlmez, doğalgaz fiyatlarında sanayide yüzde 18 oranında indirime gidilmesinin, firmaların girdi maliyetlerini düşüreceğine dikkati çekerek, indirimin memnuniyet verici olduğunu söyledi.

Şubat ayından itibaren geçerli olmak üzere doğalgaz fiyatlarında evlerde yüzde 17, sanayide ise yüzde 18 oranında indirime gidilmesini değerlendiren KTO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Üzlmez, "Sanayide en önemli girdi maliyetleri arasında yer alan enerjide fiyatların düşmesi, özellikle içerisinde bulunduğumuz ortamda son derece önemlidir." dedi.

Sanayi kesiminin yüksek girdi maliyetleriyle dünya piyasalarıyla rekabet etmek zorunda kaldığına dikkati çeken Başkan Üzlmez, "Doğalgaz fiyatlarının sanayide yüzde 18 oranında indirime gidilmesini ve indirimin devam edeceği yönündeki açıklamaları memnuniyetle karşılıyor. Yüzde 18'lik doğalgaz indirimi sanayide, imalat sektöründe bir anlamda 'tesvik' niteliği taşıyacaktır. Aynı zamanda doğalgaz fiyatlarındaki düşüş, enflasyona da olumlu etki yapacaktır." diye konuştu.

Üzülmez: "Kazakistan'la işbirliğini artırmalıyız"

Kazakistan Büyükelçisi Bagdad AMREYEV, Konya ile ticari ilişkilerin en üst seviyeye çıkarılması için Konya Ticaret Odası'yla her türlü işbirliğini yapmaya hazır olduklarını söyledi. Konya temasları sırasında Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Üzülmez'i ziyaret eden AMREYEV, Türkiye ile 10 milyar dolarlık ticaret hedefine ulaşmak için karşılıklı işbirliğinin artması gerektiğini söyledi. Başkan Üzülmez'de önümüzdeki aylarda Kazakistan'a ticari işbirliği için bir heyet göndereceğini söyledi.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmez, Kazakistan Büyükelçisi Bagdad AMREYEV, Başkonsolosluk Müsteşarı Ashkat DAUTOV ve Ticaret Ateşesi Ashkat KESSIKBAEYEV'i Konya temasları sırasında makamında kabul etti. Heyete Konya ile ilgili bilgiler veren Başkan Üzülmez, "Konya Türkiye'nin önemli sanayi ve tarım şehirlerinden birisidir. Makine imalatı, otomotiv yan sanayi, ayakkabı, döküm sanayi ve gıda sektörleri Konya'da önemli yer tutmaktadır. Türkiye'de üretilen hububatın yüzde 30'u, şeker pancarının yüzde 35'i Konya'da üretilmektedir. Kazakistan'la olan ticari ilişkilerimizin artması için her türlü işbirliğine hazırız." dedi.

TOBB Başkan Yardımcılığı görevi nedeniyle Kazakistan'daki ticari ve sanayi faaliyetlerini yakından takip etme imkanı bulduğunu anlatan Üzülmez, bu ülkeye olan ticaret hacminin 10 milyar dolar seviyesine çıkarılması gerektiğini söyledi. Üzülmez önümüzdeki aylarda Konya'dan ticari bir heyetin Kazakistan'a iş gezisi düzenleyeceğini kaydetti.

Konya'da bulunmaktan duyduğu mutluluğu dile getiren Büyükelçi Bagdad AMREYEV ise, "İlk görüşüp tanıştığım Konyalı sizsiniz. Konya Ticaret Odası'ndan gördüğümüz ilgi ve alaka bizi son derece memnun etti. İki kardeş ülkenin ticari faaliyetlerinin artması için yapılacak her türlü çalışmaya destek vermeye hazırız. Kazakistan ile Türkiye arasındaki kardeşlik bağları ilişkilerin en üst düzeyde, en iyi şekilde gelişmesini sağlıyor. Biz bu kardeşlik bağlarının güçlenerek artmasını istiyoruz" diye konuştu.

Odalardan birlik mesajı

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Üzülmez, Yönetim Kurulu Üyeleriyle birlikte, Konya Sanayi Odası Başkanı Tahir Büyükhelvacıgil'i ziyaret etti. Ticaret Odası ve Sanayi Odası'nın bugüne kadar birlik beraberlik içerisinde bölgenin sanayi ve ticaretinin gelişmesi için çalıştıklarını belirten Başkan Üzülmez, Konya Sanayi Odası'nın yeni döneminin hayırlı olmasını diledi. KSO Başkanı Büyükhelvacıgil de aynı dileklerde bulundu.

Konya Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanlığı görevinde yeniden güven tazeleyerek bu göreve seçilen Tahir Büyükhelvacıgil'e Konya Ticaret Odası Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmez, KTO Meclis Başkanı Dr. Seyit Karaca ve Yönetim Kurulu Üyeleri hayırlı olsun ziyaretinde bulundu. Konya Sanayi Odası'yla bugüne kadar iyi ilişkiler içerisinde olduklarını ve birlik beraberlik içerisinde hareket ettiklerini belirten Başkan Üzülmez, "Konya Ticaret Odası olarak yeni dönemde de bütün kurum ve kuruluşlarla olduğu gibi Konya Sanayi Odamız ile de ele ele vererek bölgemize hizmet etmeye devam edeceğiz. Konyadaki birlik ve beraberliğin sağladığı sinerjiyle bölgemiz kazanıyor, Konya Ankara'da üst düzeyde temsil ediliyor. Bunun en güzel örneklerinden birisi TSE Başkanlığı'dır." dedi.

Üzülmez, "Konya Sanayi Odamızın seçimleri bizden önce gerçekleştiği için, bugün Konya Sanayi Odamızı ziyaret ediyoruz. Yeni dönemin Konya Sanayi Odamıza, Konya Sanayisine hayırlı olmasını diliyoruz" diye konuştu.

Ziyaretenin duyduğu memnuniyeti dile getiren Konya Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Tahir Büyükhelvacıgil ise, Konya Sanayi Odası,

Konya Ticaret Odası gibi makamların 'hizmet makamları' olduğunu ifade etti. Başkan Büyükhelvacıgil, Konya Ticaret Odası'yla bugüne kadar birlikte önemli hizmetler gerçekleştirdiklerini söyleyerek, "Konya Ticaret Odamız tarafından şehrimize kazandırılacak olan KTO-Karatay Üniversitesi sanayimizin ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman sorununu ortadan kaldıracak, yetiştireceği nitelikli elemanlarla şehrimiz ve ülkemiz ekonomisini önemli kazanımlara kavuşturacaktır" dedi.

KTO-Karatay Üniversitesi emin adımlarla...

Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı tarafından kurulacak olan KTO-Karatay Üniversitesi'yle ilgili önemli bir aşama daha başarıyla sonuçlandı. KTO-Karatay Üniversitesi'nin kanun tasarısı Bakanlar Kurulu Toplantısı'nda ele alınarak kabul edildikten sonra dosyanın TBMM Başkanlığı'na sunulduğu Hükümet Sözcüsü Cemil Çiçek tarafından kamuoyuna duyuruldu. KTO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Üzülmöz, Bakanlar Kurulu'nda kabul edilen tasarınnın Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edildiğini belirterek, "KTO-Karatay Üniversitesi kanun tasarısını ele alarak kabul eden, başta Başbakanımız Sayın Recep Erdoğan olmak üzere Bakanlar Kurulu Üyelerine teşekkür ediyorum" dedi.

Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı tarafından kurulacak olan KTO-Karatay Üniversitesi'nin 6 Kasım 2008'de YOK Genel Kurulu'nda kabul edilmesinin ardından, üniversitenin kurulmasına ilişkin kanun tasarısı 2 Şubat 2009 günü yapılan Bakanlar Kurulu Toplantısı'nda da ele alınarak kabul edildi. Bakanlar Kurulu toplantısının ardından KTO-Karatay Üniversitesi'nin kurulmasıyla ilgili tasarınnın kabul edildiği Hükümet Sözcüsü Cemil Çiçek tarafından kamuoyuna açıklandı. KTO-Karatay Üniversitesi'nin kanun tasarısı Şubat ayının sonunda TBMM'ye gönderildi. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmöz, KTO-Karatay Üniversitesi'ni hedefledikleri zamanda hayata geçirmek için çalıştıklarını belirterek, "KTO-Karatay Üniversitesi'nin tüzel kişiliğine kavuşması için yapılan çalışmalara katkı sağlayan Millî Eğitim Bakanlığımıza, konuyu görüşerek, tasarınnın kabul edilmesine imza atan başta Sayın Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Bakanlar Kurulu üyelerimize teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Konya kamuoyunun önüne bugüne kadar hep gerçekçi projelerle çıktıklarını, engelleme, karalama kampanyaları ve farklı yorumlamalara rağmen yılmadan yollarına devam ederek, Konya'ya ilk özel üniversite kazandırma projesine kararlılıkla devam ettiklerini ifade eden Başkan Üzülmöz, "Konya'yı tarihi misyonuna yeniden kavuşturmak için çıktığımız bu yolda son olarak Üniversitemizin kanun tasarısı Bakanlar Kurulu'nda kabul edilmiştir. Bundan sonra kanun tasarımız Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilecek burada görüşüldükten ve Cumhurbaşkanımız tarafından onaylandıktan sonra KTO-Karatay Üniversitesi tüzel kişiliğine kavuşmuş olacaktır. Bu sürecinde hızlı bir şekilde tamamlanması için çalışmalarımızı aralıksız sürdüreceğiz" dedi.

Üniversite temelini 12 Kasım 2008 tarihinde TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Konya protokolü ve halkın yoğun katılımıyla attıklarını hatırlatan Üzülmöz, "Su anda Yemekhane, Kütüphane, Rektörlük ve Eğitim Bloğumuzda inşaat çalışmaları hızla devam etmektedir. Kaba inşaatını 5 ay içerisinde bitmiş olacaktır." diye konuştu.

Üzülmöz, Üniversiteyi önümüzdeki eğitim yılına açmayı hedeflediklerini belirterek, üniversitenin kuruluş aşamalarına katkı sağlayan bütün kişi, kurum ve kuruluşlara teşekkür etti.

KTO-Karatay Üniversitesi'nde, Fen Edebiyat, Mühendislik, İktisadi ve İdari Bilimler, Güzel Sanatlar ve Tasarım ile Hukuk Fakültesi bulunacak. Yüksek Okul olarak ise, Uygulamalı Bilimler Fakültesi yer alacak. Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Fen Bilimleri Enstitüsü de KTO-Karatay Üniversitesi bünyesinde yer alacak. Üniversitenin yasalasma sürecinde ilave fakülteler olabileceği bildirilirken, nihai sonucun Meclis'te yasalasma ve Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmasıyla netlik kazanacağı öğrenildi.

KTO kadın girişimcilerin merkezi oluyor

Konya Ticaret Odası, Konya'da faaliyetlerini sürdürüyor ve kendi işlerini kurmak isteyen kadın girişimcilere eğitim ve danışmanlık hizmetlerini vereceği "Kadın Masası Projesini" hayata geçiriyor. Sivil Toplum Diyalogu-AB-Türk Odaları Forumu ve AB-Türkiye Odaları Ortaklık Hibe Programı çerçevesinde Konya Ticaret Odası ve Milano Ticaret Odasına bağlı FORMAPER Ajansı'nın ortaklığıyla hazırlanan "Kadınları Güçlendirme - Konya'da Kadın Girişimciliğinin Kapasite ve Hizmet Bakımından Ortaklık Kurma Yoluyla Desteklenmesi" projesi kapsamında Konya Ticaret Odası bünyesinde kurulacak olan KTO - Kadın Masası faaliyet stratejileri Milano Ticaret Odası'ndan gelen heyetlerle yapılan toplantılarla belirlendi.

Konya Ticaret Odası ve Milano Ticaret Odası iş birliğiyle kurulacak "KTO Kadın Masası Projesi" hayata geçiriliyor. KTO Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmöz, kadınların iş kurlarını teşvik ederek, Konya'da kadın girişimci sayısını artırmayı hedeflediklerini söyledi. Kadın girişimci sayısındaki artışın istihdamda da katkı sağlayacağı ifade eden Üzülmöz, "Konya'da kendi işini kurmak isteyen ancak bunun için yeterli bilgi birikime sahip olmayan kadınlarımızı Odamızda kuracağımız kadın masasıyla, danışmanlık ve eğitim hizmeti vereceğiz. Katılanlarımızın ağırlıklı bölümünü girişimcilik eğitimleri, seminerler oluşturacak" dedi.

Kadın Girişimcilerin sayısını artırmak için çalışan Konya Ticaret Odası'nın proje ortağı olan Milano Ticaret Odası'na bağlı FORMAPER Ajansı'ndan gelen bir heyet 4 gün boyunca 45 saat çeşitli toplantılar, karşılıklı görüşmeler yaptı. Milano Ticaret Odası FORMAPER Ajansı Proje Yöneticisi Olga NOGAEVA ile Eğitim Uzmanı Carlo PENCO, Kadın girişimcilerin sayısını artırmak için Konya Ticaret Odası'yla bilgi ve tecrübe paylaşımı yapmaktan mutluluk duyduklarını söyledi. Bu projenin hem

Milano'daki kadın girişimciler hem de, Konya'daki kadın girişimciler açısından önemli olduğunun altı çizildi.

Konya Ticaret Odası Kadın girişimcilerin desteklenmesi projesinin sorumluluğunu yürüten ETÜD Araştırma Servisi Müdürü Bilge Afşar ve Servis uzmanı Nazlı Maç, "Konya'da kadın girişimciliği potansiyelini anlamak, iş yaşamında kadınların ihtiyaçlarını tespit etmek, kadınların iş kurdukları sektörleri belirlemek, kadın girişimciliğine yönelik bakışı anlamak amacıyla kuracağımız Kadın Masası bir araştırma yapacak. Araştırmalar neticesinde Milano Ticaret Odası ve Konya Ticaret Odası uzmanları bir araya gelecek anket ve görüşme gibi metodların kullanılması sonucu elde edilen bilgileri değerlendirecek. Araştırmalar sonucu belirlenen ve girişimci olmak isteyen 50 kadına Kadın Masası tarafından eğitimler verilecek. Eğitimler sonunda kendi işini kurmak isteyen ve gerekli bürokratik süreçler hakkında bilgi sahibi olan kadınların girişimci olmalarına destek sağlanacak" dedi.

Konya Ticaret Odası bünyesinde kurulan Kadın Girişimciler Kurulu'nun başkanlığını yürüten Mimar Hatice Mendir, "Odamız bünyesinde kuracağımız Kadın Masası girişimci kadınlarımızı rehber olacak" dedi. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Üzülmözden çok büyük destekler aldıklarını ifade eden Mendir, "TOBB Bünyesinde kurulan ve Türkiye genelinde teşkilatlanan Kadın Girişimciler Kurulu olarak Konya'da örnek çalışmalara imza atıyoruz. Yaptığımız her çalışmada Sayın Üzülmözün desteğini görüyoruz. Konyalı kadınlar adına kendisine teşekkür ediyorum. Kadın Girişimciler Kurulumuz, KOSGEB ve İŞKUR'unda görüşleri doğrultusunda, Konya'da kadın girişimcilerin durumu tespit edilerek proje dahilinde eğitim, danışmanlık ve bilgilendirme desteği sağlanacaktır" diye konuştu.

Üzülmöz Cumhurbaşkanı ile Suudi Arabistan'a gitti

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmöz, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'un Suudi Arabistan'a yapacağı resmi ziyarete eşlik etmek için heyetle birlikte bu ülkeye gitti.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Suudi Arabistan Kralı Abdullah'ın davetlisi olarak bu ülkeye gitti. 3-6 Şubat 2009 tarihleri arasında gerçekleşen resmi ziyarette bulunanlar arasında Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı ve İslam Ülkeleri Odaları Birliği Başkan Vekili Hüseyin Üzülmöz de yer aldı. Türkiye ile ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve Türkiye'nin Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) toplantılarına katılan Başkan Üzülmöz, Riyad ve Cidde Sanayi Odalarını ziyaret etti. Türk ve Suudi işadamlarının yer aldığı toplantıya katılan Üzülmöz, Cumhurbaşkanlığı Güd ve beraberindeki heyetle Cidde'de bulunan İslam Kalkınma Bankası'nı ziyaret etti.

KTO Karatay Üniversitesi inşaatı tam gaz

Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı tarafından kurulacak olan KTO-Karatay Vakfı inşaatı şimdi bütün hızıyla devam ediyor. Hayata geçtiğinde Konya'nın ilk Vakıf Üniversitesi olma özelliğine sahip olacak olan Üniversite'de Yemekhane, Kütüphane, Rektörlük Binası ve Eğitim Bloğu yapımı işi aynı anda sürüyor. Kanun tasarısı Bakanlar Kurulu'nda kabul edilen Üniversite'nin kısa süre içerisinde TBMM Genel Kurulu'nda görüşülerek yasallaşması bekleniyor.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin

Üzülmez, Konya'ya kazandıracakları Vakıf Üniversitesinin tüzel kişiliğinin oluşması için aşamaların bir bir geride kaldığını belirterek, inşaat çalışmalarının hızla devam ettiğini söyledi. Hedeflerinin KTO-Karatay Üniversitesinin 2009-2010 Eğitim Öğretim yılına yetiştirmek olduğunu yineleyen Üzülmöz, "Bir aksaklık olmaması durumunda planladığımız şekilde Konya'mız tarihi misyonuna kavuşacak" dedi.

Bilge Mühendislik tarafından yapımla gerçekleştirilen inşaatta yalnızca kütüphane binasının temeli için 1700 metre kub beton ve

130 ton demir kullanıldı. Şantiye Şefi Ahmet Yalçın, KTO-Karatay Üniversitesi inşaatının, son dönemde resmi taahhüt anlamında Bölgede yapılan en büyük işlerden biri olduğunu söyledi. Bir beton firmasının bir günlük kapasitede ürettiği betonun önceki gün kütüphane temeline atıldığını anlatan Firma yetkilisi, Üniversite'nin mimari yapısıyla bölgede örnek teşkil edeceğini belirtti.

Hizmet ve Ticaret sektörü de KOSGEB desteklerinden faydalanacak

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmöz, KOSGEB Kanunu'nda değişikliğe gidilerek, hizmet ve ticaret sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin de desteklenmesi kararının memnuniyet verici olduğunu söyledi. Bugüne kadar KOSGEB'in sadece imalat sanayine desteğinin bulunduğunu

hatırlatan Üzülmöz, "Hizmet ve ticaret sektörünün de KOSGEB desteklerinden faydalanması için yaptığımız girişimlerin olumlu neticelenmesi bizi son derece mutlu etmiştir. Özellikle içerisinde bulunduğumuz dönemde hizmet sektörünün de desteklenmesi bir çok işletmemiz açısından hayati önem taşımaktadır" dedi.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmöz, hizmet ve ticaret sektöründe faaliyet gösteren işletmelere de KOSGEB desteklerinden yararlanmasına imkan sağlayan tasarruflar komisyonunda kabul edilmesinin memnuniyet verici olduğunu söyledi. TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nda yapılan değişiklikle "sanayi" ibaresinin, "İşletmeler" ibaresi olarak değiştirilmesine dikkat çeken Başkan Üzülmöz şöyle konuştu:

"Bugüne kadar hükümetle yaptığımız görüşmelerde hizmet ve ticaret sektörünün de desteklenmesi gerektiği yönündeki görüşlerimizi aktardık. Gelişen noktada özellikle hizmet ve ticaret sektörünün zor günler geçirdiği bir dönemde KOSGEB desteklerinden faydalanacak olmaları son derece önemlidir. KOSGEB'in hedef kitlesi içersine imalat sanayi dışındaki küçük ve orta ölçekli işletmeleri ve girişimcileri de kapsayacak şekilde genişletilen düzenleme yıllardır üzerinde durduğumuz bir konuydu. Komisyon'da kabul edilen düzenlemenin TBMM'de bir an önce yasallaşması girişimcilerimizi şevklendircek, yeni yatırım planlarının önünü açacak ve oluştukça yeni yatırımlar istihdamda olumlu katkı sağlayacaktır."

Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan'ın 2008 yılında 92 milyon lira olan kredi desteğinin bu yıl 214 milyon liraya çıkarıldığını kamuoyuna duyurduğunu hatırlatan Başkan Üzülmöz, "İşletmelerimize sağlanacak kredi desteğindeki yüzde yüzlük bir artışı yerinde buluyoruz. Ayrıca Cansuyu ve diğer kredi desteklerinden yararlanmada 'borcu bulunmama' şartının kaldırılmasını da yermiş bir karar olarak değerlendiriyoruz. Hükümetin son açıkları kriz nedeniyle moral bozukluğu içersinde olan girişimcilerimize moral olacağını düşünüyor, düzenlemeye emeği geçenlere teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

KTO Yönetimi'nden Vali'ye ziyaret

Konya Ticaret Odası'nın yeni yönetim kurulu Vali Osman Aydın'ın makamında ziyaret etti. Konya'nın en köklü kurumlarının başında gelen Konya Ticaret Odası'nın Boğe'ye çok idkili hizmetlerinin bulunduğunu söyleyen Vali Aydın, "Konya Ticaret Odamız en son KTO-Karatay Üniversitesi'yle Konya'mızın üniversiteler için adım atmıştır. Başarılı bir yönetim anlayışı sergileyen başta Hüseyin Üzülmez ve bütün ekibini kutluyorum" dedi.

Konya Ticaret Odası Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmez, yeni Yönetim Kurulu Üyeleri, Meclis Başkanı Seyit Karaca ve Başkanlık Divanı üyeleriyle birlikte Konya Valisi Osman Aydın'ı ziyaret etti. Yeni dönemde görev alan Yönetim Kurulu Üyelerini Vali Aydın ile tanıştıran Başkan Üzülmez, "Yeni yönetimimizle birlikte, geçmişte olduğu gibi Konya'ya hizmet etme kararlılığı içerisinde olacağız. Bugüne kadar şehrin sinai, ekonomik ve ticari hayatının her aşamasında yer alan Konya Ticaret Odası, bundan böyle eğitim, kültür ve sosyal alanlarda da hizmetlerini artırarak sürdürecektir" diye konuştu.

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Vali Aydın ise seçmelerin ardından oluşan yönetim kuruluna başarı dileyerek, yeni dönemin hayırlı olması dileklerini iletti. Konya Ticaret Odası'nın 127 yıllık maziye sahip köklü bir kuruluş olduğunu vurgulayan Aydın, "Bu güne kadar Konya'ya büyük hizmetler gerçekleştiren Konya Ticaret Odamız, sizlerin yönetiminde hizmetlerini artırarak, başarıyla sürdüreceğine

inanıyorum. Konya Ticaret Odamızın başarılı çalışmalarından bir tanesi de KTO-Karatay Üniversitesi'nin eğitime başlayacak olmasıdır. Bunun gururu ve övünücü sizlere aittir. Konya'nın eğitim alanına da büyük bir katkı yapacaksınız" dedi. Konya Ticaret Odası'nın Konya için yaptığı güzel çalışmaların aynı şekilde devam edeceğine inandıklarını belirten Aydın, "Her zaman olduğu gibi işbirliği içerisinde çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Sizlere yeni dönemde başarılar diliyorum" diye konuştu.

Başkan Üzülmez'den Konya Protokolü'ne ziyaret

Büyükşehir Belediyesi'ne ziyaret

Konya Ticaret Odası Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmez, yeni Yönetim Kurulu Üyeleri, Meclis Başkanı Seyit Karaca ve Başkanlık Divanı üyeleriyle birlikte, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek'e ziyaret gerçekleştirdi. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Akyürek, Konya Ticaret Odası Yöneticilerine yeni dönemde başarılar diledi. Konya'daki tüm kurumların birlik ve beraberlik içerisinde şehre hizmet etmesinin gerekliliğini dikkat çeken Akyürek, "Konya Ticaret Odası şehrimizin en eski ve köklü kurumlarından birisidir. Tarihine yakışan hizmetleri geçmiş dönemde Konya'ya kazandıran yönetiminizin başarıları çalışmalarını yeni dönemde de tekrarlayacağına inanıyoruz" dedi. Akyürek'in dileklerine teşekkür eden Üzülmez, hizmetlere kaldıkları yerden devam edeceklerini belirterek, yeni dönemde Üniversite projesinin yanı sıra Mesleki Eğitim Merkezi'ni de hayata geçireceklerini ifade etti.

Selçuk Üniversitesi'ne ziyaret

Konya Ticaret Odası heyeti, Selçuk Üniversitesi Rektör Vekili Prof. Dr. Dinçer Bedükü' de ziyaret etti. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Prof. Dr. Bedük, "Konya'mızda birden çok üniversite bulunması gerekir. Bu gerçeği görebek hareket eden Konya Ticaret Odamızın kuracağı üniversitenin bir an önce eğitime açılmasını arzu ediyoruz" dedi. Başkan Üzülmez de KTO-Karatay Üniversitesi'nin kurulması için her türlü desteği veren Selçuk Üniversitesi yöneticilerine teşekkür etti.

Emniyet Müdürlüğü'ne ziyaret

Konya Ticaret Odası heyeti, göreve yeni atanan İl Emniyet Müdürü Hüseyin Namal'a hoş geldin ziyareti gerçekleştirdi. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Müdür Namal, "Konya tarihiyle, kültürüyle büyük bir şehir. Burada görev yapmaktan dolayı mutluluk duyuyorum. Konya Ticaret Odası'nın da şehrin gelişimi için yaptığı katkıları biliyoruz. Yeni dönemin hayırlı olmasını diliyorum" dedi. Başkan Üzülmez de Konya'nın huzur içerisinde yaşanılan bir şehir olduğunu söyleyerek "Sivil Toplum Kuruluşları'nın hizmetleriyle de Konya ilkimizde sayılı şehirler arasına girmiştir" dedi.

Meram Belediye Başkanı Refik Tuzcuoğlu

KTO'ya Tebrik Ziyaretleri

Selçuklu Belediye Başkanı Adem Esen

TÜRMOB Genel Başkanı Eski Devlet Bakanı Masum Türker

Selçuklu İlçe
Emniyet Müdürü
Adem Başanır

Vergi Dairesi Başkanı Sıtkı Aksöz

İl Kültür ve Turizm Müdürü Mustafa ÇİPAN

Motobilyacılar Odası Başkanı Mehmet GÜNBAŞ

MHP Selçuklu Belediye Başkan Adayı
Mustafa Şim DEMİREL

Esnaf Odaları Birliği Başkanı Bekir Duvarcı ve faaliyet gösteren 35 oda Başkanı

THY Konya Müdürü Ahmet POSTALLI

Ahmet Acar
İlköğretim Okulu
Aile Birliği

Halkbank Müdürü Yusuf DEMİREL

Mehir Vakfı Yönetim Kurulu

1 Organize Sanayi Yönetimi

CHP İl Başkanı İmdat ŞEN

Tarım İl Müdürü İbrahim DOSTER

Ticaret Borsası Meclis Başkanı ve Yönetimi

MHP Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı,
MHP Konya İl Teşkilatı Başkanı Ali Yücel,
MHP Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Hikmet Çay

Selçuklu Ziraat Odası Başkanı Faruk ÇÖKLÜ ve Yönetimi

TÜMSİAD Yönetim Kurulu

Bisiklet Sporunu Kalkındırma Derneği

Görmeyenleri Koruma Derneği Başkanı Veli Özagan

Karayolları 3. Bölge Müdürü Haşmet Ruşen OĞUZALP

Konya Bilişim Derneği Yönetim Kurulu

Anadolu Gençlik Derneği Yönetimi

Bozkırlılar
Vakfı Yönetimi

PTT Başmüdürü Hakkı Altıntaş

Radjocular Derneği Başkanı Rasim ÖZER

Mimarlar Odası Yönetimi

Konya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Yönetimi

AK Parti Meram İlçe Yönetimi

Konya Gazeteciler Cemiyeti Yönetimi

Karatay Millî Hukuk Dalı
Meram Murat Ahmet Özkaya

Sivil Toplum Kuruluşları Başkanı Latif SELVİ

MHP Karatay Belediye Başkan Adayı İlyas Kiraz

Muhtarlar Derneği Yönetimi

TEKNOKENT Yönetim Kurulu Başkanı Fatih BOTSALI

KOSKİ Genel Müdürü
Ahmet SORGUN ve Yönetim Kurulu

AKP Selçuklu Belediye Başkan Adayı Uğur İbrahim ALTAY

Makine Mühendisleri Odası Başkanı
İsmail ÖZKARAKAYA ve Yönetim Kurulu

Saadet Partisi İl Başkanı Veli TOLU

Konya
Kamu
Kurumları
İl Müdürleri

Asansörcüler Derneği Yönetimi

Eski Konya Milletvekili Mehmet KILIÇ

TURSAB Yönetim Kurulu

Konya'da Mobilya Fuarı açıldı

Konya Ağaç İşleme Makinesi ve 5. Konya Mobilya Fuarı, düzenlenen törenle ziyarete açıldı.

Konya Ticaret Odası - TÜYAP Uluslar arası Fuar Merkezinde düzenlenen fuarın açılış törenine Konya Valisi Osman Aydın, Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek, Konya Ticaret Odası Başkan Vekili İsmail Haydaroğlu, Konya Sanayi Odası Başkanı Vekili Tahir Şahin, Konya Mobilyacılar Odası Başkanı Mehmet Gunbaş ile firma temsilcileri ve çok sayıda davetli katıldı.

Törende konuşan Konya Mobilyacılar Odası Başkanı Mehmet Gunbaş, mobilya sektörünün 2001'den bu yana yukarı doğru bir ivme çizdiğini belirterek, "Bu sektörde özellikle Konya, yıldız parlayan bir kent olma özelliğini konuyor ve konumuna da devam edecek. Bu manada hükümet tarafından yapılan KDV oranlarının yüzde 18'den yüzde 8'e düşmesi de bizler için sevindimci bir olay olmuştur. Firmaların kendi yaptıkları kampanyalarla sektörde daha da canlandırmaktadır. Bizde Oda olarak sektörün önünü açmak için her türlü çalışmalarını içinde olacağız" dedi.

Konya Ticaret Odası Başkan Vekili İsmail Haydaroğlu da mobilya sektörünün, işyeri sayısı ve yarattığı istihdam ile önemli bir sektör olmasına rağmen ihracat içindeki payının istenilen seviyede olmadığını belirterek, mobilya sektörünün gelişmesinin ihracatının gelişmesine bağlı olduğunu söyledi. Türk mobilya sektörünün gelecekte dünya çapında söz sahibi olacağı sektörlerinin başında geldiğini ifade eden Haydaroğlu, "Sektörün canlanması için sorunlarına en kısa

zamanda çözüm bulmak hepimizin görevidir. Ekonomik krizin etkisini en aza indirmek için uygulanan KDV indirimini sektöre canlılık getirmiştir. Mobilya firmalarımızın da bu canlanmaya devam ettirmeleri için reklam ve tanıtıma önem vermeleri gerekmektedir. Bunun için en uygun yol düzenlenen uluslar arası fuarlara katılmaktır. Bu fuarlar sayesinde üreticilerimiz gerek yurt içinden, gerekse yurt dışından alım fırsatları ile bire bir görüşme imkanı ve ürününü yerinde tanıtmaya imkanı bulmaktadır" dedi.

Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek ise, Konya'da bu yıl içinde yedinci fuar açmanın mutluluğunu duyduğunu ifade ederek, "Kriz ortamına rağmen bu tür fuarları düzenleyip sektörü canlandırmaları buradan teşekkür etmek istiyorum. Konya, mobilya sektöründe marka bir şehir. Bundan sonra yapışması gereken dünyada bir marka haline gelmek" şeklinde konuştu.

Vali Osman Aydın da, Türkiye'deki firmaların sadece büyümeye değil, dış pazarlar için de üretim yapmayı düşünmesi gerektiğini vurguladı. Rekabetin ancak kaliteli ürünü ucuzlaştırmakla sağlanabileceğini belirten Vali Aydın, bunun yanında pazarlanmanın da ihmal edilmemesi gerektiğini ifade etti.

Konuşmaların ardından protokol üyeleri kurdele keserek fuarı ziyarete açtı. Açılış ardından davetliler, stantion gezerek sergilenen ürünler hakkında firma yetkililerinden bilgi aldı. 4 gün açık kalan fuara 15 ülkeden 200'den fazla firma ve temsilcisi katıldı.

Dış ticaret eğitimi yoğun ilgi görüyor

Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezi (ABİGEM) Konya Ofisinin organizasyonunda Konya Ticaret Odası ile Türk Dış Ticaret Vakfı'nın ortaklaşa gerçekleştirdiği "Dış Ticaret Uzmanlığı 10. Eğitim Programı" tamamlandı. Konya'nın ihracatını geliştirmeye amaçlayan eğitim programlarının 10.'suna katılan kursiyerlere sertifikalar verildi. Konya Ticaret Odası Yürütme Kurulu Başkanı, TDBB Yürütme Kurulu Sayman Üyesi Hüseyin Üzümez, Konya'nın ihracatının artmasında dış ticaret eğitim programlarının büyük katkı sağlayacağını belirterek, "Yoğun ilgi gören Dış Ticaret Eğitim Programlarına devam etmeyi planlıyoruz. 4 yıldır devam eden programlar sayesinde yetiştirdiğimiz dış ticaret uzmanı sayısı 500'e ulaşmıştır" dedi.

Konya ve çevresinde işletme sahibi ve yöneticilerinin ihracat bilincini geliştirmek, işletmelerin ihracat sürecinde yaşadıkları sorunların çözümüne yardımcı olmak, ihracatçı ara elemanların yetismesine katkı sağlayarak bölgesel istihdamı artırarak amacıyla 2005 yılından itibaren Konya Ticaret Odası bünyesinde gerçekleştirilen eğitim programının 10.su düzenlenen sertifika töreniyle tamamlandı. Katılan 38 kursiyerin 65 saat

eğitim aldığı programda Türkiye Avrupa Birliği ilişkileri, Dış Ticaret Pazar Araştırmaları, İthalat Rejimi, Serbest Bölgeler, Yatırım Mevzuatı ve Devlet Yardımları gibi konular işlendi. Katılan kursiyerlerin program sonunda ihracat ve ithalat işlemlerinin bütün safhalarını yürütmek ve karşılarına çıkan problemleri çözebilmesine yönelik uygulayıcı eğitim aldığı programı Dış Ticaret, Hazine, Gümrük Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı, Eximbank gibi uygulayıcı kurullardan eğitimler gerçekleştirildi.

Konya Ticaret Odası, ABİGEM Konya Ofisi ve Türk Dış Ticaret Vakfı'nın ortaklaşa gerçekleştirdiği "Dış Ticaret Uzmanlığı 10. Eğitim Programı" sonunda katılımcılara AB onaylı ABİGEM sertifikası ve TDV onaylı sertifikası verildi.

ölçü konya®

matbaa tesisleri ve promosyon showroom

SAATTE
ONBESBİN
15.000
BASKI

**4 RENK
BASKI
TEKNOLOJİSİ**

CTP Teknolojisi...

115 Cm'lik
Full Programlı Bıçak...

SAATTE 15.000 BASKI YAPABİLEN 4 RENK HEIDELBERG SPEEDMASTER
OFSET MAKİNAMIZ ve AGFA CTP (BİLGISAYARDAN
KALIBA POZLAMA) MAKİNAMIZLA İŞLEPINİZDEKİ
CANLILIK ve KALİTEYİ SİZDE
HİSSEDECEKSİNİZ...

SİZİ EN İYİ ŞEKİLDE
**TANITACAK
PROMOSYON
ÜRÜNLERİ**

KASAPLARĞİL MATBAA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

MATBAA TESİSLERİ

Yeni Matbaacılar Sitesi Babıali Cad.
No: 16 Karatay / KONYA
Tel/Fax : +90.332 342 36 20

PROMOSYON SHOWROOM

Yeni Matbaacılar Sitesi Yayın Cad.
No: 25/C Karatay/ KONYA
Tel/Fax : +90.332 342 25 36

www.olcukonyaofset.com
www.promosyonshowroom.com

Kadının iş hayatındaki yeri ve karşılaştığı sorunlar

Seyda ERKEK
Etüd-Araştırma Servisi – Uzman

H. Hakan KARAGÖZ
Etüd-Araştırma Servisi – Uzman

Son yıllarda ülkemizde çalışan kadınların sayısı hızla artmaya başladı. Kadınlar, karşılaştıkları pek çok soruna rağmen, başarılarıyla iş dünyasında zirveyi zorluyorlar. Bunda bilgi toplumunun kadınları daha fazla ön plana çıkarmasının da payı vardır. İş hayatında ağırlığın endüstriden bilgi ve hizmet sektörlerine kayması ile birlikte bilgi çağının doğurduğu yeni mesleklerin pek çoğunu kadınlar ele geçirmiştir.

Başlangıçta ev ve çocuk bakımı ile sınırlı olan kadın, zaman içinde öncelikle ekonomik nedenlerle ve zamanla edindiği ekonomik özgürlüğün kendisine kazandırdığı kimlik ile çalışma hayatında ücretli çalışanlar arasında kendine yer edinmeye başlamıştır. Kadının ücret karşılığı çalışmaya başlaması ile birlikte kadının ailedeki ve toplumdaki rolünde farklılaşma meydana gelse de, kadın ev yaşamının getirdiği yükten kurtulamamıştır. (1)

İş hayatında kadının yerini konu ettiğimiz bu çalışmada öncelikle, dünyada, ülkemizde ve Konya'da kadın nüfusu ve çalışan kadınlara ilişkin istatistik verilerden bahsedilecek ardından kadınların çalışma hayatında karşılaştığı problemlere değinilecektir.

1. DÜNYADA KADINLARIN İŞ HAYATINDAKİ YERİ

1.1. Dünya Kadın İstihdamı

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) kadın istihdamıyla ilgili olarak yayımladığı rapora göre, geçen on yılda çalışan kadın sayısı 200 milyon artarak 2007'de 1,2 milyara ulaştı, aynı yıl çalışan erkek sayısı 1,8 milyarı buldu. Erkekler arasında işsizlik oranı yüzde 5,7 iken, kadınlar arasında bu oran yüzde 6,4. Rapora göre hizmet sektöründe çalışan kadınların sayısı tarım sektöründe çalışan kadınların sayısını geçti. 2007'de kadınların yüzde 36,1'i tarım, yüzde 46,3'ü ise hizmet sektöründe çalışıyordu. Son on yılda çalışan kadınların toplam çalışanlar içindeki oranı ise değişmedi ve yüzde 40'ta kaldı.

ILO'nun 2006 verilerine göre tüm sektörlerde kadın istihdam oranı Amerika Birleşik Devletlerinde 66 milyon iken, Türkiye'de 5 milyon düzeyindedir. Toplam istihdam içinde kadın istihdamının ülkelerine göre oranına bakıldığında 2006 yılı verilerine göre kadın istihdam oranı Kanada'da %47,1 iken Fransa'da %46,3, İngiltere'de %46,5'dir. Türkiye'de ise kadın istihdamının toplam istihdamdaki payı %26'ıdır.

Tablo 1. Bazı Dünya Ülkelerinde Tüm Sektörlerde Kadın İstihdam Oranı - 2006

	Kadın İstihdamı	Toplam İstihdam İçindeki Payı %
Kanada	7.757.200	47,1
İtalya	9.048.800	39,4
Hollanda	3.657.000	44,7
Fransa	11.471.800	46,3
Almanya	16.996.200	45,5
Türkiye	5.810.000	26,0
İspanya	8.005.100	40,5
İngiltere	13.183.000	46,5
ABD	66.925.000	46,3

Kaynak: The United Nations Economic Commission for Europe (UNECE)

Dünya kadın istihdamının statüleri göre dağılımına bakıldığında zaman içerisinde konumunda çalışan kadınların 15 milyonluk kadın işveren ile en fazla Almanya'da yer aldığı görülmektedir. Türkiye'de ise kadın işveren sayısı 2 milyon 714 bindir. En fazla kadın işçi sayısının 424 bin ile Almanya'da, kendi işinde çalışan kadın sayısının ise 1 milyon 240 bin kadın ile en fazla İtalya'da olduğu görülmektedir. Türkiye'de kendi işinde çalışan kadınların sayısı 761 bin kadardır. Aile içi çalışma oranlarında ise en fazla pay Türkiye'ye aittir.

Tablo 2. Bazı Dünya Ülkelerinde Ekonomik Statülerine Göre Kadın İstihdamı - 2006

	İşverenler	İşçiler	Kendi işinde çalışan	Aile işçileri
Fransa	10.586.900 (%48,2)	235.800 (%21,8)	474.200 (%32,2)	174.800 (%72,8)
Almanya	15.456.900 (%47,2)	424.300 (%23,5)	838.800 (%35,1)	276.200 (%76,4)
İtalya	7.197.900 (%42,6)	362.100 (%22,1)	1.240.500 (%30,9)	248.300 (%58,5)
Hollanda	3.292.500 (%46,3)	76.700 (%22,6)	—	35.600 (%76,7)
İspanya	6.898.300 (%42,6)	279.600 (%25,1)	661.800 (%30,8)	157.200 (%59,0)
Türkiye	2.714.000 (%21,5)	69.000 (%5,7)	761.000 (%14,5)	2.267.000 (%69,4)
Birleşik Krallık	12.091.300 (%49,3)	202.900 (%24,3)	816.400 (%28,7)	58.200 (%61,5)

Kaynak: The United Nations Economic Commission for Europe (UNECE)

OECD ortalamasına göre kadınların ekonomik statüsü incelendiğinde tarım dışı ücretli çalışan kadınların oranının OECD ortalamasına göre %41,5 iken, Türkiye'de bu oranın %19 olduğunu görülmektedir. Parlamento, resmi yetkili ve yönetici olarak çalışan kadınların oranı OECD ortalamasında %23,2 iken, Türkiye'de bu oran sadece %7'dir. Profesyonel ve teknik çalışan kadınların oranı OECD ortalamasına %41,1 iken, Türkiye'de bu oran %31'dir.

Tablo 3. Kadınların Ekonomik Statüsü – Türkiye-OECD Ortalaması Karşılaştırması-2006

	Türkiye	OECD Ortalaması
Tarım dışı ücretli çalışan kadın (%)	19	41,5
Parlamentar, resmi yetkili ve yönetici (%)	7	23,2
Profesyonel ve teknik çalışanlar (%)	31	41,1
Yetişkinlerde ekonomik faaliyetler	27,8	45,3

Kaynak: www.oecd.org

İşsizlik oranlarına bakıldığında zaman en fazla işsiz kadın sayısının 3 milyon ile ABD'de yer aldığı görülmektedir. İşsizlik oranlarına bakıldığında zaman işsizlik oranı en düşük ülkeler arasında ABD ve İngiltere gelirken, en yüksek oran ise %14,9 ile Polonya'da görülmektedir. Türkiye'de ise bu oran %10,3'tedir.

Tablo 4. Bazı Dünya Ülkelerinde Kadın İşsizlik Oranı -2006

Ülke	İşsizlik	İşsizlik Oranı
Avusturya	98.498	5,2
Belçika	192.177	9,3
Bulgaristan	149.348	9,3
Kanada	500.100	6,1
Fransa	1.248.292	9,6
Almanya	1.908.854	10,1
Yunanistan	272.055	13,6
Macaristan	152.132	7,8
İtalya	872.709	8,8
Hollanda	169.068	4,4
Norveç	38.407	3,3
Polonya	1.142.083	14,9
Portekiz	233.074	9,0
Romanya	275.965	6,1
İspanya	1.045.629	11,6
İsveç	164.156	7,3
Türkiye	-----	10,3
İngiltere	680.862	4,9
ABD	3.247.000	4,6

Kaynak: The United Nations Economic Commission for Europe (UNECE)

2. TÜRKİYEDE KADINLARIN İŞ HAYATINDAKİ YERİ

2.1. Kadın Nüfusu

TÜİK verilerine göre 2008 yılı nüfus sayım sonuçlarına göre Türkiye nüfusunun %49,8'ini kadınlar oluşturmaktadır. 35 milyon 615 bin 946 olan kadın nüfusunun 26 milyon 664 bin 917'si (%74,8) şehirde yaşarken, 8 milyon 951 bin 29'u (%25,2) köylerde yaşamaktadır. Kadın nüfusunun yaş grubu incelendiğinde en yüksek payın 20-24 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Yani ülkemiz genç bir kadın nüfusa sahiptir.

2.2. Kadın İşgücü

Türkiye genelinde 2003 yılında 15 ve üstü yaş grubunda kadın işgücü 6 milyon 55 bin iken, 2006 yılında bu sayı 6 milyon 480 bine düşmüştür. 3 yıllık süreçte işgücü oranında % -1,14 değerinde düşüş yaşanmıştır. 2007 yılının ilk on ayında ise kadın işgücü miktarı 6 milyon 686 bine yükselmiştir.

Tablo 5. Kurumsal Olmayan Kadın Nüfusunun İşgücü Durumu-Bin kişi (15 + yaş grubu)

Yıllar	Kurumsal Olmayan Nüfus	İşgücü	İstihdam	Eksik İstihdam	İşsizlik	İşgücüne Katılım Oranı	İşsizlik Oranı	Tarım Dışı İşsizlik	İstihdam Oranı	Eksik İstihdam Oranı	İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus
2003	34.787	6.555	5.891	149	663	26,6	10,1	18,9	23,9	2,3	18.098
2004	35.330	6.388	5.768	114	620	25,4	9,7	19,6	22,9	1,8	18.763
2005	35.864	6.388	5.700	113	652	24,8	10,3	18,8	22,3	1,8	19.264
2006	36.392	6.480	5.810	119	670	24,9	10,3	17,9	22,3	1,8	19.588
2007*	33.172	6.686	5.431	104	604	22,8	9	15,5	20,5	1,5	19.811

*10 aylık veriler Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları

Not 1) Tarım dışı işsizlik oranı 2001 ve sonraki yıllar için ISCO 88'e göre verilmektedir.

2) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

3) İki bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Erkeklerin işgücüne katılım oranı 2006 yılında %71,5 iken kadınlarda bu oran %24,9'dur.

Kadın istihdamı 2003 yılında 5 milyon 891 bin iken, 2006 yılında 5 milyon 810 bine düşmüştür. 2007 yılının ilk 10 ayı itibarıyla ise kadın istihdamı 5 milyon 431 bindir. Kadın istihdam oranı 2003 yılında %23,9 iken, 2006 yılına gelindiğinde %22,3'e gerilemiştir. 2007 yılının ilk 10 aylık toplam göstergelerine göre ise kadın istihdam oranı %20,5'dir.

2003 yılında 663 bin kadın işsiz iken, 2006 yılında kadın işsiz sayısı 670 bin kişiye yükselmiştir. 2007 yılının ilk on ayında ise kadın işsiz sayısı 604 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. 2003 yılında %10,1 olan kadın işsizlik oranı 2006 yılında %10,3'e yükselirken 2007 yılının ilk on ayının on ayında bu oran %9 olarak gerçekleşmiştir.

2003 yılında işgücüne dahil olmayan kadın nüfusu 18 milyon 98 bin iken, 2006 yılına gelindiğinde bu sayı 19 milyon 588 bine yükselmiştir. 2007 yılının on aylık verilerine göre 19 milyon 811 bindir.

Kadın işsizlerin iş arama sürelerine bakıldığında zaman zaman 2007 yılı verilerine göre 604 bin kadın işsiz 129 bini 1-2 ay süreyle iş aramıştır. Ay süresi arttıkça kadın işsizlerin ay süresi bazında iş arama süreleri azalmaktadır.

Tablo 6. İş Arama Sürelerine Göre Kadın İşsizler

	Toplam İşsiz	Ay				Yıl			İş bulmuş başlamak için bekleyen
		1-2	3-5	6-8	9-11	1 Yıl ve daha fazla 2 Yılda az	2 Yıl ve daha fazla 3 Yılda az	3 yıl ve daha fazla	
2003	663	151	162	93	28	105	53	34	37
2004	620	106	121	75	29	134	85	59	11
2005	653	109	119	77	26	142	88	76	16
2006	670	125	141	71	24	148	83	62	17
2007*	604	129	122	71	27	136	61	41	14

* 10 aylık veri

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları

Not 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

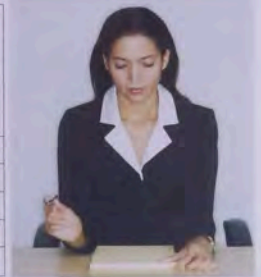
2) İki bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

3) 2000 yılı öncesinde iş arama süresi ne ilişkin soru seçenekleri farklı gruplanmış olduğundan, 2000 ve sonrası ile karşılaştırılabilir değildir.

2007 yılının ilk on aylık verilerine göre 1 milyon 149 bin yükseköğretim mezunu kadın işgücü bulunurken, lise ve dengi mezunu kadın işgücünün sayısı ise 1 milyon 239 bindir. Lise ve altı eğitimlerde bu sayı 3 milyon 491 bine yükselmektedir. Kadın işgücünün %52'sini lise altı eğitimiler oluşturmaktadır. %20'sini lise ve dengi meslek grubu oluşturmaktadır.

Kadın istihdamının eğitim durumuna göre dağılımı incelendiğinde en yüksek pay 3 milyon 252 bin kişi ile lise ve altı eğitimilerdedir. Yükseköğretimde ise istihdam 892 bin kişidir. Kadın istihdamında ağırlığı %56'lık oran ile lise altı eğitimiler oluşturmaktadır, onu %15'lik oranla lise ve dengi meslek grubu takip etmektedir. Yükseköğretim mezunları kadınların istihdamdaki payı da %15'dir.

Kadınlarda işsiz sayısı bakımından en yüksek grubu 237 bin işsiz sayılı lise ve dengi meslek okulu mezunları oluşturmaktadır, yükseköğretim mezunlarında işsiz sayısı 143 bindir. İşsiz sayısı bakımından %39 ile en yüksek pay lise ve dengi meslek okulu mezunlarındadır. Yükseköğretimde ise işsiz sayısının toplam işsiz sayısındaki oranı %23'tür.

Tablo 7. Eğitim Durumuna Göre Kadın İşgücü – Bin kişi (15+ yaş grubu)-2007*

	Okur-yazar olmayanlar	Lise altı eğitimliler	Lise ve dengi meslek	Yükseköğretim
İşgücü	729	3.491	1.239	1.149
İstihdam	719	3.252	878	892
İşsiz	10	213	237	143
İşgücüne katılım oranı %	14,6	19,7	28,8	63,7
İşsizlik oranı %	1,2	6,1	19,1	12,5

* 10 aylık veriler Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları

Not 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2) İki bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

İşsizlik oranı bakımından incelendiğinde en yüksek oran %19,1 ile lise ve dengi meslek grubundadır. İşgücüne katılım oranı lise altı eğitimlilerde %19,7 iken, lise ve dengi meslek grubunda %28,8, yükseköğretim mezunlarında ise %63,7'dir.

2.3. Kadın İşgücünün Yoğunlaştığı Sektörler

Kadın işgücünün yoğunlaştığı sektörler arasında en yüksek pay eskiden olduğu gibi günümüzde de %48 ile tarım sektöründe yoğunlaşmıştır. Tarım sektörünü %35 ile hizmetler sektörü takip etmektedir. Sanayi sektöründe kadının istihdamı %12'dere, inşaat sektöründe ise binde 5'lerdedir.

Tablo 8. Kadın İstihdamının İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı -Bin kişi (15+ yaş grubu)

	Toplam	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
2006*	5.832	2.857	825	36	2.111
2007*	6.009	2.898	755	31	2.129

* 10 aylık veriler Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları

Not 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2) İki bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

2.4. Kadın İşgücünün Yoğunlaştığı Meslek Grupları

Kadın istihdamının meslek gruplarına göre dağılımını incelediğimizde, 2007 yılının on aylık verilerine göre nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları grubu %36 (2 milyon 222 bin kişi) ile en yüksek paya sahiptir. Kadın istihdamının %17,9'u ise nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Kadın istihdamında en düşük pay ise %2,2 ile kanun yapımcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler grubuna aittir.

Tablo 9. Kadın İstihdamının Meslek Grubuna Göre Dağılımı-Bin kişi (15+ yaş grubu)

Meslek Grubu	2006 *	2007*
Toplam	5.832	6.009
Kanun yapımcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler	160	138
Profesyonel meslek mensupları	507	477
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	402	372
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	498	505
Hizmet ve satış elemanları	482	473
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	2.317	2.222
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	332	268
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	217	208
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	915	1.077

* 10 aylık veri Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları

Not 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2) İki bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

3) 2001 yılından itibaren meslek kodlamasında ISCO-88'e geçilmiştir.

2.5. Kadın İstihdamının İsteki Durumu

Kadın istihdamını isteki durumuna göre incelediğimizde 2007 on aylık verilerine göre 6 milyon 9 bin olan kadın istihdamının 2 milyon 527 bini ücretli, 2 milyon 334 bini ücretsiz aile işçisi, 662 bini kendi çalışan, 313 bini yevmiyeli ve 66 bini işveren'den oluşmaktadır. Kadın istihdamının 2 milyon 828 bini tarım, 3 milyon 54 bini tarım dışı istihdamdan oluşmaktadır. Tarım istihdamında en yüksek payı ücretsiz aile işçisi oluşturmaktadır. Tarım dışı istihdamda ise en yüksek pay ücretlilerdedir.

Tablo 10. Kadın İstihdamının İşteki Durumu- Bin kişi (15+ yaş grubu)

	2006*	2007*
Toplam	5.832	6.009
Ücretli	2.367	2.527
Yevmiyeli	317	313
İşveren	68	66
Kendi Çalışan	773	662
Ücretsiz Aile İşçisi	2.305	2.334
Tarım		
Ücretli	10	12
Yevmiyeli	165	158
İşveren	11	9
Kendi Çalışan	537	485
Ücretsiz Aile İşçisi	2.132	2.164
Tarım dışı		
Ücretli	2.357	2.514
Yevmiyeli	152	154
İşveren	57	57
Kendi Çalışan	235	177
Ücretsiz Aile İşçisi	172	152

* 10 aylık veri Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları
Not: 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.
2) İki bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.
3) 2007 yılından itibaren kamuda çalışan kişi sayısına ilişkin bilgiler

Tablo 11. Kadınların İşyeri Durumuna Göre İstihdamı-Bin Kişi (15+ Yaş Grubu)

	Toplam İstihdam	Kamu	Özel İstihdam				Evde
			Toplam	Tarla	Düzenli İş yeri	Sabit Olmayan İşyeri	
2003	5.891	712	5.180	3.439	1.440	80	221
2004	5.768	618	5.150	3.291	1.559	67	230
2005	5.700	676	5.024	2.934	1.763	68	260
2006	5.810	713	5.097	2.803	1.973	72	249

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları

Tablo 12. Esas İşlerinden Dolayı Herhangi Bir Sosyal Güvenlik Kuruluşuna Kayıtlı Olmayan Kadınların İşteki Durumu-Bin kişi (15+ yaş grubu)

	2006*	2007*
Toplam	3.871	3.881
Ücretli	584	503
Yevmiyeli	304	296
İşveren	23	19
Kendi Çalışan	698	610
Ücretsiz Aile İşçisi	2.261	2.304
Tarım		
Ücretli	3	6
Yevmiyeli	165	158
İşveren	10	8
Kendi Çalışan	524	476
Ücretsiz Aile İşçisi	2.116	2.153
Tarım dışı		
Ücretli	581	497
Yevmiyeli	139	138
İşveren	13	10
Kendi Çalışan	175	134
Ücretsiz Aile İşçisi	145	135

Kadınların işyeri durumuna göre istihdamı incelendiğinde toplam kadın istihdamının %12'si kamu, %88'i özel istihdamdan oluşmaktadır. 2006 yılı verilerine göre; 2 milyon 803 bin kadın tarlada, 1 milyon 973 bin kadın düzenli iş yerinde, 72 bin kadın ise sabit olmayan işyerinde istihdam edilmişlerdir. Evde istihdam edilen kadın sayısı 249 bindir.

2.6. Sosyal Güvenlik Durumuna Göre Kadın İstihdamı

Esas işlerinden dolayı herhangi sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayan çalışan kadınların toplam sayısı 2007 yılı 10 aylık 3 milyon 881 bindir. Bunlardan 2 milyon 870 bini tarımda, 915 bini ise tarım dışında istihdam edilen kadınlardan oluşmaktadır. Sigortasız çalışan kadınlar içerisinde en yüksek pay ücretsiz aile işçilerine aittir. Tarım dışı çalışanlarda ise sigortasız çalışanlar içerisinde ise en yüksek pay ücretli çalışanlar kadınlardan oluşmaktadır.

3. KONYA'DA KADININ İŞ HAYATINDAKİ YERİ

3.1. Kadın Nüfusu

İlimiz kadın nüfusuna bakıldığında, 1 milyon 969 bin 868 olan Konya nüfusunun 995 bin 168'ini kadınların oluşturduğu görülmektedir. Bu sayı toplam Konya nüfusunun %50,5'ine tekabül etmektedir. Toplam kadın nüfusunun %72'si şehirde yaşarken, %28'i köyde yaşamaktadır.

3.2. Kadın İşgücü

TÜİK verilerine göre Konya-Karaman illerini kapsayan Düzey 2 bölgesinde 2006 yılı verilerine göre kadın işgücü 156 bin kişi iken, istihdam 132 bin, işsiz sayısı ise 24 bin kişidir. Kadınların 2006 yılı istihdam oranı %13,5'dir. Kadınların işgücüne katılım oranı 2004 yılında %20,4 iken, 2006 yılında bu oran %15,9'a düşmüştür. Kadın işsizliği 2004 yılında %5,1 iken bu oran 2006 yılında %15,1'e yükselerek 3 kat artmıştır. İşgücüne dahil olmayan nüfus ise 823 bin kadından oluşmaktadır.

Tablo 13. Konya-Karaman Düzey 2 Bölgesinde Kurumsal Olmayan Kadın Nüfusunu İşgücü Durumu-Bin kişi (15 + yaş grubu)

Yıllar	Kurumsal Olmayan Nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücüne Katılım Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı	İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus
2004	1.306	192	182	10	20,7	5,1	19,6	736
2005	1.334	135	121	14	14,1	10,4	12,6	821
2006	1.346	156	132	24	15,9	15,1	13,5	823

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları

Not 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2) İki bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

3.3. Konya'da Kadın İşgücünün Yoğunlaştığı Sektörler

TÜİK verilerine göre 2004 yılında Konya-Karaman illerini kapsayan Düzey 2 bölgesinde kadın istihdamının %77'sini tarım oluştururken, 2006 yılında tarımın kadın istihdamındaki payı %59,8'e düşmüştür. 2006 yılında kadın istihdamının %10,6'sını sanayi oluştururken, %30,3'ünü hizmetler sektörü oluşturmuştur.

Tablo 14. Konya-Karaman Düzey 2 Bölgesinde Kadın İstihdamının İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı -Bin kişi (15 + yaş grubu)

	Toplam	Tarım	Sanayi	Hizmetler
2004	182	140	13	29
2005	121	69	15	36
2006	132	79	14	40

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları

Not 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2) İki bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Tablo 15. Konya-Karaman Düzey 2 Bölgesinde Kadın İstihdamının İşteki Durumu-Bin kişi (15+ yaş grubu)

	2005	2006
Toplam	132	121
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli	51	45
İşveren ve kendi hesabına	18	24
Ücretsiz Aile İşçisi	63	51
Tarım		
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli	11	7
İşveren ve kendi hesabına	9	14
Ücretsiz Aile İşçisi	60	48
Tarım Dışı		
Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli	41	38
İşveren ve kendi hesabına	9	11
Ücretsiz Aile İşçisi	3	4

3.4. Konya'da Kadın İstihdamının İşteki Durumu

TÜİK verilerine göre 2006 yılında Konya-Karaman illerini kapsayan Düzey 2 bölgesinde toplam 121 bin olan kadın istihdamının 45 bini ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak istihdam edilirken, 24 bini işveren ve kendi hesabına, 51 bini ise ücretsiz aile işçisi olarak istihdam edilmiştir. Tarımda istihdam edilen kadınların 48 binini ücretsiz aile işçisi oluştururken, tarım dışı istihdam edilen kadınların ise 38 binini ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak istihdam edenler oluşturmaktadır.

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları

Not 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2) İki bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

4. KADINLARIN İŞ HAYATINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

Kadınların çalışma hayatındaki sorunları hukuki olmaktan çok ekonomik ve sosyal görünümündedir.

4.1. Kadınların Ücretlerinin Düşüklüğü ve Ücretlerde Kadın - Erkek Eşitsizliği

Ülkemizde kadınların iş hayatında karşılaştığı sorunların başında ücret düşüklüğü gelmektedir. Özellikle erkeklerle kıyaslandığında önemli oranda eşitsizlik olduğu göze çarpmaktadır. Aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi 2006 yılı verilerine göre çalışan kadınların içerisinde ücretli çalışan kadınların %30'u yükseköğretim ve üstü eğitim düzeyine sahiptir. Kadınlar ücret miktarının eğitim seviyesi yükseldikçe arttığı gözlemlenmektedir. İlkokul ve altı eğitim düzeyindeki kadın çalışanların aylık ortalama brüt ücreti 2006 yılı verilerine göre 650 YTL iken, yükseköğretim ve üstü eğitim düzeyindeki kadınlarda bu miktar bin 837 YTL'ye ulaşmaktadır. Aylık ortalama brüt ücret incelendiğinde kadınlarda ücret ortalamasının ortalama bin 91 YTL olduğu görülmektedir. Erkeklerde ise bu oran bin 107 YTL'dir. Kadınların erkeklerle oranla ücret konusunda geride kaldığı görülmektedir.

Kadınlarda haftalık normal çalışma süresi en fazla olan eğitim kesimi ilköğretim ve altı kesimdir. En az çalışma süresi ise yükseköğretim ve üstü kesimdedir.

Tablo 16. Kadınların Cinsiyet Ve Eğitim Durumuna Göre Ortalama Çalışma Süreleri Ve Aylık Ortalama Brüt Ücret - 2006

	Ücretli çalışanların oranı %	Haftalık normal çalışma süresi (sa)	Aylık ücreti ödenen süre (sa)	Saatlik ortalama brüt ücret YTL	Aylık ortalama brüt ücret-YTL	Aylık ortalama brüt ücret YTL
Toplam	100,0	44,7	197,5	5,5	1.021	1.091
İlkokul ve altı	20,6	45,2	200,5	3,2	614	650
İlköğretim ve ortaokul	13,2	45,0	200,1	3,2	603	640
Lise	27,2	44,9	197,9	4,4	814	870
Meslek lisesi	9,0	44,7	199,0	4,7	864	944
Yüksekokul ve üstü	30,0	44,1	193,3	9,5	1.719	1.837

Kaynak: TÜİK, 2006 Kazanç Yapısı Anketi sonuçları

İşgücü piyasasında, belli mesleklerin, toplum içinde kadınlara uygun işler olarak kabul görmemesi ve kadının bazı sektörlerde ucuz emek olarak nitelendirilmesi örneklerine rastlanır. Eve ekme getiren erkek olarak belirlendiği, ataerkillik geçmişi olan toplumlarda, genel anlamda işsizlik arttıkça, cinsiyet ayrımı da kendiliğinden ortaya çıkabilmektedir.

Genel olarak kadın emeğine talep, erkeklere kıyasla düşüktür; ayrıca sürekliliği zayıf olup yapısal dalgalanmalara da açıktır. Bunun yanı sıra kadın işgücü daha çok, genç, ailevi sorunları asgarî, tali ya da ek gelir için çalışan insanlardan oluşmaktadır. Yüklenen bu rol kadını işgücü piyasasında dezavantajlı bir konuma sokmaktadır. Bu koşullarda kadın emeğinin, kalite ve teknolojik açılardan gelişerek yeni istihdam koşullarında rekabet etmesi zor bir hal almaktadır.

4.2. Kadınların Enformel ve Standart Olmayan İşlerde Çalışmaları

Kadınlar genellikle enformel sektörlerde ve standart olmayan işlerde çalışmaktadırlar.(2) Ev eksenli çalışma kadının enformel sektörlerde en yaygın olarak başvurduğu çalışma biçimidir. Kadınların enformel sektörlerde yer alışı oranının artışı Fransa, İspanya ve Portekiz gibi ülkelerde de söz konusudur.

Kadınların daha çok sosyal statülerini yükseltmek için çalışmaları gerekirken bu durum ülkemizde maalesef böyle değildir. Ülkemizde kadınların büyük bir kısmını günlük ihtiyaçlarını karşılamakta kullanmakta, kendi gelişimlerine yatırım yapamamaktadırlar. Özellikle eğitim düzeyi düşük olan kadınlar formal sektörler tarafından istenen becerilere sahip olmadıklarından, çok fazla beceri gerektirmeyen ev işlerinde veya çocuk bakıcısı olarak çalışmaktadırlar. Dolayısıyla bu sektörlerde çalışan kadınların pek çoğunun sigorta ve özlük hakları bulunmamaktadır. Ayrıca çalışan kadının vasıflı işlerini getirdiği bilgi ve beceriyi donatılmamış olması ve eş, annelik görevlerini üstlenmesi işgücü katılımını ve içinde yükselmesini, uzmanlaşmasını engellemektedir.

Yapılan araştırmalar ülkemizde; kadınların sivil toplum örgütlerine % 24, partilere % 13, sendikalara %6 civarında katılım sağladığı göstermektedir. Bu oranlar Avrupa ülkelerine göre son derece düşüktür.

4.3. Sosyal Sorunlar

Kendisini eve hapseden geleneksel rolünün dışında, çalışma yaşamının kadına sunduğu, ekonomik özgürlük, yeni bir sosyal çevre, kendine güven ve kişiliğinin gelişmesi, toplumsal statüsünün yükselmesi gibi etkilerden kopmak istememesi, çalışma yaşamı içerisinde olmak istemesine en büyük etkindir. (3)

Çalışma yaşamı, bir yandan kadının ekonomik özgürlüğünü ve toplumsal değerini arttırdıktan diğer yandan geleneksel değer ve tutumların sürmesi nedeniyle birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye'de de kadınların temel rolünü, anne, eş ve ev kadını olarak çizen genel görüş, kadının işgücüne katılımının sınırlarını da belirlemiştir. Çocuk büyüme ve aile sorumlulukları, kadının istihdamını ve işte yükseltilmesini engellemektedir. Pek çok kadın evlenip çocuk doğurduğu zaman işlerini kaybetmekte veya terk etmektedir. Bir süre sonra işe geri dönse de vaaf seviyesi düşük olmaktadır. (4)Evlilik ve doğum, kadın işçilerin işten ayrılma nedenlerinin %70'ini, işverenlerin işten çıkarma nedenlerinin de %20'sini oluşturmaktadır.

Türkiye'de çalışan kadına yönelik korumacı kanunlar, doğum ve doğum sonrası izin, süt emzirme izni ve kreş ve yuva sağlanabilirliğiyle sınırlıdır. Yapılan araştırmalar, çalışma hayatında kadınların üçte birinin ekonomik olarak aktif iken, bu kesimin de ancak üçte birinin gelir getirci

bir işte çalıştığını göstermektedir. SSK'lıların % 21'i, memur olarak çalışanların %33'ü kadın çalışanlardan oluşmaktadır. (5)

4.4. Çözüm Önerileri

Kadının toplumda hak ettiği yeri alamaması, onları çalışma yaşamında dezavantajlı konumdan çıkaracak önlemlerin alınması, erkeklerle eşit fırsatların tanınması ve gelecekte zihniyetin kırılması ile mümkündür. Genellikle aile yapısının eşitlikçi işiyle yenilenmesi ve kadına özcu mesleklerle ilişkin yargıların ortadan kaldırılması gerekmektedir. Ayrıca, eğitim alanında ve medyada da önemli değişimlere gerek vardır.

Kadınların daha fazla söz sahibi olabilmelerinin yolu eğitim, çalışma ve sosyal kararlara katılmadan geçmemektir. Kadınlar, eğitim seviyeleri ve çalışma yaşamındaki durumlarına paralel biçimde karar alma mekanizmalarında da yeterince temsil edilmelidirler. BTMM'deki yüzde 2,4'ük kadın milletvekili oranının Uganda'da yüzde 17,4, Güney Afrika'da yüzde 25, Meksika'da yüzde 14, İsviçre'te ise yüzde 40,4 olduğu görülmektedir.(6)

İşverenlerin ihtiyaçlarına göre kadınlara yönelik olarak kısa süreli meslek kazandırma programları ve aktif istihdam tedbirleri geliştirilmelidir. Eğitim sistemi ile işgücü piyasası arasında güçlü bağlantı kurulmalıdır. Fırsat eşitliğine dönük uygulamaların geliştirilmesi için sivil toplum kesimleriyle işbirliği gerçekleştirilmelidir. Bu bağlamda, erkeklerin bilincendirilmesine yönelik eğitim de fevkalade önem taşımaktadır.(7) Kadın dernekleri dışındaki diğer sivil toplum kuruluşlarına da işbirliği ve koordinasyonu içinde öngörülen ortak amaçlar doğrultusundaki faaliyetlerini arttırmaları gerekmektedir.

Sonuç olarak kadının kendini çalışma yaşamında var edebilmesi için cinsiyetçi yaklaşımların değişmesi, kadınlara yönelik eşitlikçi politikaların üretilmesi gerekiyor.

(1) Merih ÇALIŞKAN, Nihal KOCAKUŞAK, "Çalışma Hayatında Kadın", <http://ieski.bianet.org/2004/10/21/45622.htm>

(2)Meltem Kurtan, "İş Hayatında Kadının Yeri ve Karşılaştığı Engeller", http://www.ba.metu.edu.tr/~manclub/yayinlari/glokal/insan_kaynaklari/kadin.html

(3) <http://ieski.bianet.org/2004/10/21/45622.htm>

(4) <http://www.bilgisizler.net/haber-ve-guencel-olaylar-159%3F%87al%3C%9Ema-hayatinda-kadin-47284.html>

(5) <http://www.biglook.com/haber/kadınlarunu/ishayati.asp>

(6) <http://www.nostaljim.org/B3/viewtopic.php?1=698t=4353>

(7) Lütfi İnciroğlu, "Çalışma Hayatında Kadın", <http://www.lutfinciroglu.com/content/view/full/93/19>

KAYNAKÇA

- Türkiye İstatistik Kurumu, TÜİK

- Birleşmiş Milletler Ekonomik Komisyonu, UNECE

- Uluslararası Çalışma Örgütü, ILO

- ÇALIŞKAN, Merih, Nihal KOCAKUŞAK, "Çalışma Hayatında Kadın", <http://ieski.bianet.org/2004/10/21/45622.htm>

- İN Cİ R G L L U, Lütfi, "Çalışma Hayatında Kadın", <http://www.lutfinciroglu.com/content/view/full/93/19>

- KURTAN, Meltem, "İş Hayatında Kadının Yeri ve Karşılaştığı Engeller", http://www.ba.metu.edu.tr/~manclub/yayinlari/glokal/insan_kaynaklari/kadin.html

<http://ieski.bianet.org/2004/10/21/45622.htm>

<http://www.bilgisizler.net/haber-ve-guencel-olaylar-159%3F%87al%3C%9Ema-hayatinda-kadin-47284.html>

<http://www.biglook.com/haber/kadınlarunu/ishayati.asp>

<http://www.nostaljim.org/B3/viewtopic.php?1=698t=4353>

http://www.celik-rs.org/egitim/dergi/dergi_21/31-36_toplum.pdf

ENKA

TCM

ENKA *güvencesiyle...*

www.enka.com.tr

TCM Forklift %100 Japonya'da üretilmekte olup, bir **HITACHI** Grup Şirketidir.

İSTANBUL GENEL MÜDÜRLÜK
Ankara Bölge Müdürlüğü
İzmir Bölge Müdürlüğü
Adana Bölge Müdürlüğü
Diyarbakır Bölge Müdürlüğü
Trabzon Şube

Tel: 0.216.446 64 64 Pbx
Tel: 0.312.395 61 01 Pbx
Tel: 0.232.877 18 19 Pbx
Tel: 0.322.441 21 00 Pbx
Tel: 0.412.251 66 68 (2 Hat)
Tel: 0.462.325 77 44 Pbx

Faks: 0.216.395 82 78
Faks: 0.312.395 68 60
Faks: 0.232.877 13 32
Faks: 0.412.251 66 70
Faks: 0.412.251 66 70
Faks: 0.462.325 77 91

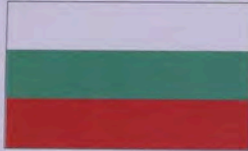
Konya Bayii

SOLAKLAR OTOMOTİV SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ

Tel : 0.332.249 82 56 Faks: 0.332.248 17 99

Bulgaristan Bulgaria

Resmi Adı	: Bulgaristan Cumhuriyeti
Konumu	: Güneydoğu Avrupa, Balkan Yarımadası
Yüzölçümü	: 110.993,6 km ²
Başkenti	: Sofya
Bağımsızlık Tar.	: 22 Eylül 1908
Anayasa	: 12 Temmuz 1991
Nüfus	: 7 973 671 (2001)
Etnik Dağılım	: Bulgar %83,6, Türk %9,5, Roma %4,6, Diğer %1,5
Diller	: Bulgarca, etnik azınlık dilleri
Dinler	: Bulgar Ortodoks %84, Müslüman %12, Musevi %1, Katolik, Protestan, Gregoryen-Ermeni

Coğrafya

Konumu: Güneydoğu Avrupa'da, Karadeniz'in kıyısında, Romanya ve Türkiye arasında

Coğrafi Koordinatları: 43 00 Kuzey, 25 00 Doğu

Yüzölçümü Toplam: 110.910 km²

Kara ile kaplı alan: 110.550 km²

Su ile kaplı alan: 360 km²

Ülke sınırları Toplam: 1.808 km

Sınırdış ülkeler: Türkiye 240 km, Yunanistan 494 km, Makedonya 148 km, Romanya 608 km, Sırbistan 318 km

Kıyı şeridi uzunluğu: 354 km

Deniz bilgileri

Hemhüdut alan: 24 deniz mili

Harici ekonomik alan: 200 deniz mili

Kıta sahanlığı: 12 deniz mili

İklim: İlman; kışlar soğuk ve yağışlı; yazlar sıcak ve kurak

Arazi: Yoğunlukla dağlık, kuzeyde ve güney doğuda alçak alanlar mevcut

Belli başlı yükseklikler

En alçak nokta: Karadeniz 0 m

En yüksek nokta: Musala 2.925 m

Doğal kaynaklar: Boksit, bakır, kursun, çinko, kömür, kereste, tarıma elverişli topraklar

Siyasi Sistem

Bulgaristan yasama, yürütme ve yargı erklerinin ayrıntılı temeli ile yönetilen parlamenter bir cumhuriyettir. Ülkenin en üst düzey kanunu anayasadır.

Cumhurbaşkanı:

Cumhurbaşkanı devletin başıdır ve ordunun başkomutanlığı, Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığı gibi genel yetkileri sahiptir. Cumhurbaşkanının sorumluluk ve yetkileri arasında atamalarda bulunmak, rütbe ve nisan takmak; kentlere, köylere ve coğrafi yerlere isim vermek, meclisten geçen yasaları resmi gazete de yayımlamak ve söz konusu yasalara ilişkin erteleme, veto etme gibi girişimleri bulunmak da yer alır. Cumhurbaşkanı halk tarafından doğrudan seçilir ve genel oy ile beş yılda bir ve üst üste en fazla iki kez seçilir. Cumhurbaşkanına, cumhurbaşkanı yardımcısı, yardımcısı olur.

Cumhurbaşkanı: Georgi PARVANOV (22 Ocak 2002'den beri)

Yürütme

Yürütme görevi Bakanlar Kurulu'na aittir. Ulusal Meclis kabineyi kurmakla görevli başkanı dört yıllık bir dönem için seçer. Başbakan Ulusal Meclis'e kabine değişikliği yapılmasını teklif edebilir. Bakanlar Kurulu, bulundukları yönetim birimlerinde (bölgelerde) yürütme erkini temsil eden bölgesel valileri atar. Bakanlar Kurulu bütün bakanlardan ve bakanlarla eş düzeyde yetkiye sahip komitelerin başkanlarından oluşur. Ülkedeki en yüksek yürütme organı olanın yanı sıra Bakanlar Kurulu yasama ile ilgili işlerin (kararnameler, yönetmelikler, düzenlemeler, önergeler ve talimatnameler) uyarlanması ile yürütülmesinden, yasa tasarıları hazırlayıp bunların meclis gündeminden önce ve onaylanan yasaların yürütülme konusundan sorumludur. Ulusal Meclis güven oylaması ile kabineyi düşürme yetkisine sahiptir.

Başbakan: Sergei STANISEV (16 Ağustos 2005'ten beri)

Yasama

Yasama gücü dört yıllık genel seçimlerle yenilenen Ulusal Meclis'in elindedir. Yetki ve gücünü anayasadan alıp yasalar ve önergeler üzerine görüşmeler yaparak çeşitli yasal düzenlemeler gerçekleştirilen Ulusal Meclis Sofya'da toplanır.

Yargı

Yargı erki, üyeleri üç temel yargı kuruluşunu - Hakimler Kurulu, Savcılık Dairesi ve Soruşturma Dairesi - temsil eden Yüksek Yargı Konseyinin denetimindedir. Yüksek Yargı Konseyi bu üç kuruluşun başkanlarını atar. Ayrıca hakim ve savcılar atamakla ve denetlemekle yükümlü olan bu kurul Yüksek Temyiz Mahkemesine, Yüksek Divan'a başkan ataması ve Başsavcı seçmesi için Cumhurbaşkanı'na teklifte bulunur. Yüksek Yargı Konseyi - eski yargı üyeleri ile Ulusal Meclis'ten belirli bir kota dahilinde seçilen üyeler ile yargı temsilcileri/yargıçlar, savcılar ve sorgu yargıçları gibi - değişik niteliklere sahip üyelerden meydana gelir.

İdari Yapı

28 bölgeye ayrılır; Blagoevgrad, Burgas, Dobrich, Gabrovo, Khaskovo, Kurdzhali, Kyustendil, Lovech, Montana, Pazardzhik, Pernik, Pleven, Plovdiv, Razgrad, Ruse, Shumen, Silistra, Sliven, Smolyan, Sofya, Sofya-Grad, Stara Zagora, Turgovishte, Varna, Veliko Tarnovo, Vidin, Vratsa, Yambol.

Soğuk Savaş boyunca Sovyetler Birliği'nin güdümündeki Varşova Paktı'nın bir üyesi olan Bulgaristan, 1989 yılından itibaren demokratik bir değişim sürecine girmiştir. Todor Jivkov'un Cumhurbaşkanı olduğu bir dönemde başlayan bu süreçte 1990 yılında ülkenin ikinci Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk çok partili seçimleri gerçekleştirilmiştir. Sosyalist Parti'nin (eski Komünist Parti) kazandığı bu seçimlerden sonra ülke kısa süreli bir istikrarsızlık dönemine yaşamış, ancak daha sonra anayasanın kabul edilmesi, 1991'de ülkenin gerçek anlamda ilk demokratik parlamento seçimlerinin, 1992'de ise Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yapılmasıyla ülkede demokrasi kök salmaya başlamıştır. Geçiş sürecinin

sancıları 1996-97 döneminde patlak veren bir mali krizle belirginleşmiş, ancak dönemim Başbakanı Ivan Kostov'un öncülüğünde gerçekleştirilen reformlar sayesinde kısa bir süre içerisinde istikrar kazanılmıştır. Temmuz 2001'de gerçekleştirilen seçimlerden galip çıkan eski Bulgar Kralı Simeon Borisov Saksokoburggotski, Doğu Avrupa'da komünizm sonrası Başbakanlık koltuğuna oturan ilk eski kral olmuştur. Bu dönemde Avrupa ile yakınlaşmaya, demokratik reformlara ve Pazar ekonomisine ağırlık verilmiştir. 29 Mart 2004 tarihinde NATO üyesi olan Bulgaristan, Avrupa Birliği (AB) ile de 25 Nisan 2005 tarihinde üyelik anlaşmasını imzalamıştır. Bulgaristan parlamentosu, Avrupa Birliği üyelik yolunun hızla ilerlemesine ilişkin anayasa değişikliği dahil bir dizi kanunlar kabul etmiş ve 1 Ocak 2007 tarihi itibarıyla Bulgaristan AB tam üyelik hakkını kazanmıştır. 20 Mayıs 2007'de gerçekleştirilen Avrupa Parlamentosu (AP) seçimlerinin sonuçlarına göre merkez sağ muhalif grup GERB galip gelmiştir. GERB ve ikinci olan İktidardaki Bulgar Sosyalist Partisi ile birlikte beser sendalye, Haklar ve Özgürlükler Hareketi üçüncü olarak AP'de dört sandalye, aşırı milliyetçi muhalif Attack partisine üç sandalye verilmiştir. Seçim barajını geçen diğer parti hükümet ortaki NMS-İ AP'de bir sandalye almıştır. Her iki bakan Mayıs 2007'de istifa etmiştir. 25 Haziran 2005 tarihinde gerçekleştirilen seçimlerden galip çıkan Bulgar Sosyalist Parti'nin lideri Stefan Stanev, Başbakan olarak koalisyon hükümetini kurmuştur. Bulgaristan'da Cumhurbaşkanlığı, 5 yıllık dönemler için seçilir ve en fazla iki dönem görev yapabilir. Millî Güvenlik Konseyi'nin de başkanlığını yapan Cumhurbaşkanı, kanun çıkartma yetkisine sahip değildir ancak Parlamento'dan gelen kanun tasarılarını tekrar tartışılmak üzere geri gönderebilir. Buna karşılık, parlamentonun Cumhurbaşkanlığı vetosunu çoğunluk oyuyla geri çevirme hakkı vardır. Halen görevde olan Cumhurbaşkanı Georgi Purvanov, Kasım 2001'deki Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden galip çıkarak Ocak 2002'de göreve başlamıştır. Bakanlar Kurulu'na başkanlık eden Başbakan, seçimler takiben parlamentoda çoğunluğu oluşturmuş olan grup tarafından aday gösterilir ve Cumhurbaşkanı tarafından ataması yapılır. Halen Bulgaristan'da iktidarda olan koalisyon hükümeti, Bulgar Sosyalist Partisi, Simeon II Ulusal Hareketi ve Türk azınlığının temsil eden Haklar ve Özgürlükler Hareketi tarafından oluşturulmuştur. Bulgar parlamentosu tek kademeli bir yapıya sahiptir. Narodno Sabranie adı verilen parlamento, 240 sandalyelidir ve vekiller 4 yıllık dönem için halk oyuyla seçilir. Parlamento'ya girebilmek için yüzde 4'lük bir baraj söz konusudur. Parlamento, kanunların yürürlüğe konması, bütçenin onaylanması, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin düzenlenmesi, Başbakan'ın ataması ve azledilmesi, savaş ilanı, ülke dışına asker gönderilmesi ve uluslararası anlaşmaların onaylanması gibi yetkileri donatılmıştır. En son parlamento seçimleri Haziran 2005'te yapılmıştır ve bir sonraki seçimler 2009 yılının yaz aylarında gerçekleştirilecektir.

Genel Ekonomik Durum

Eski bir Doğu Bloğu ülkesi olan Bulgaristan, AB üyeliğine hazırlanma aşamasında ekonomisini pazar ekonomisi prensipleri çerçevesinde AB standartlarına getirmeye çalışmıştır. Yaklaşık 10 yıl önce ağır bir mali kriz yaşamış olan ülke, daha sonra ekonomik reformlara ağırlık vermiş ve bu sayede makroekonomik istikrar ve yüksek büyüme oranlarına kavuşmuştur. Krizden sonra Bulgar parası Lev'nin Alman Mark'ına sabitlenmesi ve Uluslararası Para Fonu (IMF) ile yapılan stand by anlaşması istikrarı kuvvetlendirmiştir. Düşük enflasyon ve yapısal reformlarda kat edilen mesafe sayesinde yatırım ortamı da iyileşmiş ve ülkeye yabancı sermaye girmeye başlamıştır. Bulgaristan, en kısa zamanda Avro para birimine geçiş için istemleri yerine getirmektedir. AB Ekonomik ve Mali İşler Konseyi (EKOFIN)'in, AB üye ülkeler Maliye Bakanlarının katılımıyla Brüksel'de gerçekleştirilen oturumunda, Bulgaristan'ın 2009 yılına kadar ekonomik ve mali gelişim tahminlerini gösteren belge onaylanması, Katılma Ortaklığı ile uyumlu program olarak adlandırılan bu programın uygulanması, Bulgaristan'ı, Avrupa Dönüş Birliği'ne girmesi için gerekli kriterlere ve Avro para birimine geçmesine bir adım daha yaklaştırmaktadır.

Dış Ticaret Bilgileri

İhracat (2005)	: 12,02 milyar \$
İthalat (2005)	: 17,58 milyar \$
Dış Ticaret Hacmi (2005)	: 29,60 milyar \$
Dış Ticaret Dengesi (2005)	: -5,56 milyar \$

Temel İthal Maddeleri	Ham petrol ve doğalgaz, tekstil, makine ve ekipmanları, kimyasallar, plastik ve kauçuk
Temel İhracat Maddeleri	Giyim ve ayakkabı, demir-çelik, diğer metaller, kimyasallar, plastik, kauçuk
İthalatında Önemli Ülkeler	Rusya, Almanya, İtalya, Yunanistan, Yunanistan
İhracatında Önemli Ülkeler	İtalya, Türkiye, Almanya, Yunanistan, Belçika

Türkiye'den Toplam İthalatı (2005) : 1.179.313.092 \$

Türkiye'ye Toplam İhracatı (2005) : 1.190.079.075 \$

Türkiye'den Önemli İthal Maddeleri : Makine ve aksamları, demir ve çelik, elektrikli makineler, motorlu kara taşıtları, plastikten eşya

Türkiye'ye Önemli İhracat Maddeleri : Demir, çelik, bakır ve bakırdan eşya, yağlı tohum ve meyveler, çinko ve çinkodan eşya, plastik ve plastikten eşya, inorganik ve organik bileşikler

Türkiye - Bulgaristan Siyasi İlişkileri

Türkiye ve Bulgaristan arasındaki ilişkiler, bu ülkedeki yeni rejimin, eski liderlerin Bulgaristan'da yaşayan Türk azınlığa yönelik baskıcı politikalarını terk etmesiyle son on yıllık döneme kapsamlı bir gelişme sergilemiş, iki ülke arasında her düzeydeki temasların sayısı artmıştır ve uzun süredir varolan bazı ikili sorunlar çözüme kavuşturulmuştur. Buna ek olarak, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesinde için gerekli hukuki çerçeve tamamlanmış ve bu sayede bu alanlarda önemli gelişme kaydedilmiştir. Türkiye, Bulgaristan'ın Avrupa-Atlantik yapılarına tam entegrasyonunu basından beri desteklemiştir. Mart 2004'te Bulgaristan'ın NATO'ya tam üye olarak kabul edilmiş olması ve 1 Ocak 2007 tarihinden itibaren AB üyesi olması bu alandaki ortak çabaların karşılığının alınması anlamına gelen sevindiriçi gelişmeler olmuştur. Bulgaristan, Türkiye'nin AB üyeliğine destek verdiğini ifade etmektedir.

Bulgaristan ile Türkiye arasındaki mevcut ve sona eren anlaşmalar

Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması (1979) (Fesh edilmiştir)

Ticaret ve Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması (1994)

Yatırımların Karşılıklı Teşvihi ve Korunması Anlaşması (1994)

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması (1994)

Türizm İşbirliği Anlaşması (1997)

Serbest Ticaret Anlaşması (1998) (Sona ermiştir)

Enerji ve Altyapı Alanlarında İşbirliği Anlaşması ve Protokolü (1998)

Uzun Vadeli Sözleşme (1999)

İkili Hava Ulaştırma Anlaşması (2004)

Deniz Ticareti Taşımacılık Anlaşması (2004)

Bulgaristan, Türkiye ile AB arasında bir gümrük birliği oluşturan 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (OKK) ile Tarım ürünlerine ilişkin Rejim hakkındaki 1/98 sayılı OKK'nin ve Türkiye-AB Kömür-Çelik Serbest Ticaret Anlaşmasının ve diğer tüm Türkiye-AB hukuki düzenlemelerinin bir parçası haline gelmiştir.

Türkiye - Bulgaristan Ekonomik İlişkileri

Ortak bir tarihsel ve kültürel geçmiş ve sınıri paylaştığımız komşumuz Bulgaristan Türkiye açısından önemli bir ülkedir. Balkan Yarımadası'nda stratejik bir coğrafik pozisyona sahiptir. Avrupa ülkelerine

ihracat mallarını taşıyan Türk kara vasıtalarının önemli bir bölümü Bulgaristan üzerinden transit geçiş yapmaktadır. Türk firmalarının Bulgaristan'daki yatırımları gün geçtikçe artmaktadır. İkili ticari ilişkiler ise tarihi zivresine ulaşmıştır ve toplam ticaret hacmindeki artış hızının aynı şekilde devam edeceği beklenmektedir. Türkiye-Bulgaristan ekonomik ve ticari ilişkilerinde geçtiğimiz yıl en önemli değişiklik Bulgaristan'ın AB üyeliği ile birlikte iki ülke arasındaki bir takım anlaşmaların son bulmuş olmasıdır. 1 Ocak 2007 tarihi itibarıyla iki ülke arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması yerni Türkiye-AB Gümrük Birliği Kararı'na birakılmıştır. Böylelikle, iki ülke mensel mallar ile iki ülkeden herhangi binne üçüncü ülkelerden ithal edilmiş olsa dahi gümrük vergileri ödenerek millileştirilmiş her türlü sanayi malının iki ülke arasında ticareti gümrük vergisi vb. diğer kesintilerden muaf olarak yapılmaya başlanmıştır. Ayrıca malların serbest dolaşımında olduğunu gösteren EUR-1 belgesi yerni ATR belgesine birakılmıştır. Bugün aradaki gümrük birliği nedeniyle Türkiye ile Bulgaristan AB üyesi olmayan üçüncü ülkelere karşı ortak bir gümrük tarifesi uygulamaktadır. Nitekim, bugün Türk firmaları için Bulgaristan'a ihracat yapmak Türkiye iç pazarına mal satmak kadar kolay ve avantajlı hale gelmiştir. Bulgaristan'ın konum olarak Türkiye'nin İstanbul, Kocaeli ve Bursa gibi sanayi ve ticaret merkezlerine yakın olması nakliye maliyetini düşürmektedir. Ayrıca, AB mevzuatı uygulamaya başlanan Bulgaristan Türk ihracatçıları için marjinal bir Pazar olmaktadır. Diğer sona eren anlaşma ise 1979 tarihli Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması'dır AB üyeliği ile birlikte Bulgaristan Anlaşma'nın ilgili maddesine dayanarak Anlaşmayı tek tarafı feshetmiştir. Yeni bir anlaşma için iki ülke yetkili kuruluşları arasında görüşmeler devam etmektedir. Ülkemizin, Bulgaristan ile Batı ve Orta Avrupa'ya yönelik taşınmaların büyük bir kısmı, Kapıkule-Kapitan Andreevo sınır kapısından gerçekleştirilmekte ve söz konusu sınır kapısından zaman zaman aşırı yüklenmeden dolayı uzun beklemeler yaşanmaktadır. 2005 yılı Haziran ayında Bulgaristan Türkiye arasında TIR trafisine açılan ikinci sınır kapısı Hamzabeyli-Lesovo ise yeterince verimli kullanılmamaktadır.

Bulgaristan'da Faaliyet Gösteren Türk Dernekleri

Türk - Bulgar Ticaret ve Sanayi Odası

Başkan : Serdar Eraslan

Genel Sekreter: Andrey Iliev

Adres : D. Baucher Sok., No: 83, Sofya 1407

Tel : 00359 2 962 73 75, 962 73 65

Faks : 00359 2 962 45 05

E-posta : info@trbg.org

Web : www.trbg.org

Bulgar ve Türk İşadamları Derneği (BULTİŞ)

Başkan : Lübozar Fratev

Adres : Samara Sok., No: 7, Kat: 6, Ofis: 1, 4003 Filibe

Tel : 00359 32 966 790

Faks : 00359 32 966 790

E-posta : bultis@plovdv.ttm.bg

Trakia Bulgar - Türk Derneği

Başkan : Ergin Tören

Adres : 23. Pehoten Shipchenski Polk 114, Kazanlak 6100

Tel/ Faks: 00359 431 626 57

Web : www.trakiabg.org

E-mail : info@trakiabg.org

Kaynaklar:

1. www.setmes.com

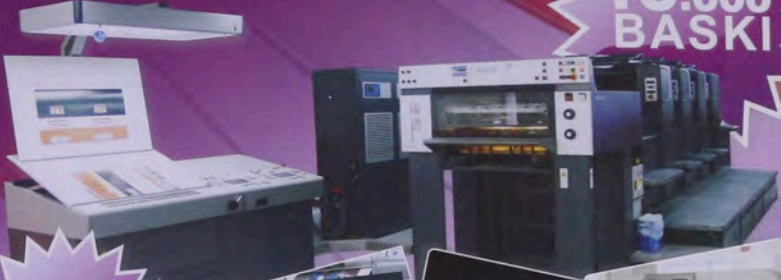
2. KTO, 'Bulgaristan Ülke Raporu'

3. Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği, 'Bulgaristan Ülke Notu'

ölçü konya®

matbaa tesisleri • promosyon showroom

SAATTE
ONBEŞBİN
**15.000
BASKI**

**4 RENK
BASKI
TEKNOLOJİSİ**

CTP Teknolojisi...

115 Cm'lik
Full Programlı Bıçak...

SAATTE 15.000 BASKI YAPABİLEN 4 RENK HEIDELBERG SPEEDMASTER
OFSET MAKİNAMIZ ve AGFA CTP (BİLGİSAYARDAN
KALIBA POZLAMA) MAKİNAMIZLA İŞLERİNİZDEKİ
CANLILIK ve KALİTEYİ SİZDE
HİSSEDECEKSİNİZ...

**SİZİ EN İYİ ŞEKİLDE
TANITACAK
PROMOSYON
ÜRÜNLERİ**

MATBAA TESİSLERİ

Yeni Matbaacılar Sitesi Babıalı Cad.
No: 16 Karatay / KONYA
Tel/Fax : +90.332 342 36 20

PROMOSYON SHOWROOM

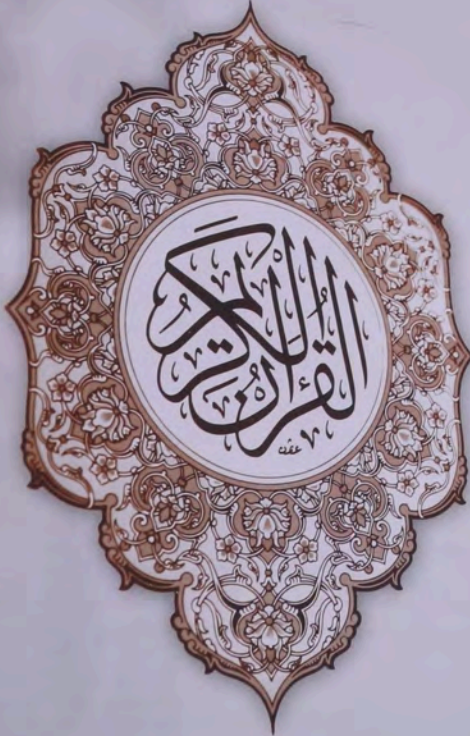
Yeni Matbaacılar Sitesi Yayın Cad.
No: 25/C Karatay/ KONYA
Tel/Fax : +90.332 342 25 36

www.olcukonyaofset.com
www.promosyonshowroom.com

Mevlâna, İslâm ve Kadın

Melâhat ÜRKMEZ
Araştırmacı Yazar

*Taş yeşermez, geçmiş olsa da nevbahar
Toprak ol da bak nasıl güller açar
Taş gibi idin çok gönül kırdın yeter
Toprak ol üstünde hoş güller biter.*

Gönüller vardır kayalardan daha katı, gönüller de vardır gül yaprağından daha ince. En katı gönülleri bile bir gül yaprağına namaz ettiren büyük insan Hz. Mevlana, 800 yıl öncesinden bugüne değin kendisine yakınlaşan gül yaprağına çevirmiş, hâla da çevirmeye devam ediyor.

Bütün dünyada farklılaşırma ötekileştirme düşüncesi her zamankinden daha fazla filiyata donuştu. İnsanlık barış ve hoşgönderim git diye uzaklaşmış. Mevlana, modern seküler düşüncenin fikir formatının egemenliği dur diyebilecek denlikte bağırın bir geçiriyor. Doğudan Batıya çoğu düşünür, bilim adamı, dikatsiyatçı, edebiyatçı, siyasetçi, sanatçı Mevlana'dan etkilenmektedir. İktisatçı Mevlana'da barış için, farklılıklar içinde bir arada yaşayabilmeyiş için Mevlana'nın doktrinlerine her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var. Kadın konusunda da Mevlana'nın yaklaşımını aile, dolayısıyla toplum sağlığı için elzemdir.

Mevlana'nın yaşadığı 13. yüzyıl öncesine çoğu atacak olursak, Türkler İslamiyet'i henüz kabul etmemişlerken bile kadına büyük önem ve söz hakkı vermişlerdir. Altay Dağları'nın en yüksek tepesine, "Kadınbası" yemin vermişlerdir. Altay Hatun'un imzalamış olduğu, "Kadınbası" Hun İmparatorluğu adına Mete Hatun hatununu imzalamıştır. Türk buyrakını, ancak "Hani İle Hatun" diye başladığı zaman büyük kabul edilmiştir. Hatun, tören ve şöenlerde haklarını zaman oturarak siyasi ve idari konularda görüşlerini beyan eden bir yetkili konumunda bulunmştur.

Bir toplum, yakın ilişki içinde bulunduğu diğer toplumların din ve kültürlerinden etkilenir. Bu sosyolojik bir realitedir. Nasıl ki, pınarındın doğan bir nehir yıl boyunca geçtiği yerlerden bunyesine farklı şeyler katarsa, Türkler de on dort asır önce İslamiyet'i serfelenirken yakın ilişki içinde bulunduğu Arap, İran kültürü gibi çeşitli din ve kültürlerden etkilenmişlerdir. İşte Mevlana, çeşitli bölgelere yayılan, çeşitli inançlara bulanan ve bize ulaşana kadar aslından çıkmış bazı görüşleri aslına oturtmştur. Yoksa bazılarının açıkladığı gibi Mevlana'de din reform yapmamıştır. Kadına İslamiyet'e olmayan bazı hakları tanımamıştır. Her konuda olduğu gibi kadın konusundaki tavrı ve düşünceleri de tamamen İslam'dır. "Ben Kur'an'ın kuluyum, kölesiyim, ben Hz. Muhammed'in ayagını bastığı yerin toprağıym." Kim bana bundan başka bir söz söylerse, o sözden de o sözü söyleyenden de davacıym" sözleri hayatı boyunca İslam'ı yoldan hiç sapmadığını bir göstergeştir.

Mevlana'nın kadın erkek ayırmaadın insana, insan gözüyle bakması İslam kaynaklıdır. Yaratan, kadın erkek ayırmaadın kadın ve erkeği aynı kategoride "insan", "Eseri, Mahlukat"ı vassıflıya nitelemiştir. Peygamber efendimizin yasadığı Asrı Saadet devrinde baktığımız zaman, kadınların öbaldeliğine özgür olduğunu görürüz. Hz. Habrem'in ticaret yaptığını biliyoruz. Peygamber efendimiz kadına baskıyı yasaklamıştır. Müslüman olmayan ve başını örtmeyen bir cariyesine bile baskı yapmamıştır. Mevlana *Fihri Ma Fih* adlı eserinde, "Kendini sakla, gözünü" diye zorlamanın yanlış olduğunu eder kadının çevherinde, özünde tük bir iş yapmama mayası varsa zaten bu güzel yaratılışına ulaşacağı, erkeğin bu tür baskı ve emri sözlerinin kadında ters etki yapacağını dedi getirmişti. Mevlana, eşine, kızına ve çevresindeki kadınlara karşı davranışlarında Peygamber efendimizi örnek almıştır.

Geçtiğimiz yüzyıla kadar, İngiltere'de kadın murdar kabul edilip İncile ile sürdürülüyor, kocasına sofraya bile oturtulmuyor, Roma hukukunda kadın erğin kabul edilemiyor, noksan aklı sayılıyor, Çin'de boşanma hakkı sadece kocaya veriliyor, Avrupalı kadın, içinde şeytan var diye yakılıyor, sözde ona medenil!) Yunanistan'da Sokrat gibiler kadını öbaldeliğine aşığılıyor. Hıristiyanlıkta kadın şeytan olarak görülüyor, Budizm'de kadın dine kabul edilmiyor...

New York'ta kadınların 1857 yılında elde etme mücadelesiyle başlayan ve 8 Mart 1977 yılında kutlanmaya başlanan gün ve haklar Türk kadınına İslamiyet öncesi ve sonrası verilmiş olan haklardır. Ancak verilen bu haklara sahip çıkılmaması ayrı bir konudur.

Mevlana çağında kadın konusunda ne yapmak istemiştir, sorusuna bir cevap bulmak gerekirse, Mevlana çağında, unutturulmaya çalışılan İslamiyet'in güler yüzünü, güzel yüzünü, gönül yüzünü serse serpe sermiştir.

Mevlana, *Mesnevi*'nin ilk beyitlerinden başlayarak, sık sık kadın, erkek, büyük, küçük demeden, herkes tabirine yer verir, yani halk anlamına gelen, "Merd ü zün" barasını kullanır.

Mevlana iki eş arasında sevgi, birlik ve dayanışmanın öne çıkması gerektiğini vurgular. *Mesnevi*'de erkeğin bedenen güçlü olarak doğuştan üstünlük kazanmasına rağmen en güçlü olanının bile kadın karşısında gücünü ve üstünlüğünü kaybettığını söyler. "Kişi yığıltıkse Zâloğlu Rüstem bile olsa, Hamza'dan bile ileri geçse"

Yine hükmetme konusunda kararsızın esdirir. *Âdem*, sözlerinden âlemin sarhoş olduğu Muhammed bile "Kellimini ya Hüme'ri (Benimle konuş ya Aysel) derti" der.

Mevlana *Mesnevi*'deki bu beyitlerden ilk insan Hz. Âdem, eşsanevi güc sahibi Zâloğlu Rüstem, İslâm tanhının yığıltık sembolü şehit Hamza ve Hz. Peygamber bile olsa eşinin sevgisine, paylaşımına ve birlikteliğine ihtiyacı olduğunu vurgulayarak bedensel gücün safdışı kaldığına işaret etmiştir. Yaratılış itibarıyla kadının erkeğe, erkeğin de kadına sevgisi vardır. Aklî ve gönül sahibi erkeklere insani sıfatları baskın olduğu için kadına değer verir, kadını yüceltir. Kaba güce güvenen cahil erkekler ise sevgiden ve duygusal paylaşımından nasiplenemedikleri için kadına değer vermezler.

Mevlana, bu konuda *Mesnevi*'de şöyle der:

"Peygamber dedi ki; Kadınlr; akıllı kişilere, ehli-dil olanlara fazlasıyla galip olurlar.

Fakat cahiller, kadına gelede ederler: Çünkü onlar sert ve kaba muameleli olurlar.

Sevgi ve acıma, insanlık vassıdır; hiddet ve şehvetse hayvanlık vassıdır.

Kadın Hak nurudur, sevgili değil... Sanki yaratıcıdır. Yaratılmış değildir.

Mevlana'nın eserlerinde sık sık metaforlarla rastlanır. Kadın ve erkek konuşuda çok ilginç ve unlu bir benzetmesi vardır. *Mesnevi*'de kadını ateşe, erkeği suya benzetir;

"Gerçi zahiren su ateşten üstündür; fakat bir kaba konunca ateş onur fikrî bir kaynatır.

İksinin arasında bir tencere, bir cömek oldu mu ateş, o suyu yok eder, hava haline getirir.

Görünüşte su nasil ateşten üstünse, sen de kadından üstündür; fakat hakikatte ona mağlupsun, sen onu istemektesin." der.

Mevlana evlilikle aile sağlığı ve mutluluğu için eşlerin birbirlerine denk olmalarını tavsiye eder. Denk olan bir evlilikte birbirini zmek yerine sevgi ve paylaşımın ortaya çıkacağını işaret eder. İbamiyet'te maddî ve manevî özellikleride, denklik, eş olma yani küfüv eşastır. *Mesnevi*'de;

"Eşlerin birbirine benzemesi lâzım. Evakbir ve mestin çiftlerine bir bakal!

Ayakkabının bir teki ayaga biraz dar gelirse ikisi de işine yaramaz

Kapı kanadının biri küçük diğeri büyük olur mu?"

Mesnevi bir bütün olarak okunduğu zaman kadınlr için zaman zaman alçaltıcı, ifadeler kullanıldığı görülür. Bu da zihinlerde bir soru işareti oluşturur: Mevlana eserlerinde sık sık mecalzara ve sembollere başvurmuştur. Kadını, nefse, ateşe, toprağa benzetmiş. Erkeği; akla, suya, gökyüzüne benzetmiş. Mevlana'nın nefsi ve dünyaya kadına, aklı, gökyüzüne benzetmesi sadece toplumsal rollere bağlıdır. Her kadının ve her erkeğin yerli olduğu kişi nefesine yenik düşenlerin de öbaldeliğini hikâyelerle anlatmıştır. Her iki cinsin de olumlu olumsuz yönlerinin öbaldeliğini, kusursuz kul olamayacağını ancak insanın kişiliğine ve ahlakına damga vurmanın hatalarını tekrarlamaısa olduğunu işaret etmiştir.

"Bir adam; sakalla, hayayla erkeği ölsaydı çarede sakalı var, tüvü var o da adam olurdu" derken, erkeğinin cinsiyette değil kişilikte kazanılacağına vurgu yapmıştır. Aklî sahibi olmak, nefsin denlik kurtulmak, çok ahlaktan anmak, ruha hak ettiği değeri vermek erik vassıfları Mevlana'ya göre. Erlik vassıflarına sahip olanın şahsiyeti kişi olduğunu kadın ve/ya erkeğinin önemi olmadığını vurgular. Ve "Er vardır, hatun kişidir, hatun vardır, er kişidir" der. Mevlana'ya göre ilahi bir kaynaktan gelen ruhun erkeği ve dişisi yoktur. Mevlana bu konuda şöyle bir kesinlik söyler, "Tanrı kimi gönlü makamına vassil ederse o kişide ten cinsiyeti kalmaz"

Mevlana oğlu Sultan Veleddi evlendirirken gelimini kasdederek söylediğiken kadını hakkındaki düşüncesi ve davranışını daha net açıklar.

"Bizim ve bütün dünyanın gönülünü ve gözününi işğini bir an bile, hatma yanlarak dahi olsa hatmını kırma, onu ihmal etme, onu gücendirmeye, o sana verilmiş bir emanettir, her günü ve geceyi gerek gün gibi bir"

Mevlana'nın *Mektubat* isimli eseri, çeşitli kişilere gönderdiği mektuplardan oluşur. Bu mektupların içinde birçok kadına yazılmış mektup mevcuttur. Oğlu Sultan Veleddi, eşinin hakkına riayet etmediğini sistem ettiği ve bütün dolay gelini Fatma Hatuna yazdığı, "Canım canına karışmıştır, birleşmiştir. Seni inciten her şey beni de incitir" beytyle başlayan bir gazel bulunmaktadı.

Mevlana'nın etrafında çok sayıda hanım veli ve hanım muridi mevcuttur. Bunlar arasında Selçuklu hükümdarlarının hatunları da bulunmaktadı.

Ahmet Effaki, *Menakibül Arifin* isimli eserinde şöyle anlatır, "Konya'nın bütün hanımları her Cuma günü Eminüddin Mikailî'nin hanımının huzurunda toplanırlar ve mutlakla Mevlana'ya da davet olması için yalvarırlar. Bu cemaat toplanınca hepsi tam bir auzar içinde Mevlana'nın gelmesini bekletlerdi. Mevlana hak namazından sonra kimseyi rahatsız etmeden tek kubba onların yanına gelir, ortalarına oturdu. Kadınlrın hepsi o katın etrafında halka olurlar, Mevlana'nın üzerine gül yaprağı dökerlerdi. Sonra bu yaprakları alr uğur sayarlardı. Mevlana bu kadınlrın arasında güvü ve güvü suyu arasında tere böğüler, gece yarısına kadar mana ve sırlar saçarak nasihat vermekte mesgul olurdu"

Mevlana'nın en belirgin tarafı, İslâm kaynağından fikirleri bir ufuk olmasdır. Çağına göre yeni olan tarafı ise İslâm bilimleride fikhini, şeriatını söylemediği ya da söylemediğini İslâm'dan eslenirken, İslâm kaynağından solumarak tasavvufa açtığı, o muhteşem ufuktur. Kadın konusuda bu İslâm ufkularında birisidir.

ASKINIZ CEMAL OLSUN!
GÖNÜLLERİNİZE OŞUKLA DOLSUN!
EVALLAH YA HÜ!

Kaynakça
Mevlana, *Mesnevi*
Mevlana, *Fihri Ma Fih*
Ahmet Effaki, *Menakibül Arifin*

elektronik ticaret

Burcu GÜVENEK
Selçuk Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü)
Burcu DOĞANALP
Selçuk Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

Geçtiğimiz yüzyılın son dönemlerinden itibaren bilgi, iletişim ve internet teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler sonucunda elektronik ticaret de giderek yaygınlaşmaktadır. İnternetin firmalara sunduğu imkanların günden güne genişlemesi, yazışmaların ve dosyaların dijital ortamda saklanarak işgücü ve zaman kaybının engellenmesi, internetin iletişim ve veri transferi maliyetlerini düşürmesi firmaları, iş akışlarının giderek artan bir kısmını internet ortamına taşımaya itmiştir. Bunun yanı sıra toplumların tüm kesimlerinde bilgisayar kullanımının çapını gereği olduğu bilincinin oluşması, ekonomik kalkınmanın ve toplumsal refahın sağlanmasında elektronik ticarete stratejik bir önem kazandırmaktadır ve pek çok ülkenin, uluslararası örgüt ve kuruluşun bu alanla bağlantılı konuları gündemlerine almalarına ve elektronik ticareti geliştirme yollarını araştırmaya başlamalarına neden olmaktadır.

1. E-TİCARET TANIMI

Ülkemizde Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı E-Ticaret Genel Koordinatörlüğü'nün yaptığı tanıma göre e-ticaret, mal ve hizmetlerin üretim, tanıtım, dağıtım, satış ve sigorta gibi işlemlerinin bilgisayar ağları üzerinden yapılmasıdır (T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı, E-Ticaret Genel Koordinatörlüğü, 2008). E-ticaret konusunda kullanılan bir başka tanıma Birleşmiş Milletler Yöntem, Ticaret ve Ulaştırma İşlemlerini Kolaylaştırma Merkezi (UN-CEFACT) tarafından yapılan tanımdır. Bu merkezin tanımına göre e-ticaret iş, yönetim ve tüketim faaliyetlerinin yürütülmesi için yapılanmış ve yapılmamış iş bilgilendirin, üreticiler tüketiciler ve kamu kurumları ile diğer organizasyonlar arasında elektronik araçlar, elektronik posta ve mesajlar, elektronik bülten panoları, www world wide web teknolojisi, akıllı kartlar, elektronik fon transferi, elektronik veri değişimi vb. üzerinden paylaşılmasıdır (Canpolat, 2002: 13).

2. E-TİCARETİN ÇEŞİTLERİ

Elektronik ticaret sistemleri internetteki ticari işlemleri içerir; fakat faaliyet alanı bundan daha geniştir; uygulama çeşitleri; Elektronik Marketler, Elektronik Veri Alışverişi, İnternet Ticareti olarak üzere sınıflandırılabilir (Whiteley, 2000: 4).

2.1. Elektronik Marketler

Elektronik market, alıcılar ve satıcılar için fiyat ve ürün çeşitleri hakkında bilgi sağlayan ulusal etesi bir bilgi sistemidir. Elektronik market mal pazarında gerçekleşen birbirine benzeyen bütün satıcıları bir araya getirenek alışveriş yarıdımı olur. Ayrıca alıcılara fiyatları araştırmalarında, karşılaşmasında ve en iyi teçeri yapmasında da yol gösterir. Bunun yanı sıra, ürün piyasalarında elektronik market satıcıların kâr elde etme

imkânlarını arttırmalarını da sağlar. Elektronik marketler konusunda verilebilecek en genel kabül görmüş örnek hava yolları rezervasyon sistemidir (Whiteley, 2000: 7).

2.2. Elektronik Veri Alışverişi

Elektronik veri alışverişi, firmalar ve kuruluşların bilgisayar sistemleri arasında ticari işlem yapmasını sağlayan bir tekniktir. Bu sistemle belgeler bir kereye mahsus olmak üzere ilk yaratıcısı tarafından elektronik ortama kaydedilmekte daha sonra şifreler aracılığıyla ulaşması gereken diğer bütün firma, kurum ve noktalara ulaşmaktadır. Kendileriyle ilgili olan bölümleri aldıkları veya gerekli değişiklikleri yaptıktan sonra aynı yolla diğer ilgili birimlere bu bilgileri iletmektedirler. Bu sürecin tamamına elektronik veri alışverişi adı verilmektedir (Ertay, 2000: 4). Elektronik veri alışverişinde amaç, sipariş alınması, ticari sözleşmelerin ve faturaların hazırlanması gibi işlemler ile gümrük, bankaçılık ve buna benzer işlemlerin yapılmasında tekrarların önlenerek, maliyetlerin düşürülmesi ve işlemlerin en az hatayla, en kısa sürede tamamlanmasıdır. Ticarete daha etkin olunması amacıyla, temelinde iş akışında herhangi bir katma değer yaratmayacak işlemlerin elimine edilmesi olan tam zamanında (Just in Time-JIT) ve hızlı yanıt (Quick Response-QR) gibi anlayışlar geliştirilmiştir. (<http://www.girisim.net>, 2003).

2.3. İnternet Ticareti

Bilgi ve iletişim teknolojileri malların ve hizmetlerin reklamının yapılmasında ve müşterilerle pazarlanmasında da kullanılabilir. E-ticaretin bu türü, internetin ticari kullanımıyla birlikte elektronik ticaretin en yaygın örneğini oluşturmıştır. İnternet üzerinden müşterilere mal, hizmet, dijital ürün ve bilgi gibi pek çok şeyin satışı yapılabilmektedir (Whiteley, 2000: 5). Mal kavramına giren maddi-maddi olmayan her değer internet üzerinden mal ticaretinin konusunu oluşturabilmektedir. Burada satıcı firma, ürünlerinin alıcının bilgisayarna indirilmesine izin vererek ürün satışını gerçekleştiren alıcı ise kredi kartı, banka havalesi gibi elektronik ortam araçlarını kullanarak aldığı ürünün bedelini ödemektedir (Sözer, 2002: 26).

3. E-TİCARETİN TARAF LARI

Veysel Bozkurt'un yaptığı sınıflandırmaya göre e-ticaretin tarafları firmalar arası, firmalar ve tüketiciler arası, firma içi, tüketiciler arası, idare ve firmalar arası ve idare ve tüketiciler arası olarak altı kategoride sıralanabilir.

Firmalar arası elektronik ticaret kategorisine giren ticaretin toplam ticaret içindeki payı oldukça yüksektir. Firmalar arasındaki ticaretin bu kadar yaygın olmasının arkasında yatan en önemli nedenler, işlem maliyetlerinin azalması, verimliliğin artması, ürün ya da hizmet kalitesinin yükselmesi ve tüketici hizmetlerinin iyileştirilmesi olarak sayılabilir. Firmalar arası e-ticaret daha çok elektronik veri alışverişi ve ürün veri değişimi danışmanlık ve talep üzerine bilgi verme gibi işlemlerde uygulanmaktadır (Korkmaz, 2002: 55). Paket dağıtım, ürünü belirli bir yere yerleştirme ve siparişleri karşılama hizmetleri, işletmeler arası e-ticaretin en hızlı gelişen altı bölümleridir

(Kepenek, 2000: 29). Teknolojinin kaydedildiği gelişmelerle paralel olarak kuruluş ve alt yapı maliyetlerinin azalması ve buna bağlı olarak elektronik ticaretin artması ve bu artışın özellikle KOBİ'ler arasında olması beklenmektedir.

Firmalar ve tüketiciler arasında yapılan ticaretin oranı düşük olmakla birlikte alıcılara oldukça geniş. En yaygın olduğu alanlar elektronik ürün, kitap, giyim eşyası, müzik yayınları alışverişleri olarak sayılabilir. Özellikle eğlence sektöründe e-ticaretin gidide arttığı görülmektedir. Oynalar müzikler ve filmler bu kategoride değerlendirilebilir. Firmalar ve tüketiciler arasında elektronik ticaret (%30) firmalar arasında yapılan elektronik ticarete karşlaştırıldığında oldukça düşük oranlarda kalmaktadır ki bunun en önemli nedeni erişim maliyetleridir. Bunun yanında elektronik ticaret güvenlilik bakımından da tam olarak tüketicilerin onayını alamamıştır (Kepenek, 2000: 30).

Firma içi ticaret işlemleri bir organizasyonun çeşitli iş birimleri yoluyla ticari işlemleri destekleyen bir iş akışı uygulaması biçimidir. Büyük organizasyonlar çeşitli işletme birimleri arasındaki ticari işlemlerini bu yolla yürütebilirler. Örneğin bilgi teknolojisi departmanı, bilgi teknolojisi hizmetleri alanında çeşitli işletme birimleriyle alışveriş yapabilir. Firma içi e-ticaret öncelikle büyük girişimlerde uygulanabilir. KOBİ'ler işletme içi bilgi teknolojisi uygulamalarını ticari bir şekilde sürdürmek için sınırlı imkana sahiptirler. Firmalar arası e-ticaretin gerçekleştirilmesi için öncelikle firmanın kendi iç işlerini ve işleyişini elektronik bir ağla yapıyor olması gerekmektedir.

Tüketiciler arasında gerçekleşen e-ticarete açık arttırma ve ihale yoluyla yapılan satışlar örnek olarak verilebilir. Burada alıcı ve satıcı bir araya gelene bazı arazi şirketler de faaliyet göstermektedirler. Kiraların satım istedikleri antika eşya, araba vb. mallar arazi şirketler tarafından kayıt altına alınarak elektronik ortamda alıcılara sunulmaktadır. Böylece internet ortamında iki müşterinin bir araya gelerek anlaşma yapması söz konusu olmaktadır.

İdare ve firmalar arası e-ticaret kapsamında ise hükümetlerin internet üzerinden kamuoyuna duyurdukları ilanları ve ihaleleri yer almaktadır. Bu gelişimin bir sonraki aşamasında iş verilerin elektronik ortamda tahsil edilmesine çalışılmaktadır (http://www.cetispanbus.net, 2003). Ayrıca hükümetler firmalarla olan ilişkilerinde olduğu gibi tüketicilerle olan ilişkilerinde de elektronik ortama taşınma çabası içindedirler. Sosyal güvenlik demeleri ve verilerin elektronik ortama taşınması bu konudaki öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır.

4. E-TİCARETİN AVANTAJLARI

4.1. E-Ticaretin Firmalara Sağladığı Avantajlar

Elektronik ticaretin firmalara sağladığı avantajlar kendini öncelikle maliyet düşüşlerinde ve verimlilik artışlarında göstermektedir. E-ticaretin maliyetleri düşürücü etkisi iki boyuttadır. Bunlardan ilki e-ticaretin firma maliyetlerini düşürmesi, diğeni işlemlerle ilgili ve ilerde doğru bağlantılarda elde edilen maliyet düşüşleridir. Birincisinde satış maliyetlerinin azaltılması; üretim girdilerinin satın alınması sırasında sağlanan maliyet düşüşleri ve ürünün yapımı ve dağıtımı ile ilgili maliyetlerin azaltılması söz konusudur. Satış işlemlerinde öncelikle fiziksel altyapının ucuzlaması, siparişlerin alınması ve işlenmesinde sağlanan kolaylıklar, tüketicinin izlenmesi ve satış sonrası personel başlıca öğelerdir. E-ticaret satış maliyetlerini azalttığı gibi satın alma maliyetlerini de azaltır. Satın alma yönündeki maliyetleri azaltıcı en önemli etken işletme girdileriyle çıktılarının durumuna ilgili işlemdir. Siparişlerin ve bunların yerine getirilmesinin hız kazanması bu maliyetlerin azalmasını sağlamaktadır (Ertas, 2000: 9). Sipariş ve bu siparişlerin yerine getirilmesinde sağlanan hız özellikle kısa ömürlü dayanıklı tüketim mallarının, sürel yayınların, teknolojiye sürekli yenilenen ürünlerin alışverişinde büyük avantajlar sağlamaktadır.

E-ticaretin bir diğer maliyet azaltıcı yönü de işletmelerin diğer işletmelerle olan ilişkileri ve geri ekonomik bağlantılarıyla ortaya çıkmaktadır. Bu noktada firmalar arası e-ticarete karşlaşmaktadır. Firmalar tüketiciye sunacakları malların üretiminde ihtiyaç duydukları girdilerin bazılarını diğer firmalardan satın alırlar. Bu durumda geçişe doğru bağlantı söz konusudur. Aynı şekilde bir firmanın başka bir firmaya üretimde kullanmak üzere girdi satması da ilerde doğru bir bağlantı olarak nitelendirilir. Durum böyleyken bu girdilerin siparişlerinde karşı tara-

sorunsuz ve hızlı bir şekilde ulaşmasında karşlaşılacak güçlükler e-ticaret uygulamalarıyla azalmaktadır. Ayrıca araçları faaliyetlerinin gerçekleştirildiği bu uygulamalar sayesinde azalmıştır ve firmalar maliyetlerinde ek bir düşüş sağlamıştır. Alıcılar ve satıcılar birbirleri ile doğrudan ilişki kurabildikleri için firmaların pazarlama harcamalarında azalma gerçekleşmiştir (Kobinet, 2003). Firmaların yaptıkları işlemler için gerekli belgeleri elektronik ortamda hazırlamaları ve talep edenlere bu şekilde sunmaları masraflarının yanında hata oranlarını da azaltmaktadır.

4.2. E-Ticaretin Tüketicilere Sağladığı Avantajlar

Dijital ortam üzerinden yapılan ticaretin tüketicilere sağladığı en önemli avantaj satın almak istenen mal ve hizmetin zaman ve mekân boyutuna bağlı kalmaksızın elde edilebilmesidir. Firmaların uluslararası pazarlarda ayakta kalabilmek için yeni rekabet teknikleri geliştirmeleri, araştırma-geliştirme faaliyetlerini arttırmaları ve ürün farklılaşmalarına geçmeleri tüketicilerin önündeki ürün yelpazesinin hem kalite olmasına hem de çeşit olarak genişlemesine sebep olmuştur. Küresel seçim yapabileme imkanı elde eden tüketiciler faydalarını da daha kolay maksimumize edebilmektedirler. Ayrıca firmaların birçok faaliyette daha düşük maliyetle yapmaları tüketicilere fiyat indirimleri olarak yansımıştır (Yörük, 2003).

5. E-TİCARETTE KARŞLAŞILAN GÜÇLÜKLER

5.1. Mali Konular: Gümrükler ve Vergileme

Küreselleşmenin ve serbest ulusal ticaretin ulusal ve uluslar arası politikalarda belirleyici rol oynamaya başlamasıyla birlikte bütün ülkeler kotalar, gümrük vergileri ve diğer benzeri vergileri kaldırma yoluna gitmişlerdir. Bundan dolayı tümüyle küresel bir araç olan internet üzerinden teslim edilen mal ve hizmetlerde gümrük tarifelerinin uygulanmasının çok az anlamı olacaktır. Ayrıca internetin fiziki coğrafi sınırları da bulunmamasıdır. Bu yüzden internet üzerinden sipariş verildiğinde bu ürün posta yoluyla teslim edilirse gümrük tarifesi uygulamak mümkün olabilmektedir. Ancak ürünlerin ve hizmetlerin elektronik ortamda teslim edildiği durumlarda bu uygulamaya geçilemez.

Yine de pek çok ülke yeni gelir kaynakları peşindedir ve elektronik ticaret üzerinde de vergi tarifeleri uygulamalarını yollarını arayabılır. Bu sebeple WRO (World Rescue Organisation) gibi uluslar arası kuruluşlar internete yapılan ticaret üzerinde yeni vergi uygulamalarını yolunda uyarılara bulunmaktadır. Özellikle tutarsız ulusal vergilendirmelerden ve çifte vergilendirmeden kaçınılması gerekmektedir (Hamzacebi, 2003). İnternet üzerinde satışların vergilendirilmesinde sistemin basit ve şeffaf olması sağlanmalı, ticaretin sapıtması ve engellenmesi önlenmelidir. Vergilendirme hakkındaki belirsizlikler ve tutarsızlıklar e-ticaretin gelişimini de engelleyebilir.

5.2. Yasal Konular

5.2.1. Elektronik Ticaret için "Tek Ticari Kod"

Özel teşebbüs ve serbest piyasa genel olarak ticari faaliyetlerin öngörülebilir olduğu ve desteklenmesi yasal zeminde ticaret yapmayı tercih etmektedir. Bu bakından elektronik ticareti yönetmek kurulların tanımlanması ve açık olması gerekmektedir. Hükümetler elektronik ortamda ticari faaliyetler için ulusal ve uluslar arası kurulların basit ve önceden öngörülebilir şekilde gelişimini teşvik etmelidirler. Bu konuda önemli bir örnek tek ticari kod uygulamasıdır. ABD tarafından gerçekleştirilmiş çalışılan bu uygulamada hükümet tek bir kurullar bütününe adaptasyonunu teşvik etmektedir (Clinton ve Gore, 2000: 13).

Bu kurullar bütünü çerçevesinde elektronik ticaretin su özelliklere sahip olması gerekmektedir (Clinton ve Gore, 2000: 15): uygun güdümlerde tarafların aralarında sözleşme kurmak için serbest olması, kurulların teknolojik olarak tarafsız olması, mevcut kurulların kısmen değiştirilebilir olması ve gerçekleştirildiği yeni kurulların kurulabilmesi, sürece henüz dijital faaliyette bulunmayan firmaların da dahil edilmesi.

5.2.2. Fikri Hakların Korunması

Elektronik ticaret fikri haklarının lisan ve satışlarına da kapsamaktadır. Bu ticaretin geliştirilmesi için satıcıların fikri hakların çalınmamaçığını, satın alanların işe girenleri ürünler satın aldıklarının bilmeleri gerekmektedir. Bu sebeple telif hakları ve ticari markaların korunması belirleyici uluslar arası anlaşmalar, gizliliği korumalı ve sahtekârlığı önlemeler. Şifreleme gibi teknolojilerin geliştirilmesi korumasına yardımcı olurken fikri haklara yönelik dolandırıcılıkların belirlenmesi ve engellenmesi de etkin bir yasal çerçeve gereklidir (Ambar: 2003).

5.2.3. Gizlilik

Enformasyonun bir yerden başka bir yere aktarılması, yeniden kullanılması ve toplanmasını gerçekleştirilen Global Enformasyon Altyapısı dikkatli yönetilmediği takdirde kişisel yaşamın gizliliğine zarar verebilir. Bu sebeple ağlarla çevrimsiz bir ortamda, insanların iş yaparken kendilerini rahat hissetmeleri açısından kişisel yaşamın gizliliğini sağlamak esas alınmalıdır (Sevinç, 2003). Veri toplayanlar müşterileri topladıkları enformasyonun ne olduğu, bu verileri hangi niyetle topladıkları konusunda bilgilendirilmelidir ve müşterilerin kişisel enformasyonunun sınırlarında bilgilerini anlamlı bir yolla sağlamalıdır.

5.2.4. Güvenlik

Global enformasyon alt yapısı tehlikenin uzak ve güvenilir olmalıdır. Eğer kullanıcılar internetin haberleşmelerinin ve verilerinin istemeyen kişilerce elde edilmesine ya da değiştirilmesine konusunda güvenmiyorsa, emin olmazsa, internetin ticaret için kullanımı da başarılı olamaz ki bu da

amaçların gerçekleştirilmesi sağlanırsa anahtar ve güvenlik yönetimi alt yapılarına küresel olarak tümöyle desteklenen şifreleme, doğrulama tasdik, filtre kontrolü, güvenlik duvarı gibi dizi teknolojinin etkin ve tutarlı kullanımını gerektirir.

5.3. Piyasaya Erişim Konuları

5.3.1. Telekomünikasyon Altyapısı ve Enformasyon Teknolojisi

Global elektronik ticaret modern, birbirine ilişkili, dünya çapında iletişim teknolojileri ağına bağlıdır ve birbirine bağlantılı bilgisayarlar ve enformasyon teknolojileri üzerinden gerçekleştirilir. Kurulacak olan altyapının e-ticarete ile ilgili ihtiyaçları karşılayacak özellik ve standartlarda olması gerekmektedir (Hassouli, 1999: 119). Maalesef birçok ülkede telekomünikasyon politikaları ile ilgili dijital ağların gelişimini engellemektedir. Müşterilerin telekomünikasyon hizmetlerini çok pahalı, batı gelişmiş çok dar ve hizmetleri yetersiz ve güvenilmez bulmaktadır. Ayrıca birçok ülke, e-ticarete katılmak için ihtiyaç duyan bilgisayar ve enformasyon sistemlerini satın almada hem müşteriler hem satıcılar için zorluk çıkartarak enformasyon teknolojilerinin ithalatı önündeki engellerini sürdürmektedir.

5.3.2. Teknik Standartlar

Standartlar internet uzun dönemli ticari başarısı açısından önemlidir; çünkü onlar farklı satıcılardan arz edilen ürünlerin ve hizmetlerin bir arada kullanılmasını sağlarlar. Ayrıca global piyasada belirsizlikleri azaltır ve rekabeti teşvik ederler. Bununla beraber zamansız standartlaşma, günü geçmiş teknolojileri kullandırmaz.

6. E-TİCARETİN ÜLKE EKONOMİSİNE ETKİLERİ VE TÜRKİYE'DE E-TİCARET

E-ticaret, gelişme yolundaki ülkeler açısından uygun rekabet ortamına karşı engellenen azaltılması ya da giderilmesi için uygun bir araç olmasının yanı sıra, yapsal esnekliklerden dolayı her ülke ekonomisi için vazgeçilmez olarak küçük ve orta boy işletmelerin desteklenmesi açısından da büyük imkanlar sunmaktadır (Ince, 1999: 20). İnternetin yaygınlaşması ve uzlaşması, gelişmekte olan ülkelerin elde edilecek güç ve değerleri bilgileri sağlanmasında önemli bir zaman ve maliyet tasarrufu getirmektedir. İnternetin diğer iletişim araçlarına göre daha hızlı ve ucuz olması, gelişmekte olan ülke firmalarının daha kolay rekabet ortamı elde etme imkanlarını artırmaktadır. E-ticaret, yeni kuruluş veya sermayesi küçük olan firmalarla büyük şirketlere aynı avantajları sağlar. Dolayısıyla firmalar arasında fiyatı estiliği sağlanarak optimum kazanç dağılımı elde edilebilecektir. Gelişmekte olan ülkelerin kaynak ve kaynak dağılımı konusunda sorunlar yaşadığı dikkate alınır, firmalar ve dolayısıyla gelişmekte olan ülke ekonomilerinde, verimliliğin artırılması mümkün olabilecektir. Piyasalarda şeffaflığın sağlanması, piyasaların giriş fırsatlarının artırılması, fikri ve sınav haklarının korunması ve benzer koşulların sağlanması, elektronik ticaret sayesinde gelişmekte olan ülkelere daha katılan olmasın, doğal ve fiziki kaynakların etkin şekilde kullanımını artıracaktır (Ince, 1999: 20).

Ülkemizde elektronik ticaretin uygulanması çalışmalarına 1997 yılının sonlarında başlanmıştır. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 1997 Ağustos ayında yaptığı toplantıda dünya ticaretinin akıl almaz boyutlarda ilerleme kaydettiği ve ülkemizin gelişen uluslararası pazarlarda rekabet etme gücünü ancak elektronik ticaret uygulamalarıyla kazanabileceği açıkça belirtilmiştir. Bu karar uyarınca bir Elektronik Ticaret Koordinasyon Kurulu kurulmuştur. Bu kurul ilk toplantısını 1998 yılının Şubat ayında gerçekleştirmiştir. Kurulda teknik, hukuk ve finans alanlarında faaliyet göstererek üç çalışma kurulu oluşturulmuştur (Yörük, 2003). Bu kurullar elektronik ticaret hakkındaki standartların belirlenmesi, protokollerin hazırlanması, uygulamaya yapılacak teknik alanlara ilişkin yazılımların hazırlanması, güvenlik yazılımlarının geliştirilmesi gibi konularda çalışmalar yapmak üzere kurulmuştur. Bu plan çerçevesinde bir pilot projeye de yer verilmiştir. Bu projeye ülkemizde dünya standartları göz önünde bulundurulurak kişilerin sanal imza kullanılarak elektronik ticaret yapımlarına çalışılmıştır (Yörük, 2003). Türkiye'de elektronik ticaretin öncülerine örnek olarak Vakko, Teba, Arçelik, Yeşil Kandıra, Migros, İnci Fermanar gibi şirketler verilebilir.

Genç bir nüfus yapısına sahip Türkiye'de, son yıllarda internet kullanımında görülen artış, bazı kamu ve özel kurumların internet üzerinden hizmet verme girişimlerinin çoğalması elektronik ticaretin gelişmesi için de önemli bir altyapı oluşturmaktadır. İnternet kullanımını bakımından bazı Avrupa ülkelerinin önünde yer alan Türkiye, elektronik ticaret konusunda daha alt sıralarda yer almaktadır. İnternet kullanımında, Portekiz, Slovakya, Polonya ve İtalya'dan önce gelen Türkiye, İspanya ve Çek Cumhuriyeti ile yakın oranlara sahiptir. E-ticarete ise sadece Portekiz'in önünde ve Slovakya ile aynı orana sahiptir (Yumusak, 2003).

Belirtilen bu gelişmeler çerçevesinde elektronik ticaret konusundaki çalışmaların ülkemizde zamanla başlatıldığını söylemek mümkündür. Ancak kamu sektöründe başlatılan bu çalışmaların özel sektörümüzün katılımıyla sürmesinde de büyük yarar vardır. Çünkü elektronik ticaret alanındaki gelişmelerin yakından takip edilmesi ve uygulamaya konulması yabancı pazarlara giriş olanaklarının geliştirilmesini de beraberinde getirmektedir.

SONUÇ

Elektronik ticaret, internet kullanımının uzlaşması, yaygınlaşması ve kredi kartlarının kullanımının artması, bankacılık sistemindeki yenilikler ve benzeri gelişmeler neticesinde arz trendini sürdürmektedir. Bilgi temelli dünya ekonomisinde elektronik ticaretin hızlı gelişimi gerekli mali ve yasal düzenlemelerin yapılmasına, erişim imkanlarının artırılmasına bağlıdır. Elektronik ticaretin bu hızlı gelişiminin devam ettirilmesinde ise elektronik

ortamda pazarlanacak mal ve hizmetin kalitesi ve güvenilir olması, tüketicinin faydasını artırma anlayışının hakim olması temel koşuldur.

Önemli gelişmelerin yaşanacağı elektronik ticarete önümüzdeki yıllarda güvenli ve kolay alışveriş ortamının güçlü hayatın bir parçası olması kaçınılmazdır. Türkiye de bugün bilimsel ve iletişim alanlarındaki altyapı yatırımlarına gerekli önem vermekte ve işletmelerin elektronik ticarete konusundaki yatırımlarını teşvik etmektedir. Ancak Türkiye'de henüz internet altyapısı tam olarak oluşturulmamış ve gereken destek sağlanamamıştır. Bu olumsuzluklara rağmen şirketimizin bugün ile ilgili çabasıyla Türkiye'de internet kullanımının ve elektronik ticaretin giderek yoğunlaştığını, şirketlerin bu alanda ciddi şekilde yatırım yaptıklarını ifade edebiliriz.

KAYNAKLAR

AMBAR, Adem, "E-Ticarete Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri", *http://www.udem.gov.tr*, (22.05.2003), ss. 1-20.

BOZKURT, Veysel, "Elektronik Ticaretin Ekonomik ve Toplumsal Boyutu", *Elektronik Ticaret, Der. Veysel Bozkurt, Alfa Yayınları, İstanbul, 2000*.

CANPOLAT, Önder, "E-Ticaret ve Türkiye'deki Gelişmeler, T.C. Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, Yayın No: 89, Ankara, 2001.

CLINTON, William J., Albert Gore, *Global Elektronik Ticaret, Çev: Veysel Bozkurt, Alfa Yayınları, İstanbul, 2000*.

ERTAŞ, Sacit, "Elektronik Ticaret: Tanımı, Gelişimi, Avantajları, Güvenliği", *Elektronik Ticaret, Der. Veysel Bozkurt, Alfa Yayınları, İstanbul, 2000*.

HAMZACEBİ, M. Akif, "E-Ticarete İlişkin Çeşitli Sorunlar", *http://www.ymm.net* (22.05.2003), ss. 1-3.

HASIOĞLU, Selçuk Burak, *Elektronik Ticaret ve Stratejileri, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 1999*.

İNCE, Murat, *Elektronik Ticaret: Gelişme Yolundaki Ülkeler İçin İmkânlar ve Politikalar, DPT Yayınları, Ankara, 1999*.

KEPENEK, Yakup, "Ekonomik Yönelimlerle Elektronik Ticaret", *Elektronik Ticaret, Der. Veysel Bozkurt, Alfa Yayınları, İstanbul, 2000*.

KORKMAZ, Nurya, *Sorularla İnternet ve E-Ticaret Rehberi, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, İstanbul, 2002*.

SEVİNÇ, Eser, "E-Ticaret Güvenlik-Denetim, İdari ve Yasal Düzenlemeler", *http://www.ymm.net* (22.05.2003), 1-50.

SÖZER, Bülent, *Elektronik Sözleşmeler, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2002*.

T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı, *E-Ticaret Genel Koordinatörlüğü, http://e-ticaret.org.tr*, (15.12.2008).

WHITTELEY, David, *E-Commerce, Strategy, Technologies and Applications, England, 2000*.

YÖRÜK, Murat Ahmet, *Elektronik Ticaret, http://www.mfa.gov.tr*, (22.05.2003), ss. 1-6.

YUMUSAK, İbrahim Güran, "Elektronik Ticaretin Gelişmekte Olan Ülkeler Etkileri ve Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme", *www.ceterisparibus.net* (22.05.2003), ss. 140.

"Elektronik Ticaret", *www.kobinet.org.tr*, (05.05.2003), ss. 1-10.

"E-Ticarete İlişkin Genel Bilgiler", *www.ceterisparibus.net*, *Elektronik Ticarete İlişkin Bazı Temel Bilgiler, DPT Yay., Ank., 1999*.

"Dünya Ticaretindeki Değişim", *KOBINET, www.kobinet.org.tr*, (05.05.2003)

http://www.girisim.net, (01.06.2003).

Vailift

METRA

AKDENİZ DİŐ TİCARET A.Ő.
Bir ENKA GRUP Şirketidir.

İSTANBUL MERKEZ Tel : 0.216.446 26 38 (pbx) Faks : 0.216.395 82 78 E-Posta: MetraAkdeniz@metra-akdeniz.com.tr

Konya Bayii

BOYPAR İŐ MAKİNALARI İNŐ. NAK. OTOM. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ

Tel : 0.332.237 26 66 Faks : 0.332.237 46 76

Rüştü Bozkurt'un kaleminden...

Rüştü Bozkurt
Dunya Gazetesi Yazarı

İnsani diğer canlılardan ayrılan temel özelliği, geleceğe yatırım yapma bilinci'dir.

Yaşadığımız 'ağır kriz' kısa ya da uzun bir zaman aralığında sonlanacak, işler yine olağan gelişme seyriinde ilerleyecektir.

Entelektüel korkaklığın tuzağına yakalanmadan, geçiciliği ya da hesaplanma yöntemleri tartışmalı olan rakamlara sığınmadan, yaşadığımız krizin nasıl ağırlaştığını izlemeye çalışıyoruz. Krizle ilgili okuduğum her yazı, dinediğim her söyleme aktarılan 'dinamiği' kaydetmeye çalışıyorum. Krizi tanımlayan 'varsayımların', kriz sonrası çözümlerin zihni modelini oluşturacağı bilincindeyim.

Krizi yaratan etkenler

Krizi yaratan "etkenler" nelerdir?

Öncelikle bir noktanın altı özenle çiziliyor: "Krizler doğal olgular değildir, insanlığın icat ettiği yapay örgütlerin yanlış yönetilmesinden doğar." Bu özelliğinden ötürü, krizi yaratan yönetim eksikliklerini algılamadan; krizi doğru okumamız ve doğru algılamamız mümkün değildir.

Bir başka gerekçe, yaşadığımız krizin, açgözlülük ve sorumsuzluktan çıktığı üzerinde ıyın görür biliyoruz. Bazi insanlar, yaratacağı "olumsuz sonuçları" bilerek sistemleri zorlamakta, kendi "kısı dnenimi" çıkarını; dirlik, düzen ve gelecek güveni arayan "toplumun çıkarını" önüne koymaktadır.

Alabildiğine büyük bir özenle düşünülmesi gereken gerekçelerden bir başkası da "Akli, bir ideolojibe, bir inanca ya da başka bir şey emanet etme" alışkanlığıdır. Piyasa sisteminin her şeyi çözeceğini olan ideolojik yaklaşımlar, krizin önemli etkenlerinden bir diğeni olarak gösteriliyor.

Özellikle Batı toplumlarını, yaşadığımız dünyanın kaynakları ile hiç de uyumlu olmayan bir "düketim kalıbını" durmadan pompalaması, "esizsizlik" duygusunu yaygınlaştırıyor ve "bölünme" yaratarak istikrar bozuyor.

İnsan ve sermaye kaynaklarının üretim sürecinde etkin kullanımının aracı olduğunu herkes çok iyi bildiği halde, "kurumların işleyişindeki bozulmayı", yapı, işlev ve kültürün çürümesine göz yumma" da krizi yaratan etkenler arasında altı özenle ve önemle çizilen bir başka noktayı oluşturuyor.

Krizin nedenleri üzerinde düşünenlerin

birleştikleri, hemen hepsinin altını çizdiği bir başka insanı kusur, "gözetim ve denetim eksikliği'dir. İnsanın kendi icadı olan kurumları işletirken, gözetim ve denetim yapılmazsa, "istisnalar kural haline gelmekte" ve fırsatlarla gün dogmaktadır. İnsanın çok zengin deneyimine karşın, gözetim ve denetim eksikliği, bireylerin çıkarı ile toplumun çıkarını dengeleme olan "iyi yönetim" olgusunun unutturarak, "kotü yönetim" tuzağı hazırlamaktadır.

Güçlü devletlerin, başta ABD'nin "kibir ve üstünlük inancı" da, çok taraflı ilişki yerine, tek başına "buyurma" olgusunu öne çıkarmış; bu algıma krizin başlıca nedenleri arasında yerini almıştır.

"Nereye gideceğini bilmeyen kaptana hiçbir rüzgar yardımcı olmaz" diyen atasözünü doğrulayan tutumlar da krizin yaratılmasında etkili olmuştur. "Ciddi bir fikre sahip olmayanlar" yukarıda sayılan kusurları işlemiştir. Kirilikten ayıklanmış "bilgiye", akıla beslenmiş "sezgiye" ve "farkında olmaya" dayanan "anılamı" yeterince önemsenmemiştir.

Ve "sloganlar ciddi fikirlerin yerini almıştır."

Kriz sonrası varsayımları

Kriz sonrasında kendimizi hazırlamamız gereken "karşılıklı-bağımlılık ilişkileri", krizi yaratan etkenlerin içinde saklı.

Kriz sonrasında "çok taraflı işbirliği ve ciddi küresel koordinasyon" ön plana çıkacak. Biz bu eğilimin fırsat ve tehlikeleri için şimdiden hazır olursak, gelişmelerin "nesnesi" olmanın kurtulur, "öznesi" durumuna geçebiliriz.

Kriz sonrasında "gücu, hataları düzeltme yetisinde arayan" bir anlayış egemen olması bekleniyor. İş yönetme kültürümüzü "hataları tiraf etme" övgüvenine taşırsak, kriz sonrası etkin yönetebiliriz.

"Gücünün sınırlarını bilen, kullanma zamanını iyi hesaplayan ve kullandıktan sonra olası etkilerini iyi hesaplayanlar" kriz sonrasında başarılı insanlar ve örgütleri olacak.

Kriz sonrasında "ortak değerler, ortak irade, ortak yararlar, ortak projelerle ortak kurumlar" yaratılarak gelişmeleri yönlendirecek.

Kriz sonrasında "makro ve mikro kuralları yeniden yazılacak". Entelektüel hazırlığı olan ve bu yazılarda etkin aktörler arasında yer alanlar hiyerarşinin üst basamaklarına çıkacak.

Kriz sonrası varsayımları ve zihni modeli üzerinde araştırmalarımız sürdüremeli, yeni zihni modeli tanımlamaya çalışmalıyız ki, geleceğin fırsatlarından gerektiği gibi yararlanalım.

Kriz ne kadar sürer?

Gittimiz her yerde karşılaştığımız iş insanları soruyor: "Kriz ne kadar sürer?"

Soruya gelecek yanıtın kolay olmadığını herkes biliyor; ama birinden "iyimser" bir söz duymak isteniyor.

Sorunun yanıtı şu: Her şeyin çok hızlı değiştiği, iş çevresindeki faktör koşulları, talep koşulları, karşılıklı-bağımlılık ilişkileri ve rakip stratejilerinin yeniden yapılandırıldığı, yeni bir dünyanın kurulduğu bugünkü ortamda, krizin ne kadar süreceğini kimse bilemez.

"Öyleyse elimizi kolumuzu bağlayıp, oturup bekleyecek miyiz? Bizim yapacak hiç mi bir şeyimiz yok?" sorusuna akillarına gelenlerin haklılığına karşın demeliyiz:

Ünlü yazı bilgini Carl Sagan, "Yaşadığımız evrende hiçbir şey değişirse, her şey kendini yitileseydi 'bilim' olmazdı. Her şey hiç anlaşılmayacak kadar karmaşık olsaydı; tam bir

kaos ortamında yaşasaydık yine 'bilim' olmazdı" diyor. Bilim, hâlâ bugün en önemli rehber olduğuna göre "belirsizlik alanı" genişlese de, yeterince çaba gösterirsek, gelecekte ilgi "öngörülebilir" bulunabilir; öngörülerimize göre "önelerim" olabiliriz.

Bilginin hızı

Mogol Hanı Kubilay zamanında yazılan "Tarım ve İpek Böcekliğinin İlkeleri" adlı kitap geride bıraktığımız yüzyılın ilk çeyreğine kadar insanlığı berberlik etmişti. Söz konusu kitabın 14'üncü yüzyüldü 10 bin adet kopya edildiğini tarihçiler kaydediyor. Kitap 600 yıl kadar insanların ihtiyacını karşıladığına göre; tarımda ve ipekte böyle yetiştiricilikteki bilgi çok fazla değişme olamaz.

Su gücü, rüzgar gücü, insan ve hayvan gücü gibi organik enerjinin kullanıldığı "Tarım Çağı"ndan, organik enerjinin kullanıldığı "Endüstri Çağı"na geçildiğinde; insanlığın bilgi dağılımı da hızla bozdu. Doğa kaynaklarına ulaşılabilir ve erişilebilir sınırları genişledi. Özellikle mobil iletişim olanakları, bilgiye erişilebilirlik olanaklarını alabildiğine arttırmaya başladı. Endüstri çağına insanoglu değişik krizler yaşadı. Bu krizler üzerinde kafa yoranlar, konut vb. bazı alt sektörler dışında krizlerin yaklaşık 18 ay sürdüğünü sapıyor.

Şimdi bilgi çağındayız. İnsanın ürettiği tüm bilginin yaklaşık bir yıllık zamanda yenileri üretiliyor. Örneğin, 1965 yılında bir RNA'nın dizilimini belirlemeye harf başına maliyeti bir İngiliz sterlini idi. On yıl sonra 1975'de DNA dizilimini belirlemesinde harf başına maliyet 10 İngiliz sterlini düzeyine indi. Otuz yıl sonra 1995'de DNA diziliminin harf başına maliyeti sadece bir sterlin düzeyine düşmüştü. Bugünlerde ise aynı dizilimin harf başına maliyeti 0,1 sterline yapılabiliyor.

Değişmelerin hızlanması nedeniyle krizlerin "dalga boyları" kısalıyor. Bu açıdan bakıldığında, üretim ulaşım ve iletişim teknolojilerinin bir butunluğunun yarattığı sosyo-ekonomik kurumlar kısa zaman aralıklarında "radikal değişmelerle" yüzleşiyor.

Kriz koşullarının sıklaşması ve dalga boylarının kısalması, kriz sürelerini kısaltacaktır; tarihsel gelişmeye bakıldığında yaşanmakta olan krizin de 18 aydan fazla sürmemesi gerekir.

Deneyim etkin araçtır

Toplumsal örgütlenmenin üretim, deneyim ve ıktidar üzerine kurulduğunu biliyoruz. O nedenle Manuel Castells'in tanımlayacağı, "Deneyim, insan özneleri kendileri üzerindeki, biyolojik ve kültürel kimliklerinin etkileriyle, toplumsal ve doğal ortamlarıyla kurdukları ilişkileri, arzularını etkiler. İnsani gereksinimlerin, belirlenen giderilmesine yönelik sonsuz bir arayış etrafında inşa edilir."

İnsanlığın uzun ve yakın tarihlerde yaşadığı krizlerde hangi "alternatif tepki stratejileri" geliştireceklerine ilişkin önemli deneyimler vardır. Bıçağın kemige dayandığı kriz koşullarında söz konusu deneyimler daha koordineli ve yoğun biçimde kullanılabilecektir.

The New York Times'da yazar Thomas L. Friedman, "Obama, lütfen radikal old" başlıklı yazısında şu görüşün altını çiziyor: "...geleceğimizin şu andan radikal bir kopuşu gerektiğini söylemek de o kadar abartılı olmaz. Bizzat Obama'nın söylediği gibi, Tutumunda diretmek, dar çıkarları koruma ve hoş gitmeyen kararları erteleme devri kesinlikle geride kaldı."

Radikal önlemlerin alınmasını gerektirdiği konusunda "ortak değerler" oluşturu; zihinlerimizde bir "mezrağalar zemini" var. Bu nedenle "ortak irade" olusması ve "harekete geçme" konusunda liderler çok fazla zorlanmayacak.

Krizin ne zaman biteceğine ilişkin başka "gerekleştire" ileri sürebiliriz. Sadece bu iki gereke penceresinden bakarak bir değerlendirme yapıldığında, krizin yarısını geride bıraktığımızı söyleyebiliriz.

EV&OFİS MOBİLYA

EV&OFİS MOBİLYALARI EV TEKSTİLİ-HALI DEKORASYON FUARI

Bu fuar
KOSGEB
finansman
desteği
kapsamındadır.

16-19
NİSAN
2009

KTO - TÜYAP Uluslararası Fuar Merkezi KONYA

Ziyaret Saatleri : 10.00-20.00

İsmail ÇETİNOĞLU
AKINSOFT Yazılım Müdürü

21'inci yüzyılda teknoloji ve bilim hayatımızın her noktasında yer alıyor, hatta artık evrimimizin baş köşesini teknoloji ürünleri süslüyor. Bilim, insanlık tarihi boyunca, kuruluşu, işlevleri ve içeriği yönünden toplumların yapısında sürekli değişimler sağlamıştır. Bilimin konusu, insanla ve çevresiyle ilgili olan her türlü olaydır. Kısaca, insanoglu, bu olayları bilmek ve bunları kendi yararına yönlendirmek için varoluşundan beri bitmek tükenmek bilmeyen bir tutkuyla çalışmaktadır. Bilimin çalışmayı tetikleyen yönü göz önüne alınırsa başan bilim ve teknolojiyle doğru orantılıdır, bu yüzden biz de Akinsoft olarak bilim ve teknolojinin insanlık için ne kadar önemli olduğunu duyurmak amacıyla Bilim ve Teknoloji Haftası'nın (08-14 Mart) daha çok başan getirmesini diliyoruz.

Bilim ve teknoloji sayesinde ülkeler büyüyor, insanların yaşam standartları yükseliyor. Küresel ekonomiye ayak uydurabilmenin, ülkenin refah seviyesini yükseltmenin, rekabetin kızıştığı ticaret pazarında yerimizi alabilmenin tek yolu bilime önem vermemizden ve teknolojiye ayak uydurabilmemizden geçiyor. İnsanların en iyiyi elde edebilme çabası, beğenilme, üstün olma ve egemen olma isteği insanlığın var oluşundan beri devam ediyor. Bu isteklerine ulaşmış toplumlar çağa ayak uydurmuş, bilimin gerektirdiği değişiklikleri sağlamış, bilimle elde ettiği bilgiyi teknolojiye uyarlayarak rekabet ortamında öne geçmeyi başarmıştır.

Teknolojinin hayatımızda artık lüks olmaktan çıkıp zorunluluk haline gelmesiyle bilişim sektörünün önemliliği artıyor. Günümüzde

Bilim ve teknoloji çağının gözdesi yazılım

bilim toplumunda yapılması gerekenlerden biri, bilgi ve iletişim teknolojilerinden aktif bir şekilde yararlanmak, bunları kullanmak ve daha önemli bilişim teknolojilerini hayatın tüm alanlarında faydalanılabilecek bir araç haline getirmektir. Teknolojik gelişmeler, sektörlere yeni iş dinamikleri yaratıyor ve bu sebeple şirketler iş süreçlerinin kolaylaştırılması, etkinleştirilmesi, verimliliklerinin artması için teknolojik donanımlara, işleyişi düzenleyecek programlara ihtiyaç duyuyor. Bununla birlikte firmalar iş maliyetlerinin azaltılması bakımından, mal veya hizmetlerini daha iyi üretmeye, bunları daha çabuk sevk etmeye, iş süreçlerini basitleştirmeye, minimum maliyet hesabı yapmaya, hizmet kalitesinden ödün vermeye, müşterilerini birer çözüm ortağı gibi görmeye ve onlarla sürekli iletişim içerisinde bulunmaya, ticarete konu olan bütün taraflarla devamlı etkileşim içerisinde olmaya dikkat ediyorlar. Bu bilinçle hareket eden şirketler, teknolojinin desteğiyle önemli kazanımlar elde ediyor. Tüm bunlar güçlü ve teknolojik bir alt yapıyla üretilmiş yazılımlar sayesinde gerçekleştirilebilecektir. Yazılım sektörünün önde gelen isimlerinden Akinsoft, teknolojik gelişmelere ayak uyduran yapıya ulaştığı yazılımları, çağdaş iş yaşamının hizmetine sunuyor. Geniş program arşiviyle dünyada 9 ülkede yaptığı başarılı çalışmalarla bilim ve teknolojiye verdiği önemi kanıtıyor. Modern yazılımlarını üreten firmalar malzeme yönetimi, malzeme ihtiyaç planlaması, kapasite ihtiyaç planlaması, maliyet muhasebesi, genel muhasebe, üretim kontrol, kalite kontrol sistemlerinin yanında planlama, bütçe, bakım, insan kaynakları, ofis denetimi ve müşteri ilişkilerine yönelik üretilen program çeşitleriyle işletmelerin zaman ve maliyet tasarrufu elde etmelerini sağlarken firmalara iş gücü kazandırıyor. Defter ve kalem tarihi karşılaştıkça neredeyse tüm bilgi akışının İnternet ve bilgisayar üzerinden yapıldığı günümüzde, yazılım sektöründe doğru firmayla çalışılması işletmelerin daha kısa zamanda daha kaliteli hizmet sunmalarını sağlayacaktır. İşletmeler bu sayede elde edebilecekleri müşteri memnuniyeti sonucu bulundukları sektörde başan grafiklerinde üst sırada yer alacaklardır.

Ticari ve özel tüm alanlarda yer alan teknolojiye yeni kalmadığınız ve yeniliklere ayak uydurduğunuz süreçte kazanan siz olacaksınız.

FOTO
EKTEM

KURULUS
1926

*Dedenizin
Resmi Bizde
Ya Sizininki?...*

EKTEM
FOTOĞRAFÇILIK

Merkez: Postane Arkası
Türk Hava Kurumu Pasajı içi
No: 30 - 9 KONYA
Tel: 0332 352 50 79

Şube: Gazi Alemşah Mah.
Mimar Muzaffer Caddesi
No: 29 / A KONYA
Tel: 0332 353 53 69

EKTEM

Tarihi ticaret yolları

Dr. Ahmet Şimşek

Günümüzden yaklaşık iki bin yıl önce doğu ile batı ticarete başladı. Bu ticaret üç yoldan oluyordu. Bu yollara günümüzde Kral Yolu, Baharat Yolu ve İpek Yolu denmektedir.

Kral Yolu, tarihte önemli medeniyetlerden biri olan Pers İmparatorluğu zamanında ve Kral Darius zamanında başladığı için Pers Kral Yolu da denmektedir. İran Körfezi kıyılarından başlayıp Anadolu'da Ege denizi kıyılarına kadar uzanan 3000 km. ye yakın bir mesafedir. Bu yol Lidyalılar tarafından oldukça kullanımlı bir hale getirilmiştir. Persler ise yol boyunca güvenli ve konaklama yerleri inşa ederek daha çok askerî amaçlı kullanmışlardır. Meşhur Yunanlı tarihçi Herodot, "Dünyada Persli kuryelerden daha hızlı seyreden başka bir kimse yoktur." diyerek onlardan hayranlıkla bahsetmektedir.

Baharat Yolu ise, Hindistan'dan başlar. İran Körfezi ve Irak üzerinden Suriye'nin limanlarına ya da Kızıldeniz üzerinden Akabe ve Süveyş'e, daha sonrada karayoluyla Mısır'ın ünlü İskenderiye şehrine ve limanına ulaşır. Bu istikamete "Buhar Yolu" da denmektedir. Hadramut'un Baharat Ormanlarının ürünleri böylelikle Arap Yarımadası'na, Afrika'ya, Anadolu'ya ve Avrupa'ya ulaşır. Bu yolda ise hâkimiyet Venedik ve Mısırlıların elinde bulunuyordu. Hâliyle diğer devletlerin Baharat Yolu'ndan faydalanmasına

engel olmaya çalışıyorlardı. Deniz ulaşımı gelişince bu yol önemi kaybetti.

Gelelim asıl konumuz olan ve içlerinde de en önemli olan İpek Yolu'na. Öncelikle sunu belirtmeliyiz ki İpek Yolu'nun mucidi Çinlilerdir. Hiç şüphesiz dünyanın en önemli medeniyetlerden birinin varisleri olan Çinliler, mallarını satabilmek için mutlaka Güneş'in battığı yere doğru gitmeleri düşüncesindeydiler. Bunun en güzel yolu Batı'nın bilmediği bir malı öne sürmekti. Bu da onların hiç bilmediği ipek idi. Elbette bu bir başlangıç oldu, daha sonra bütün mallarını gönderdiler ya da götürdüler.

İpek Yolu, Çin ile Avrupa, Asya ve Afrika arasında bir köprü olmuştur. Bu köprü aracılığıyla doğu ile batı arasında sadece maddî manada alışveriş olmamış, manevî alanda da yeni kültür ve medeniyet sahalarında da çok önemli ilişkiler doğmuştur. Bu yolun hemen hemen tamamı karayoluyla olduğu için geçtiği güzergâhlarda bu ticaretten istifade edebilmişlerdir. Güzergâhın önemli bir kesimi de Türk topraklarından geçer. Hele hele Anadolu toprakları bu sayede mamur hâle gelmiştir. Anadolu İpek Yolu dört koldan gelişmiştir. Birincisi kuzeyde: Trabzon, Erzurum, Sivas, Tokat, Amasya, İstanbul ve Edirne güzergâhi; ikincisi güneyde: Erzurum, Malatya, Kayseri, Ankara, Bursa ve İstanbul güzergâhi; Üçüncüsü Karadeniz'de; Batum, Trabzon, Samsun, Sinop, İstanbul, Bursa, Gelibolu ve Venedik güzergâhi; Dördüncüsü ise Akdeniz'de olup yukarıdaki bazı yollardan Konya'ya inerek oradan da Akdeniz'in liman şehirlerine varan ve gemilere yüklenen yoldur.

Anadolu'dan geçen bu İpek Yolu sayesinde Selçuklular zamanında önemli Han ve Kervansaraylar yapılmıştır. Ticaret hayatını ve tüccarları koruyup geliştirmek amacıyla günümüzdeki sigorta sistemini hatırlatan ve devlet garantisinde olan usul sayesinde ticaretin bitimi unsurları korumaya alınmıştır. Eğer bir zarar görülersenki zaten devlet zarar görmemeleri için tedbir alıyordu, bu zararları devlet tarafından tazmin ediliyordu.

Anadolu'da bulunan önemli Han ve Kervansaraylar şunlardır:

Sarı Han:

Tahminen 1238 yılında yapılmış olup Avanos-Ürgüp yolu üzerinde Nevşehir'e 25 km. mesafededir.

Ağzıkara Han:

1231-1236 yılları arasında yapılmış olup Aksaray'a 17 km. mesafededir, en önemlilerinden biridir.

Sultan Hanı:

1229 yılında Sultan I. Alaaddin Keykubad tarafından yaptırılmıştır. Aksaray-Konya yolu üzerinde olup Aksaray'a 42 km. mesafededir. 5000 m2 alaniya en büyüklendir.

Zazadin Hanı:

1235 -1236 yıllarında Sadettin Köpek tarafından yaptırılmıştır. Aksaray-Konya yolunun 5 km. içinde Tömek Köyü civarındadır.

Kızılören Hanı:

1206-1207 yıllarında Sultan I. Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından yaptırılmıştır. Konya-Beyşehir yolu üzerinde olup Konya'ya 41 km. uzaklıktadır.

Ertokuş Hanı:

Kitabesinde 1233 yılında yaptırıldığı yazmaktadır. Beyşehir- Eğirdir yolu üzerinde Gelendost ilçesinin Yeşilköy yakınındadır.

Susuz Han:

1237-1246 yılları arasında Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev zamanında yaptırılmıştır. Burdur-Antalya yolu üzerinde olup Bucak ilçesine bağlı Susuz bölgesindedir.

Kırkgöz Han:

1236-1246 yılları arasında Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev zamanında yapılmıştır. Burdur-Antalya arasında olup Antalya'ya 30 km. uzaklıktadır.

Alara Hanı:

1229-1230 yılları arasında Sultan I. Alaaddin Keykubad tarafından yaptırılmıştır. Antalya-Alanya arasında olup Antalya'ya 115 km. mesafededir. Akdeniz'e giden yolun kontrolünü yapan Alara Kalesi'nin yakınındadır.

Bunlardan başkaları da vardır elbette; Alanya'da Şarapsa Han, Denizli'de Akhan, Denizli-Çardak'ta Çardak Hanı, Burdur-Bucak'ta İncir Hanı, Aksaray'da Alay Hanı, Malatya-Battalgazi'de Silahtar Mustafa Paşa Hanı gibi.

Bütün bunlar günümüze kadar ayakta kalabilenlerdir. Kim bilir daha neler vardır. Son yıllarda bazı devlet adamlarımız ve bürokratlarımızın duyarlılığı sayesinde birçoğu restore edilmiştir.

Asırlarca, İpek Yolunda tüccarlar, misyonerler, gezginler yaptıkları geziler sayesinde doğu ile batı arasındaki ilişkileri geliştirdiler. Her ne kadar bu ilişkiler maddi amaçlı olsa da zamanla medeniyetler arasında kültür alışverişleri de oldu. Mesela Budizm batı dünyası bu sayede tanıdı. Aynı şekilde Hıristiyanlık ve İslamiyet de bu sayede Çin'e kadar ulaşabildi. 20. asrın sonuna doğru İpek Yolu'nu yeniden canlandırma çabaları uluslar arası seviyede konuşulmaya başladı. 1987 yılında Paris'te UNESCO'nun düzenlediği konferansta bir proje geliştirildi. Buna göre İpek Yolu ile ilgili ülkeler İpek Yolu'nu faaliyete geçirmek için kendi içlerinde de projeler oluşturdular. 90'lı yıllarda Sovyetler Birliği'nin yıkılıp Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarına kavuşmalarıyla birlikte artık İpek Yolu'nu canlandırma projesi.

Geçtiğimiz yıl 15-16 Mayıs günleri İstanbul'da 70 ülkeden binlerce kişinin katıldığı bir kongre düzenlendi. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve yekilan Sovyetler Birliği'nin son Devlet Başkanı Mihail Gorbaçov da açılışa vardılar. Cumhurbaşkanımız, Türkiye'nin tarihi İpek Yolu'nun yeniden canlandırılması konusunda elinden geleni yapacağını belirterek, Karadeniz otoyolunun tamamlanmasıyla birlikte 5-10 yıl içinde bu tarihi yolun yeniden faaliyete geçeceğini söyledi.

Eğer Cumhurbaşkanımızın dediği gibi olursa Cumhuriyet tarihimize AB ve GAP projeleri gibi büyük bir proje daha gerçekleşmiş olur. Zira tipki geçmişte olduğu gibi Anadolu'muz doğu ile batı arasında tekrar çok önemli bir geçiş noktası özelliğine kavuşmuş olur. Elbette bundan güzel Konyamız da nasibini alacaktır.

Atık yönetimi

Ahmet Ziya Gündüz
Organize Atık Yönetimi
Genel Müdürü

Türkiye'de yılda ortalama 35-40 milyon ton katı atık üretildiği, bunun da 5 milyon tonunun tehlikeli atık olduğu tahmin edilmektedir. Tehlikeli atıklar, bileşiminde insan sağlığı ve çevre için tehlikeli olan ve zararlılık potansiyeli taşıyan maddeleri içeren evsel ya da endüstriyel kaynaklı atıklardır. Tehlikeli atıklar Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nde Ek-7'de belirtilmiştir. Çevre ve Orman Bakanlığı'na resmi olarak beyan edilen tehlikeli atık miktarı yılda 1,2 milyon tondur. Resmi olarak beyan edilen miktarla tahmin edilen miktar arasındaki büyük fark ülkemizde bu konudaki bilincin tam olarak oturmamış olmasından kaynaklanmaktadır. Oysaki 14 Mart 2005 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 'Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği' atık üreticilerine atıkların bertaraf etmeleri konusunda ciddi yükümlülükler getirmiştir. Tehlikeli atıkların bertarafının ilgili üreticilerde belirtilen kurallar dahilinde yapılması halinde atık üreticisine 5 yıla varan hapis cezası ve 300.000 ila 3.000.000 TL arasında değişen para cezası uygulanabilmektedir. Ceza yaptırımların yanı sıra yurt dışından fon kullanmak, yurt dışı firmasıyla ortak olmak ya da anlaşma yapmak, ürünlerini yurt dışına satmak istediğinde firmaların çevreyle ilgili herhangi bir ceza alıp almadığı, çevre yatırımlarını yerine getirip getirmediği de göz önünde bulundurulabilmektedir. Ayrıca dünya genelinde artan çevre bilincinin katkısıyla, çevreye zarar veren firmaların ekonomilerini de ciddi anlamda etkileyen imaj kayıpları olmaktadır. Tüm bu yasal, ticari ve sosyal yaptırımlar düşünüldüğünde atıkların yöneticilere uygun bir biçimde bertaraf edilmesi gerekmektedir.

Atık yönetimi, atıkların üretiminden nihai bertarafına kadar geçen sürecin kontrollü ve söz konusu mevzuatlara uygun bir şekilde yönetilmesini kapsar. Atık yönetim planlarının oluşturulması, atıkların

kaynağında azaltılması, tesis içinde depolanması, ayrıştırılması, paketlenmesi, geçici depolama alanlarının kurulması ve yönetilmesi, lisanslı taşıyıcılarla taşınması, bertaraf edilmesi ve bu süreçteki tüm basamakların belgelendirilmesi atık yönetiminin esaslarını oluşturur.

Gelişmiş ülkelerde atık üreticileri üretim sonucu çıkan atıkların bertarafı konusunda profesyonel atık yönetimi firmalarıyla çalışmaktadır. Yukarıda kısaca bahsedilen bu sistem fabrikaların üretim sonucu çıkan atıklarının mevzuatlarına uygun olarak en hızlı ve etkin şekilde çözümünü sağlamakta, uzmanlık gerektiren bu alanda fabrikaların zaman kaybını önlemekte, risklerini ortadan kaldırmaktadır. Aynı zamanda, üretilen farklı tipteki atıkların tek elden yönetimi ve bertarafı sağlanmaktadır.

Atıkların ne şekilde bertaraf edileceği karakteristik özelliklerine göre değişmektedir. Ülkemizde her türlü atığa çözüm üretecek tesislerin bulunmaması sebebiyle atık yönetimi konusunda entegre bir sistem gerekmektedir. Erksan Çevre Teknolojileri İthalat İhracat Ltd. Şti. tüm Türkiye'ye yayılmış bölge partnerleriyle tehlikeli ve endüstriyel atıkların yönetmeliklere uygun bir biçimde yönetilmesini ve bertaraf edilmesini sağlar. Erksan'ın Konya, Karaman, Aksaray Bölge partneri Organize Atık Yönetimi San. ve Tic. Ltd. Şti.'dir. Organize Atık Yönetimi San. ve Tic. Ltd. Şti. Konya'da kurulmuş ilk atık yönetimi firması olup mevzuata göre tehlikeli olarak nitelendirilen tüm atıkların tamamı için yurt içi ve yurt dışı çözümlerle profesyonel olarak atık yönetimi hizmeti sunmaktadır.

Firma olarak en önemli avantajımız birçok atığa çözüm üretebilen binlerce ton kapasiteli tesisleriyle, partneri olduğumuz Sita/Suez'dir. Türkiye'de bertarafı konusunda çözüm bulunmayan atıkların Bakanlık izinleriyle yurt dışına Sita/Suez'in tesislerine ihraç etmekteyiz. Nihai hedef ülkemizde üretilen atıkların ülkemizde

bertaraf edilebilmesi olmalıdır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye'de bertaraf edilebilecek atıklarla ilgili önde gelen çimento fabrikalarına atık temini ve yönetimi konusunda hizmet vermekteyiz. Bu tesislerin atık bertarafı konusunda en verimli şekilde çalışmalarını sağlamaktayız. Aynı zamanda Gebze'deki tehlikeli atık ara depolama tesisimizin devreye girmesiyle sistemimizi daha da verimli hale getirmiş olacağız.

Türkiye'deki tek yetkili temsilcisi olduğumuz, Suez Grupa'ya bağlı Sita firması (www.sita-deutschland.de, www.suez.com) çevre teknolojileri alanında dünyanın ilk üç firmasından biridir; Avrupa'nın ise en büyüğüdür. Grubun çevre teknolojileri alanındaki aşağıda verilen bilgileri konuyla ilgili ağırlayıcı olacaktır:

Kuruluş Yılı: 1822

Yıllık Ciro: 60 milyar \$ (2006 yılı verilerine göre)

Dünya Geneline Çalışan Sayısı: 157 650

Müşteri Sayısı (Ticari ve Endüstriyel): 500 000

Sertifikalar (adet): 1 939 (ISO 14001, ISO 9001, v2000, EMAS)

Faaliyet Bölgeleri: Avrupa, Kuzey Amerika, Güney Amerika, Afrika, Asya Pasifik

Atık İşleme Alanı (adet): 935

Atık Yakma Tesisleri (adet): 49

Tehlikeli Atık İşleme Platformu (adet): 145

Atık Taşıma Aracı (adet): 11 565

Sınıflandırma Merkezi (adet): 199

Kompost Merkezi (adet): 97

Depolama Alanı (adet): 170

Çevre Teknolojileri Alanında Faaliyette Bulunduğu Ülkeler: Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa, Çek Cumhuriyeti, Belçika, Hollanda, Macaristan, Polonya, İsviç, Slovakya, Slovenya, ABD, Şili, Arjantin, Meksika, Güney Afrika, Ürdün, Fas, Cezayir, Endonezya, Çin, Avustralya, Seyşel, Hong Kong, Tayvan, Birleşik Arap Emirlikleri

Yıllık Atık İşleme Kapasitesi: 42 milyon ton

Sita tarafından yürütülen atık işleme faaliyetleri:

- Atık yönetimi, Endüstriyel, tehlikeli, tehlikesiz, evsel atık toplaması, depolanması,
- Her türlü atığın sınıflandırılması, geri dönüşümü, geri kazanımı, biyolojik işleme,
- Aktıkan enerji elde etme sistemleri kurulumu ve işletimi,
- Atık toplama alanları işletimi,
- Çimento fabrikalarına atık hazırlama ve temini,
- Atıkların yakma ve gazlaştırma işlemiyle bertaraf edilmesi,
- Çamur geri kazanımı,
- İçme suyu üretim tesisleri yapımı ve işletimi,
- Atık su arıtma tesisleri yapımı ve işletimi,
- Endüstriyel arıtma tesisi yapımı ve işletimi.

Çevre teknolojileri alanındaki faaliyetlerine yukarıda kısaca değindiğimiz, Türkiye'deki tek partneri olduğumuz Sita/Suez'le yaptığımız iş birliği çerçevesinde tehlikeli ve endüstriyel atıkların bertarafında problemler yaşayan atık üreticilerine çözümler sunmaktayız. Erksan Çevre Teknolojileri İthalat İhracat Ltd. Şti. ve Organize Atık Yönetimi San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin ortaklığıyla kurulan Kontamine Metal Geri Kazanım San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin metal geri kazanımı konusunda Çevre ve Orman Bakanlığı nezdindeki lisans işlemleri tüm hızıyla sürmekte olup, 2009 yılı başlarında Konya'da Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyete geçilecektir. Bu sayede tehlikeli maddelerle kontamine olmuş metal atıklarının çevreci yöntemlerle geri kazanımını yapacaktır. Ülkemizde metal işleme endüstrisinin önemli merkezlerinden biri olan Konya'da bu tür kontamine metal atıklarının geri kazanımı konusunda hizmet veren profesyonel bir atık yönetimi firmasının bulunmaması sebebiyle bu konuda uluslararası kalitede çözüm sunabilecek Kontamine Metal Geri Kazanım San. ve Tic. Ltd. Şti. bir ilke imza atacaktır. Böylece sanayicilerimiz hem profesyonel bir hizmetle tüm yasal, ticari ve sosyal yaptırımlardan kurtulmuş olacak hem de daha temiz bir çevre için katkıda bulunacaklardır. Böylelikle Konyamız üretilen kirlenmeyen ve çevreye saygılı bir il olarak örnek olacaktır.

ÇANAKKALE

İmparatorluğu savunurken
Cumhuriyet'in temellerinin atıldığı yer

Prof. Dr. Durmuş Yılmaz
Uşak Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı

Çanakkale savaşlarının ve zaferlerinin 94. Yıldönümünü idrak etmiş bulunuyoruz. Hiç şüphe yoktur ki, Çanakkale savaşları yakın tarihimizin en önemli dönüm noktasıdır. Gerçekten de Avrupalı büyük devletlerin bazen birleşerek bazen ayrı ayrı Osmanlı devletini ortadan kaldırmak için yürüttükleri mucadelenin son hamlesidir.

Çanakkale savaşlarına bakmadan önce, Birinci Dünya savaşının genel planını ve uygulanmasını bir kere hatırlamak gerekir. 20. yüzyılın ilk büyük savaşı olan bu savaş, sadece iki devlet arasında değil tabiri yerindeyse iki dünya arasında cereyan etmiştir. Savaş her ne kadar Avusturya veliahd prensi Ferdinand'ın Saraybosna ziyareti sırasında bir Sırp generali tarafından vurularak öldürülmesi üzerine ve Avusturya ve Sırbistan arasında başlamış ise de asıl sebebi bu suikast olmadığı ve bunun yalnızca büyük yangına sebep olan bir kıvılcım olduğu gayet açıktır. Rusya'nın bir asırı geçen bir zaman içinde Balkanlara ve oradan Akdeniz'e uzanma gayretleri; sömürgecilikte İngiltere ve Fransa'nın gersine düşmüş olan Almanya'nın bunu telafi ederek Akdeniz kıyılarında büyük limanlara erişmek ve oradan Ortadoğuya uzanma istekleri; İngiltere ve Fransa'nın Afrika ve Güney Asya'daki sömürgelelerini elinde tutma ve buralara uzanan yolun güvenliğini emniyet altına alma istekleri... Bütün bunlar bir arada düşünülünce savaşın hedefi ortaya çıktığı gibi hangi alanlarda yapılacağı da ortaya çıkmaktadır. Güney Asya yolu yani Süveyş kanalı ve Basra Körfezi, dolayısıyla kuzey Afrika ve Ortadoğu; buranın güvenliği için de Akdeniz havzası ve dolayısıyla Osmanlı devleti toprakları... İşte savaşın geçeceği alan burasıdır. Bazıları bu büyük savaşa Osmanlı devletinin gereksiz yere girdiği oysa tarafsız kalmasının daha doğru olacağı şeklinde görüş ortaya koymaktadırlar. Bu düşünce tarihsel temelden yoksundur. Zira savaş alanı Osmanlı devleti topraklarıdır. Osmanlı devleti tarafsız kalsa dahi- ki bu mümkün değildi- savaş kendi topraklarının paylaşılması için oluyordu, sonunda Almanya da kazansa, İngiliz-Fransız-Rus koalisyonu da kazansa Osmanlı devleti açısından netice değişmeyecek ve toprakları paylaşılacak, yani sömürülecekti.

Savaşın planına gelince çok açık ve net bir plan uygulandı. Şöyle ki: İtaliy devletleri olarak bilinen İngiltere-Fransa-Rusya aralarında iş ve güç birliği sağlayabilmek için iki koldan Anadolu'yu, yani Osmanlı devletinin çekirdeğini kuşatacaklardı. Batı cephesini İngiliz-Fransız orduları deniz yoluyla tutacaklar yani Akdeniz'in kapıları sayılan Çanakkale ve İstanbul boğazlarını güçlü donanma ile kapatacaklar, bu yolla Rusya'ya silah ve cephane yardımını da yaptıktan sonra ülkelerinden iyice uzaklaşmış olan ordularının yiyecek ve özellikle buğday ihtiyacını da Rusya'dan sağlayacaklardı. Rusya da Doğu Anadolu üzerindeki Anadolu'ya girecek ve böylece Anadolu'nun kuşatılması ve kıskaç içine alınması gerçekleşecekti. Kuşatılan Anadolu dışarıya açılmadığı için teslim olacak ve böylece Osmanlı devleti savaş dışı kalmış olacaktı. Akdeniz boğazlarından ve limanlarından yararlanamayan Almanya Bakanları Rus ve İngiltere-Fransa orduları arasında kalacağı için başarısız olacak ve Almanya da

böylece yenilmiş olacaktı. İtaliy devletlerinin planı böyleydi. Alman generikurmayi ile Türk başkumandanlığı da bu planı uygulamamak üzerine bir plan yapmışlardı. Buna göre Türk ordusu bir taraftan Rus güçlerinin Doğu Anadolu'ya ilerlemesi ve oradan güneye inerek Basra Körfezi ve Ortadoğu üzerindeki geleceği düşünülen İngiliz ordularını birleşmesini önleyecekti. Batı cephesinde de Çanakkale Boğazını tutacak ve İtaliy donanmasının geçişine izin vermemeye, böylece İtaliy devletlerinin ordularının birleşmesini ve birbirlerine silah ve cephane desteği sağlamalarını ve yiyecek yardımı almalarını önlemiş olacaktı. Her iki taraf da planlarını kusursuz uygulayacaklarını ve sonuçta zaferin kendilerinin olacağını değerlendirmişlerdi.

Gerçekten de savaşın daha birinci ayında İtaliy devletleri planlarını uygulamaya koydular. 29 Ekim 1914'de savaşa henüz girmiş olan Osmanlı devleti Kasım 1914 ortalarında yani 15 gün sonra Rus ordularının zaten 1878'den beri elinde tuttuğu Kars ve bölgesinden hareketle geçmekte olduklarını haber aldı. Bunun üzerine hızlı bir sevk işlemleri ile Erzurum merkez olmak üzere Doğu cephesinde bir ordu teşkiline başlandı. O zamanki tasnife göre 3. Ordu olan ve Doğu Anadolu'ya Rus ısgal ve istilasından koruyacak olan bu orduyun başına işin öneminden dolayı Başkumandan vekili olan Enver Paşa kendisi geçti. 3. Ordu kuruluşunu tam olarak tamamlamadan Rus ordusunun Sarıkamış istikametinde ilerlemekte olduğu öğrenildi. Olayın bir başka yönü de Doğu Anadolu'da yaşamakta olan Ermeniler, silahlı örgütlerin baskı ve tehditleri ile Rus ordusuna katılmışlar ve onların yardım ve desteği altında Kars, Ağrı, Sarıkamış, Gümüşhane ve Bayburt yöresinde korkunç bir Müslüman katliamına girişmişlerdi. Eğer Türk ordusu biraz daha geç kalır ve Rusların ilerleyişi durdurulmazsa Erzurum'a kadar olan bölge belki de tarihin en büyük katliamına maruz kalacaktı. İşte bu düşünceyle Başkumandan vekili Enver Paşa türlü eksiklikleri rağmen 3. orduya hareket emri verdi ve Sarıkamış'a Ruslardan önce erişebilmek için de normal zamanlarda uygulanmayacak bir plan uyguladı. Zira durum çok acildi ve beklemeye tahammülü yoktu. Sarıkamış taraflarından gelen katliam ve kötü muamele haberleri tüyler ürpetic bir mahiyette idi.

Üçüncü orduyun Aralık ayının ortalarında başlayan hareketi on beş gün kesintisiz devam etti. İlk 10 gün normal seyrinde geçtiyse de 22-23 Aralık'tan itibaren orduların Allah'ın okları tarafından tepelerinde olduğu sırada beklenmeyen kar fırtınaları, buya bağlı olarak yiyecek arabalarının kara saplanarak kırılması, arabaların taşıyan hayvanların soğuktan ölmeleri ve nihayet tifus hastalığının ortaya çıkması gibi bir ordunun başına gelebilecek bütün felaketlerin aynı anda zuhur etmesi can kaybının beklenenden çok fazla olması sonucunu doğurmuştur. Buna rağmen asker Sarıkamış yakınlarına erişmiş ve bazı vadilerde Rus askerleri ile göğüs göğüse, süngü süngüye savaşmıştır. Bu arada Rus askerlerinden esirler alındığı gibi Rusların eline esir düşen çok sayıda Türk askeri de olmuştur. Netice itibarıyla ordumuz büyük bir kayıp vererek ve mağlup olmuş olarak geri çekilmiştir.

Bu sonuç Çanakkale savaşını olduğundan daha önemli kılmıştır.

Doğu cephesinde ordumuz mağlup olmuş ve geri çekilmiştir. Yani Anadolu'nun önemli bir giriş kapısı Rusların dolayısıyla İtilaf devletlerinin eline geçmiştir. Eğer diğer kapı olan Batı cephesi yani Çanakkale Boğazı da korunamaz ve İtilaf devletlerinin eline geçecek olursa Türk Milleti yalnızca topraklarını kaybetmekle kalmayacak devletini ve istiklalini de kaybedecektir. Kısaca her türlü mukaddesini kaybedecektir. İşte bu büyük felaketi gören Türk askerleri, Çanakkale'de bütün varlığını ortaya koyarak gerçek bir destan yazmışlardır. Türk ordusu Çanakkale'de gösterdiği kahramanlıkla bu toprakları kendisine vatan yapan atalarına layık olduğunu açıkça ortaya koymuştur.

Çanakkale savaşları, Kasım 1914 tarihinden 18 Mart 1915 tarihine kadar deniz savaşı olarak Nisan 1915'den Eylül 1915'e kadar da kara savaşı olarak devam etmiştir. Yani Çanakkale savaşları, Kasım 1914'den Eylül 1915 tarihine kadar devam eden ve önce Deniz, sonra da Kara ve Deniz birlikte olmak üzere sürdürülen ve zamanın en öldürücü silahlarının acımasızca kullanıldığı 10 ay süren bir savaşlar dönemidir. Birinci bölümünde bulunmayan Mustafa Kemal, kara savaşları bölümünde Çanakkale'ye intikal etmiş ve kuruluşunu kendisinin gerçekleştirdiği 19. Tümen ile Çanakkale'de harp tarihinde benzeri görülmeyen bir başarı kazanmıştır. Aynı savaş içinde terfi

ederek albay ve savaşın sonunda da generalliğe yükseltmiştir. Mustafa Kemal, savaşın çok kanlı sahnelerinin yaşadığı Aruburnu sırtlarında askerlerine, "...Ben size savaşmayı değil ölmeyi emrediyorum..." diyerek vatan ve namusun candan daha kıtsal olduğunu tarihe tescil ettirmiş bir kumandandır. Onun emrinde bir "İman Abidesi" haline gelen askerler hiç tereddüt göstermeksizin ileri atılmışlar ve canlarını vatan ve namus uğruna feda etmişlerdir.

Çanakkale savaşları, 1915 yılında Türk ordusunun zaferi ile neticelenmiş, fakat dünya savaşını bitirmemiştir. 3 sene sonra bitecek olan savaşı ise Türkler kaybetmiş oldukları için Çanakkale zaferi ile elde edilen savunma hattı çökmüş ve Boğaz, İtilaf devletlerinin kullanımına açılmıştır. Burada şöyle bir durum ortaya çıkmıştır: 1915 yılında genel toplam olarak 250 bin şehit verilerek savunulan Çanakkale Boğazı, Dünya savaşının sonunda Osmanlı devletinin imzaladığı Mondros ateş kes anlaşmasının 1. Maddesindeki hükümlere göre bütünüyle İtilaf devletlerinin kontrolüne bırakılmıştır. İşte bu durum Türk milli vicdanında derin bir yara açmıştır. Can ve mal olarak tarihte eşi benzeri bulunmayan bir fedakârlıkla savunulan Çanakkale, imzalanın anlaşma ile düşmanlara - tabir yerindeyse- kendi elimizle teslim edilmiştir. 1915 yılında Boğaz'ı geçemeyen İngiltere ve Fransa donanması 1918 yılı Kasım ayında hiçbir direnişçi karşılaşmadan Boğaz'ı geçerek İstanbul önlere gelmişlerdir. Aynı donanma daha sonra da İstanbul'u işgal ederek Osmanlı devletinin siyasi varlığına son vermiştir. İşte Çanakkale'nin önemi burada yatmaktadır. Kazanılmış bir zafer, 3 sene sonra ortaya çıkan olaylarla anlamsız hale getirilmek istenmiş ve imzalanan anlaşmanın birinci maddesine Boğazların itilaf devletleri kontrolüne bırakılacağı yazdırılmıştır. Fakat Çanakkale zaferi, Türk milletinin mâşeri vicdanında öyle kuvvetli bir istiklâl aşkı tutuşturmuştur ki, sonraki yıllarda çok daha zor durumlarla karşılaşan Türk Milleti, Çanakkale'yi bir "Referans" olarak önünde görmüş ve müsteviller tarafından elinden bütünüyle alınmak istenilen ve kısmen de alınan İstiklalini ve yurdunu tekrar kazanacağına olan güvenini bir an bile kaybetmemiştir. İşgalcilerle her karşılaşmasında "...Bunlar bizim Çanakkale'de yendikimiz askerlerdir..." , İstiklâl savaşında yurdumuzun önemli bir kısmını işgal eden Yunanlılarla ise"...Biz bunların patronlarını bile Çanakkale de yendik..." şeklinde bir özgüvenle savaşmış ve bu yönüyle Çanakkale, İstiklâl savaşının moral ve güç kaynağı olmuştur. Hemen şunu da ilave edelim: Türk Milleti, Çanakkale savaşını zaferle sonuçlandırdığı gün bu toprakların ebedi ve ezelî sahibi olduğunu dünyaya ilân etmiştir. Sonraki bazı savaşları kaybetmiş olması hiçbir şeyi değiştirmeyecektir. Artık "Düvel-i muazzama" olarak anılan Avrupalı büyük devletler bizim Çanakkale'de yendikimiz devletlerdir, Onları bir daha, bir daha yenibiliriz. Zira onları ve güçlerini tanıyoruz ve onlardan korkmuyoruz.

Çanakkale savaşları, Batı Avrupa'nın 19. Yüzyıl ortalarında hemen hemen tamamladığı "Sanayi Devrimi"nin sağladığı teknolojik gücün bir manada denemesi olmuştur. Gerçekten de Birinci Dünya savaşının iki kutbu olan Almanya ile İngiltere-Fransa sanayileşme sonunda eristikleri silah gücünü tam anlamıyla Çanakkale'de denemişlerdir. İngiliz-Fransız müstevrik donanmasının – o zamanki adı: Yenilemez Armada- Gelibolu yarımadası kıyıları yaklaşık olarak 8 bin metreden döverek kıyıları Türk tabyalarını tahrip etmeleri, Türklerin bu savaşta büyük kayıplar vermelerinin en önemli etkenidir. 25 Nisan 1915'ten sonra başlayan Çanakkale kara savaşları sırasında İtilaf orduları başkumandanı olan İngiliz generali I. Hamilton, "Gelibolu Günü" adıyla Türkçe'de çevirilen hatıralarında İtilaf donanmasından yapılan top atışlarının Türk siperleri üzerindeki tahribatını anlatırken şöyle diyor:

"...Gemilerimizin birinden bir gülle atılıyordu. Güllenin düştüğü yerde büyük bir toz bulutu meydana geliyordu. Bulut dağıldığı zaman büyük bir alanda canlı cansız ne varsa her şey darmadağın olmuş, etrafa saçılmış bulunuyordu. " İngiliz ve Fransız gemilerinden atılan güllerle altında darmadağın olarak etrafa saçılan Türk askerleri idi. Düştüğü yerde 100 metre çapında ve 8-10 metre derinliğinde çukurlar açan bu güllerden yüzlerce, hatta binlercesi acımasızca kullanıldı. 10 aylık savaş sonunda Türk ordusu en seçkin askerlerinden 200 binden fazlasını kaybetti. Bilhassa savaşın ikinci bölümünü oluşturan Kara Savaşları kısmında şehit olan askerlerin yerini doldurabilmek için askerlik şubeleri (ahz-ı asker daireleri) Anadolu'nun her köşesinden devamlı asker sevkıyatı yapmakta idi. Mayıs 1915'ten itibaren askere alma yaşı 15'e kadar düşürüldükten sonra bile cephedeki boşluğu doldurmak mümkün olmayınca, esasen o zamanki kanunlara göre askere alınmaması gereken her seviyedeki öğrenciler de askere alınmaya başlamıştır. Türkiye'nin önde gelen liselerinden Konya Lisesi de içinde olmak üzere, Kastamonu, Kayseri, Sivas gibi illerimizin liseleri (İdadi ve sultaniler) hemen hemen bütün öğrencilerini Çanakkale'ye göndermişlerdir. Ayrıca Galatasaray Lisesi (Mekteb-i Sultani) başta olmak üzere İstanbul'daki liselerin Türk öğrencileri topluca cepheye gitmişlerdir. Tahmin edileceği gibi gidenlerin büyük bir bölümü geri dönmemiştir. Çanakkale'de Türk milleti sadece asker kaybetmekle kalmamış, geleceğini inşa edecek olan aydınlarını da yitirmiştir. Çanakkale'nin kaybını milletimiz on yıllarca telafi edememiştir.

Savaşın başında gayet donanımlı olan askerlerimiz savaşın uzaması ve kayıpların beklenilenden çok olması sebebiyle, savaşın ilerleyen aylarında askerlerimiz yiyecek, giyecek ve donanımları – silah, cephane ve diğer araç-gereç- çok zayıflamış ve acınacak hale düşmüştür. Tüfeklerini omuzlarına asacak kayışları olmayan askerler... Ayakkabılarının altını keçe parçalarıyla destekleyen askerler... Üzerindeki elbiseleri lime lime olmuş askerler... Yemekleri günde iki öğüne düşürülmüş ve şeker, yeşil sebze, meyve gibi yiyecekleri hemen hemen unutmüş askerler... İşte Çanakkale savaşlarını kazanan askerler bunlar. Yaralıların toplandığı hastane çadırları bile düşman top mermilerinden korunamıyor. İtilaf gemileri hedef ayırt etmeksizin ateş ediyor. Yaralı, esir, silahlı askerler bile şehit düşüyor. Çanakkale tarihte eşine az rastlanan bir vahşete şahit oluyor. O kadar ki, kale gibi, duvar gibi müstahkem mevkiyi yıkmakta kullanılacak silahlar hiç tereddüt edilmeden Türk askerlerine karşı

kullanılıyor. Hamilton'un askerlerinin o kadar gözü dönmüştü ki, karşılarındaki askerlerin insan olduğunu bile unutmuslardı. Yağmur gibi yağın güllerle karşılarında Türk askeri asla yalınlık göstermiyordu ve imanından aldığı güçle yurdunu ve istiklalini ölüme savunuyordu. Çok iyi biliyordu ki, bu kutsal savaşta kendisi hayatını kaybedecek fakat kurbanları yurtta evlatları sonsuza kadar hür ve mustakil olarak yaşayacaklardı. Çanakkale Türk çocuklarına bu hakkı sağladı.

Sonuç

Çanakkale savaşları Türk tarihinin bir dönüm noktasıdır. Bu savaş, 1071 Malazgirt savaşı ve zaferi ile Türkleri yurt olan Anadolu'nun ne pahasına olursa olsun savunulacağını en açık delillerdir. Türk Milleti bu savaş ve zafere sonra çok daha zor durumlara karşışmış, toprakları işgal edilmiş, İstanbul başta olmak üzere bir çok şehir müstevriklerine eline geçmiştir. Çukurova'dan başka Batı Anadolu Sakarya nehrine kadar işgal edilmiştir. Türk Milleti uzun savaşların verdiği yitici tahribatı iliklerine kadar yaşamıştır. İşgalci düşmanlarla işbirliği yapan yöneticileri olmuş, bir yandan işgalcilerle savaşıırken bir yandan da onları yeni işbirlikçileri ile savaştırmıştır. Fakat bütün bu olumsuz durum karşısında Çanakkale en zor durumlarda bile Türk insanına bir moral ve güç kaynağı olmuştur.

Çanakkale savaşları ile Türkler, Avrupalı devletlerin bu toprakları Türklerin elinden almak için ne kadar acımasız olabileceğini görmüş ve "Dost-Düşman" tanımını yeniden yapmıştır. Çanakkale savaşlarında Avrupalı sömürgeciler, Afrika ve Güney Asya'dan sayıları yüzbinleri bulan Müslüman askerleri getirerek Türkleri karşı savaştırmışlardır. Bu durum, istiklâline sahip olmayan Müslüman halkın sömürgecilerin ellerinde nasıl din kardeşlerine karşı savaşırlacağını da en ibretimiz şekilde göstermiştir. 1922 yılı sonunda Türk Milleti topraklarını işgal eden müstevriklerinden yurdunu ve istiklâli bütünüyle kurtardığı zaman bu sadece Türklerin değil, toprakları işgalcilerin eline düşmüş bütün Müslüman ülkeler için çok önemli bir örnek olmuştur. Türkleri kendilerine örnek alan, Ortadoğu Müslümanlarından başka Kuzey Afrika Müslümanları ve Güney Asya Müslümanları da ortalama 25 sene içinde bağımsızlıklarını kazanmışlardır. Türklerin zafere, Türkiye dışında kalan Türkler için bir güvence, bir dayanak oluşturmuş ve bu gün Yunanistan ve Bulgaristan başta olmak üzere Balkan devletlerinin hepsinde yaşayan Türkler Türkiye'nin maddi ve manevi desteğini arklarında hissetmektedirler. Aynı şekilde Ortadoğu ülkelerinde yaşayan Türkler de bu maddi ve manevi gücü ve desteği arklarında hissetmektedirler.

Çanakkale savaşları bütün yönleri ile öğrenimeli ve bu savaşın cereyan ettiği Gelibolu yarımadası, bütün Türk çocukları tarafından kutsal bir mekan olarak ziyaret edilmelidir. Atalarımızın din, namus, hürriyet ve istiklâli gibi kutsalımız için ve bizlere güzel bir yurt bırakmak için canlarını nasıl feda ettiklerini asla unutmamalıyız ve unutturmamalıyız. Yine unutmamalıyız ki, bu gün Türkiye Cumhuriyeti gibi güçlü bir devletimiz varsa bunun temeli Çanakkale zafere'dir. O ruhurdur ki, istiklâli savaşını da zafere sonuçlandırmıştır.

Mustafa Kemal' Türk Milleti'ne kazandıran Çanakkale savaşının bütün şehitlerini rahmetle ve minnetle anıyoruz. Ruhları şad olsun.

Kurum sağlığınıza ihmal etmeyin

Cem SOY
Özel Selçuklu Hastanesi
Müdür Yardımcısı

Modern ve verimli çalışma koşullarını tercih eden tüm işletmeleri ve çalışanlarını ilgilendiren "iş sağlığı ve iş güvenliği" konusunun önemi her geçen gün daha da anlaşılarak kabul görüyor.

Özel Selçuklu Hastanesi olarak 10 yılı aşan hizmet sürecinde hizmet kalitemizi sizlerden gelen istekleri karşılayabilmek amacıyla sürekli yükseltmeye çalışıyor ve iş sağlığı ve iş güvenliği konusunda da önemli çalışmalar yapıyoruz.

Kuruluşumuzdan bu yana amacımız; sağlığınıza kavuşmanız, temennimiz; sağlıklı kalmanızdır ilkesi ile hareket etmeye gayret gösteriyoruz.

Sağlık hizmetleri sunulurken etkin, kaliteli ve güvenilir olması gereklidir. Ancak bu şekilde hastalarımızın memnuniyetini ve güvenini sağlayabiliriz. Bu doğrultuda elimizden gelenin en iyisini yapıyor ve sizlerle paylaşıyoruz.

İş Sağlığı ve İş Güvenliği Organizasyonu

Selçuklu Sağlık Hizmetleri A.Ş bünyesinde faaliyette bulunan Özel Selçuklu Hastanesi; üretime dönük etkinliklerde çalışanların iş sağlığı ve iş güvenliği organizasyonu oluşturmaları için çalışmalar yapmaktadır.

Çalışma ortamından kaynaklanan meslek hastalıkları kesin önlenbilir hastalıklardır. Bu hastalıkların önlenilmesi için iş yerinde sağlık sakıncaları ile ilgili her türlü önlem alınmalıdır. Meslek hastalıklarına karşı alınacak tıbbi-tekniğin önlemlerinin belirlenmesi gerekir. Çalışma ortamının işçiyi uygun hale getirilmesi, düzenlenmesi ve işi işe başlamadan muayenesinin usulüne uygun olarak yapılması gerekir.

Kurumumuz; T.C Sağlık Bakanlığının 2005/9 tarihinde portör muayenelerine esas laboratuvar tetkikleri konulu çıkarılmış olduğu genelgeye uygun olarak çalışmaktadır. Gelişen ve değişen mevzuat ile işletmelerin talepleri doğrultusunda, yeni uygulamalar başlatarak sorunların, zamanında ve en çabuk çözümünü sağlamaktadır. Bunun neticesinde de verimliliğin ve hizmet kalitesinin artırılması, maliyetlerin azaltılması kaçınılmaz olacaktır.

Hastanemizde uzun zamandır yaptığımız ve toplumuzumuzun büyük bir kısmını ilgilendiren iş sağlığı ve iş güvenliği çalışmalarına (portör taramaları) hızla devam etmekteyiz. Çıkan sonuçların güvenilir olması, işçi ve işveren açısından çok önemlidir. Olabilecek hastalık veya risklerin yapılan test ve tetkiklerle ortaya çıktığını unutmamak gerekir.

Maalesef ki birçok işveren kurumlar, verilen hizmetlerin güvenilirliğini ikinci plana atarak işin maddi boyutuna bakmaktadır. Ortaya çıkabilecek bütün olumsuzlukları da bilecek ya da bilmeyerek göz ardı etmektedirler. İşverenlerimizden asıl dikkat etmesi gereken husus; yapılan işlemlerin güvenilirliği ve istenilen hizmetleri veren kurumların yeterliliğidir.

İşverenlerin sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için belirlenen önlemleri içine alan İş Sağlığı ve İş Güvenliği yönetmeliği her anlamda uyulması gereken bir prosedürdür.

4857 sayılı İş Kanunu kapsamında yer alan tüm işverenleri içine alan

bu yönetmelikte; işverenlerin yükümlülükleri açıkça ortaya konulmuştur. Buna göre işveren, işle ilgili her konuda işçilerin sağlık ve güvenliğini korumakla yükümlüdür. İşverenin iş sağlığı ve iş güvenliği konusunda işyeri dışındaki uzman kişi veya kuruluşlardan hizmet alması bu konudaki sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. İşçilerin, iş sağlığı ve iş güvenliği konusundaki yükümlülükleri, işverenin sorumluluğu ilkesini etkilemez.

İşveren kurumun özelliklerine, çalışma koşullarına göre farklı tahlil ve tetkiklerin yer aldığı bir dizi maddeyle şekillenen bu muayeneler Özel Selçuklu Hastanesinde her zaman yapılmakta ve uzman doktorlarımız tarafından raporlandırılmaktadır.

Portör muayenelerine ilişkin birçok işletmeyle çalışma yapan kurumumuz bu anlamda kurum - kuruluş ve çalışanları bilgilendirici yayınlarla da imza atmış ve kurumlara yönelik bilgilendirici eğitim ve seminerler de vermektedir.

Portör Tarama Aracı ile "Kurumlara Yerinde Hizmet"

Uzun zamandır iş sağlığı ve iş güvenliği kapsamında portör muayenelerini yapan hastanemizle irtibata geçen kuruluşlar çok kısa bir süre içerisinde istedikleri hizmeti yerlerinde alacaklardır. Bu anlamda bünyemizde bulunan ve (TAEK) Türkiye Atom Enerji Kurumundan ruhsatlı portör muayene aracına sahip olduğumuz da gurur duyarak söyleyebiliriz. Aracımız; insan sağlığını göz önüne alarak radyasyon güvenliği açısından son derece titiz bir çalışma yapılarak dizayn edilmiştir.

İlkemiz, her zaman doğru ve güvenilir sonuçlar vermek olduğundan uygun koşullar sağlanmış aracımla, portör muayenelerinizi gönlü rahatlığıyla yapmanın huzuru bir başkadır.

Bu hizmetimizin sizlerden gelen istekler doğrultusunda daha verimli, kaliteli ve en önemlisi daha sağlıklı olacağını düşünüyor, portör muayeneleri konusunda tüm kurumları ve kuruluşları duyurularla çağırıyoruz.

Kastamonu Mevlevihânesi

Kastamonu Mevlevihanesi'nin banisi olarak Çandarlı Süleyman Paşa kabul edilmektedir. İlk şeyh 'de Dede Sultandır. Elvan Dede zamanında dergah binaları yapılmış, bir mescit ve türbe inşa edilmiştir. Daha sonra tekke Nakşî ve Kadirîler'in eline geçmiş 1871'de yeniden kurulmuştur. 20. yüzyıl başlarında posta geçen Sait Efendi, uygun olmayan davranışları sebebiyle görevinden alınmış ve yerine Ahmet Remzi Dede atanmıştır (1909).

Mevlevihaneden geriye hamam ve hamama bitişik eski bir binâ kalmıştır. Bu eski bina içerisinde timsili bir mezar da bulunmaktadır.

Mevlevi Pilavı

MALZEMELER

- Nohut 100 gram
- 4 bardak Su
- Koyun eti 500 gram
- Havuç 250 gram
- Soğan 1/orta boy
- Tereyağı veya Sade yağ 60 gram
- Çamfıstığı 40-50 gram
- Pirinç 500 gram
- Tuz 2 tatlı kaşığı
- Kuş üzümü 3 yemek kaşığı
- Kara biber yarım kaşık
- Yenibabar yarım kaşık

YAPILIŞI

Nohudu yıka, 1 gün önceden suda beklemeye al. Eti kuş başı doğra, kısık ateşte kendi suyu ile iyice yumuşayıncaya değin pişir. Islanmış nohudu da su ile tencerede 1 saat kadar pişir. Havucu yıka, kazı, küçük küçük kes , nohuda ekle, ayrı bir tencerede yarım saat pişir, suyunu ayır, nohut suyuna sıcak su ekle. Soğanı soy, yıka, ince ince doğra, yağ ve fıstıkla birlikte kapağı kapalı olarak kısık ateşte 10 dakika öldür. Pirinci yıka, süz.

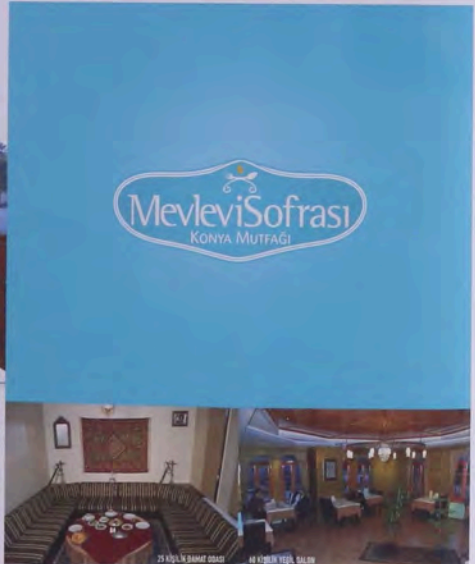
Fıstıklar sararınca pirinci ve eti kat, birkaç kez çevir. Suyu ve tuzu ekle, karıştır, kuş üzümünü serp. Önce kısık ateşte suyunu çekene kadar yarım saat pişir. Pişirme süresi dolmadan 5 dakika önce nohutlu karışımı ve baharatları ekle, üzerine saman kağıdı ya da geçirgen bir kumaş (tülbent v.s.)örtüp beş-on dakika dinlendir.

Orhan KARTAL

Civar Mah. Amil, Çelebi Sk. No:1 Konya Türkiye
T:+90 332 353 33 41 F:+90 332 353 30 12

www.konyamevlevisofrasi.com
bilgi@konyamevlevisofrasi.com

Yumiko Kase

Türkiye'ye ziyarette geldiğinde Mevlana'yı tanıma fırsatı buldu. Türkiye'ye yerleşim dilimini öğrendi. Mevlana ile ilgili araştırmalar yaptı. "Mevlana Müzesi benim manevi evim" diyen yazar, Japonca'ya çevirdiği Mevlana'nın eserleriyle gönül elçiliği yapıyor.

Mevlâna Müzesi Manevi Evim

- Mevlana'yı ne zaman tanıma ve anlama fırsatı buldunuz? Mevlana ile tanışmanız nasıl oldu?

1989 yılında okumak için Türkiye'ye gelen kızım İstanbul'a yerleşmişti. Aynı yıl Aralık ayında bir Türk arkadaşı ile beraber Konya'ya gelerek Seb-ı Arus törenlerini izlemişler. İzlediği törenden çok duygulanan kızım, bana bir mektup yollayarak Mevlana ve sema gösterisi hakkında bilgiler verdi. Mektubuyla birlikte törende çektiği fotoğrafını da göndermişti. Böylelikle 1990 yılının başında Mevlana ile tanışmış oldum. 1993 yılında Türkiye'ye geldim. Kızımla beraber Konya'da Mevlana Müzesi'ni ziyaret ettik. Hazreti Mevlana'nın mezarı önünde dua ederken O'na karşı bir özlem hissettim. Bu özlemim Mevlana'ya karşı merak duygularımı artırdı.

-Hz. Mevlana ile tanıştıktan sonra, hayatınızda neler değişti?

İlk ziyaretimden sonra Türkiye'de yaşamaya karar verdim. 1995 yılından beri Türkiye'de yaşıyorum. Kısa zamanda Türkçeyi de öğrendim. 2003 yılı Temmuz ayında Japonya devlet kanalı THK'nin Türkiye'de çektiği belgesel programda koordinator olarak çalışmaya başladım. Seçtiğimiz konu gereği çekim ekibi ile birlikte Konya'ya geldik. Program çekimleri için ot

zaman Konya Arkeoloji müzesi araştırmacısı olan, şimdiki Karaman Müze Müdürü Nurettin Özkan Bey'den yardım istedik. Programımızın konusu Mevlana ile ilgili olmamasına rağmen Nurettin Bey'e çekim esnasında genelde Mevlana hakkında konuştuk. Aynı zamanda Selçuklu dönemine merak duyduğum için tarihi kitaplar da okumaya başladım.

Tarhi eserleriyle dolu olan Konya'yı sevmeye başladım. 2004 senesinde Konya'da bir buçuk ay kaldım. Bu süre içerisinde Nurettin Hoca ve kalduğum otelin sahibi Bekir Sahiler başta olmak üzere bir çok kişiyle tanıştım. 2005 yılında Konya Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün hazırladığı Mevlana ile ilgili bir projede çalışmam teklif edildi.

-Özellikle Japonların son yıllarda Mevlana'ya olan ilgisinin giderek arttığını gözlemliyoruz. Mevlana Müzesi'ni ziyaret edenlerin istatistiğine baktığımız zaman Hz. Mevlana'yı en çok ziyaret edenler arasında Japonların olduğunu görüyoruz. Bunun sebebi nedir?

Japonların grup olarak gezmeye gelenlerin çoğunluğu seyahat acentelerinden yaptığı plana göre geziyorlar. Konyanın tarihi ve Hz. Mevlana'nın kim olduğu hakkında yeterli bilgi sahibi olmadan ziyaretlerini yapıyorlar. Japonya'da Mevlana'nın daha iyi tanıtılmasını istiyorum. Bunu gerçekleştirmenin de bizim görevimiz olduğunu düşünüyorum.

-Mevlana ile ilgili olarak bir çok eseri Japonca'ya çevirdiniz. Bu çevirilere ilgi nasıl?

Çevirdiğim eserlerin sayısının yetersiz olduğunu düşünüyorum. Hayatım boyunca hedef olarak Mevlana'nın eserleri takip edeceğim ve yavaş olsa bile Japonca'ya çevireceğim. Türkiye'ye gelmemin amacının bu olduğunu düşünüyorum. Mevlana'nın Japonya'da yeterli kadar tanınmadığını biliyorum. Türk yetkililerin Mevlana'yı Japonya'da tanıtmasına yardımcı olmak isterim.

-Mevlana ile ilgili olarak bir çok araştırmalar yaptınız. Bu araştırmalarda karşılaştığınız ve sizi en çok etkileyen konu nedir?

Hz. Mevlana benim hayat öğretmenim. Beni yetiştiren anneannem çok yardımsever, Allah'a karşı saygılı, insanlara karşı da nazik birisidir. Anneannem bana öğrettiği cömert olmak, bencil olmamak, insanları düşünmek gibi öğütleri Mevlana'dan da duyduğum için çok şanslıyım. Hz. Mevlana'nın insan sevgisi eğitimini, küçükken anneannemden almış oldum.

-Her fırsatta Konya'ya gelerek Mevlana Müzesi'ni ziyaret ediyorsunuz. Müze'yi ziyaretleriniz sırasında neler hissediyorsunuz?

Müzedü dua ederken Allah'a sağlıklı ve mutlu yaşadığım için şükrediyorum. Hz. Mevlana'ya ve hayatımda tanıdığım sevdiğim bütün insanlara teşekkür ediyorum.

Mevlana Müzesi benim manevi evim gibidir.

-Sema gösterisi izlerken neler hissediyorsunuz? Sema sizin için neyifade ediyor?

Sema gösterilerini izlerken de çok duygulanıyorum. Bana göre sema, insanlardaki beencilik duygusunu kaldırıyor. Donerek gökteki Allah'a yaklaşmak için bütün arzu ve istekleri eteginden dışarıya atıyor.

Nefesinin ve lezzetinin birleştiği yer...

Tarifüne yakışır şekilde, Konagımızın şark odalarında en güzel geleneksel Konya yemekleri, börekler, çorbalar ve tatlılar sizler için hazırladı...

Kösk
KONYA MÜTFACI

Rezervasyon
0332 352 85 47

Akçeşme Mh. Topraklık Cd. No: 66
Akçeşme İlkokulu Karşısı
Karatay / KONYA

MARTE

Tarihe düşülen notlar MART

18 Mart 1915 günü tanhe alın harflerle bir not düşüldü: "Çanakkale geçilmez"

1. Dünya Savaşı'nı galbiyetle bitirmek isteyen İttifak Kuvvetleri İstanbul'u almak için büyük bir donanmayla Çanakkale Boğazı'nı geçmek istiyorlardı. 24 Kasım 1914'te İngiliz ve Fransız gemilerinden oluşan düşman donanması Çanakkale Boğazı'nda görüldü. Dört ay süren saldırılar Türk Ordusu geri puskürtmeyi başardı. İttifak Kuvvetleri, o dönemin en büyük deniz gücü sayılan donanmasıyla 17 Mart günü bir hareket daha başlattı. Çok şiddetli bombardımanın yasadığı gün düşman gemileri boğaza iyice sokuldular. Tabiiatınızdan gelen karşı ateşe düşen gemiler ilerlemeye devam ediyorlardı. Bu arada Çanakkale Mustahkem Mevki Komutanı Albay Devat Cobanlı 17/18 Mart gecesi Boğaz'a mayın hattı döşemesi emrini verdi. Aldığı emir gereği Birbaş Nazmi Bey, Nusret Mayın gemisi ile o gece yirmi altı mayın, Boğaz'a on birinci hat olarak döşendi. Boğaz'daki mayın sayısı on bir hat olarak 400'ü aşmıştı. 18 Mart 1915, düşman donanması uc fık halinde sabah Boğaz'a girdi. Gemilerden gelen siddetli ateşe tabiiatımız aynı şiddetle karşılık verdi. Yoğun ateş karşısında hareket kabiliyetini kaybeden düşman gemileri, bir gece önce döşenen mayınların patlamasıyla tek tek batmaya başladı. Topcumuzun da yoğun ateşleyle batmayan gemiler de büyük yara aldı. İktid devletleri, Çanakkale Boğazı'nı denizden aşamadılar. Büyük kayıplar vererek geri çekildiler. Karşıdaki Dünya'nın en büyük donanması da olsa Türk ordusu vatan savunmasına yeni bir destan yazmıştı: Çanakkale Geçilmez.

Çanakkale'yi denizden geçemeyen İttifak kuvvetleri bu sefer karadan çıkarma yaparak Boğazı savunmasız bırakma planı yaptılar. İngiliz, Fransız, Avustralya, Yeni Zelanda ve diğer bazı sömürge ülkelerine ait askerlerden oluşan İttifak Kuvvetleri, 25 Nisan 1915 günü karadan çıkarma yapmaya başladılar. 25 Nisan 1915 ve 9 Ocak 1916 tarihleri arasında, yaklaşık sekiz ay boyunca çok şiddetli kara savaşları yaşandı. Mustafa Kemal komutasındaki Türk Ordusu yapılan kara savaşlarında da üstün mücadele pücu ve vatan topraklarını koruma arzıyla düşmana geçiş izi vermedi. "Ben size savaşmayı değil ölmeyi emrediyorum" diyen Komutan'ın, öleceğini bilecek siper için sıra bekleyen askerleri Çanakkale'de destan yazarak bu vatani bizlere emanet ettiler. Çanakkale ruhu Kurtuluş Savaşı'nın da temelini oluşturdu. Çanakkale'den başlayan Anadolu'nun dört bir yanında devam eden bağımsızlık ateşi, yeni Türk Devleti'nin kuruluşunda Millet'in ortak idealini yansıttı.

Çanakkale Savaşlarında 250 binden fazla şehit verdik. Bu gün yaşadığımız toprakların canları hasasına savunan şehitlerimiz unutulmamalıdır. 27/06/2002 tarihinde TBMM'de kabul edilen 4789 sayılı kanuna göre 18 Mart 'Şehitler Günü' olarak kabul edilmiştir. Şehitler Günü ve Çanakkale Deniz Zafere yıldönümünde Şehitlerimiz minnetle anıyoruz.

Mart ayında gerçekleşen önemli olayların kronolojik sıralaması...

<p>01 MART</p> <p>1 Mart 1935 Başarı: 4. kez birinciyle Cumhurbaşkanı seçildi.</p> <p>1 Mart 1978 Adnan Menderes'in oğlu Adalet Partisi Aydın Milletvekili Mutlu Menderes, gündüz bir trafik kazasında sonra öldü.</p>	<p>02 MART</p> <p>2 Mart 1956 Fransa Fasın bağımsızlığını tanıdı.</p> <p>2 Mart 1974 TRT Televizyonu, çarşamba hanc her gün yayın yapmaya başladı.</p> <p>2 Mart 1998 Azerbaycan'da Ermenilerle Azerilerin çabalarından sonra Sovyetler Birliği Azerbaycan'a asker yolladı.</p>	<p>03 MART</p> <p>3 Mart 1993 Mektebi Sınaylı Nefise (Gurel Sanitar Akademisi), İstanbul'da terörle öğretime açıldı.</p> <p>3 Mart 2000 POAS, bir kalemde 1 milyar 250 milyon dolarlık özelleştirme hamlesiyle Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın büyük özelleştirme olarak tarihe geçti.</p>	<p>04 MART</p> <p>4 Mart 1925 Hükümette olanları tutuklayan Talimatı Şukun Kanunu TBMM'de kabul edildi.</p> <p>4 Mart 1967 Başbakan Turgut Özal Amerikan'ın Houston kentindeki Methodist Hastanesinde uydu aracılığıyla Ankara'ya letişim görüntüsü Bakanlar Kurulu'na Başkanlık etti.</p>	<p>05 MART</p> <p>5 Mart 1977 Türken Sonay, Dünya Kadın Röportajları Festivali'nde 'Dönüş İliminde' başsana nedeniyle Brüksel'de özer öldü.</p> <p>5 Mart 1978 İstanbul İktisadiyatı yapılan 23. Balkan Krosu Sampiyonasında Mehmet Yurdadın 12 bin metre, Sıdk Salman 9 bin metre yarışmasında birinci oldular.</p>	
<p>06 MART</p> <p>6 Mart 1957 Afrika'da Altın Kıyısı, Gana isimli olarak bağımsızlığını ilan etti.</p> <p>6 Mart 1986 Basın tarafından 'Basına Sansür Yasası' olarak tanımlanan "Küçüklerin Muzır Nesniyatın Koruma Yasası" TBMM'de kabul edildi.</p>	<p>07 MART</p> <p>7 Mart 1954 Petrol işletmeçiliğini yabancı sermayeye açan 'Petrol Yasası' Meclis'te kabul edildi.</p> <p>7 Mart 1990 Hürriyet Gazetesi'nin yönetim kurulu üyesi ve yazarı Cebir Emec, İstanbul Suadiye'deki evinin önünde mskelli 2 kişisin silahlı saldırı sonucu öldü.</p>	<p>08 MART</p> <p>8 Mart 1943 İsmet İnönü 7. TBMM'yi açtı ve yeniden Cumhurbaşkanı seçildi. Şukru Sarıaoğlu hükümeti kurmakla yeniden görevlendirildi.</p> <p>8 Mart 1951 Adnan Menderes hükümeti istifa etti. Bir gün sonra 11. Menderes hükümeti kuruldu; hükümette üç yeni bakan görev alırken altı bakan yer değiştirdi.</p>	<p>09 MART</p> <p>9 Mart 1929 İstanbul'da Matbaacılık Mektebi açıldı.</p> <p>9 Mart 1954 Yeni yolluğu suç isleyenlere ağır cezalar getiren yasa Meclis'ten çıktı.</p> <p>9 Mart 1971 Başvıacılık Milli Nizam Partisi'nin (MNP) kapatılması istemiyi Anayasa Mahkemesine basurdu.</p>	<p>10 MART</p> <p>10 Mart 1942 Peyami Sefa yeni kelimelemin fabrika tarznında uzletmesini eleştirirdi.</p> <p>10 Mart 2000 Necmettin Erbakan'ın Bingöl'de 1994 yılında yaptığı konuşmada halkın ve düsturluğa tahrik ettiği gerekçesiyle 1 yıl hapis cezasına çarptırıldı.</p>	
<p>11 MART</p> <p>11 Mart 1947 Türkiye, Uluslararası Para Fonu (MFY) (International Monetary Fund) katıldı.</p> <p>11 Mart 1958 Türkiye 'Masir, Suriye ve Yemen' devletlerinin oluşturduğu Birleşik Arap Cumhuriyeti'ni tanıdı.</p> <p>11 Mart 1990 Lozanya tek tarafı olarak bağımsızlığını ilan etti.</p>	<p>12 MART</p> <p>12 Mart 1921 İstiklal Marşı, Milli Marş olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edildi.</p> <p>12 Mart 1971 Silahlı Kuvvetler, hükümet ve parlamentoyu suçlayan bir muhtıra verdi. Başbakan Demirel istifa etti.</p>	<p>13 MART</p> <p>13 Mart 1987 Uluslararası Halklar Federasyonu, haiterici Narm Suleymanoglu'na, Türkiye'ye ilacı tarihinden 6 Aralık 1987 tarihine kadar yarısmalardan men cezası verdi.</p> <p>13 Mart 1992 Erzincan'da 6,3 şiddetinde deprem oldu. 492 kişi öldü.</p>	<p>14 MART</p> <p>14 Mart 1954 Türk Milli Futbol Takımı, Dünya Kupası grup eleme maçında İspanya'yı 1-0 yendi.</p> <p>14 Mart 1983 Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasını öneren yasa tasarı, Darsınca Meclisi'nde kabul edildi. Tasarıya göre 8 ilde DGM kurulacak.</p>	<p>15 MART</p> <p>15 Mart 1970 32. hükümet olarak Üçüncü Dönem Hükümeti Meclis'ten geçiyordu aldı.</p> <p>15 Mart 1989 Avrupa Sampiyon Kulüpler Kupası'nda Galatasaray Monaco takımı ile Köln Müngersdorf Stadı'nda yaptığı maçta 1-1 berabere kalırken Avrupa kupalarında yan finale yükselen ilk Türk takımı oldu.</p>	
<p>16 MART</p> <p>16 Mart 1971 THKO liderlerinden Deniz Gezmiş ve Yusuf Aslan 16 Mart 1971 günü Sivas'a bağlı Gemerek'te jandarmaya girdikleri otağında sonunda yakalandılar.</p> <p>16 Mart 1999 Birleşmiş Milletler'in Kosova'da 70 gün sürecek hava harekâtı başladı.</p>	<p>17 MART</p> <p>17 Mart 1944 Varlık Vergisi'nin tasfiyesine ilişkin yasa yürürlüğe girdi.</p> <p>17 Mart 1972 Uzun süreli araları açık olan Cumhurbaşkanı Halik Partisi Genel Başkanı İsmet İnönü ile Genel Sekreter Bülent Ecevit 17 Mart 1972 günü barıştı.</p>	<p>18 MART</p> <p>18 Mart 1915 Canakkale Boğazı'na harekât düzenleyen İttifak Kuvvetleri düzenlemesine karşı Türk direniş zaferi sonuçlandı. Canakkale geclemedi.</p> <p>18 Mart 1992 Kuzey Atlantik Antlaşma Örgütü (NATO) kuruldu.</p>	<p>19 MART</p> <p>19 Mart 1965 Endonezya bütün yabancı petrol şirketlerini millileştirdi.</p> <p>19 Mart 1977 Türk Hava Yollarına ait Diyarbakır uçağı iki ortaokul öğrencisi tarafından Beyrut'a kaçırıldı.</p>	<p>20 MART</p> <p>20 Mart 1956 Fransa, Tunus'un bağımsızlığını tanıdı. Tunus'un ilk Devlet Başkanı Habib Bourguiba oldu.</p> <p>20 Mart 1996 İngiltere'de hükümet deli dana hastalığını insanlara da bulaştırıp açıldı. Bu açkıama İngiliz Yayıncılığının krize girmesine yol açtı.</p>	
<p>21 MART</p> <p>21 Mart 1942 Serveti Funun sair ve yazarlarından Hüseyin Suat Yalçın İstanbul'da öldü.</p> <p>21 Mart 1964 Boulangier Muzık Odulu'nun Türk piyanisti İdi Biret kazandı.</p>	<p>22 MART</p> <p>22 Mart 1939 Hatay Fransız egemenliğinden kurtuldu.</p> <p>22 Mart 1987 Halkevleri inrhakeme kanarıyla aktif Halkevleri'nin faaliyetleri 12 Eylül sonrası Milli Güvenlik Konseyi tarafından durdurulmuş, yöneticileri yargılandı.</p>	<p>23 MART</p> <p>23 Mart 1931 İklogrenimin Türk okullarında yapılmasını zorunlu kılan kanun, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edildi.</p> <p>23 Mart 1972 Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İhan hakkında TCK'nın 146 maddesinin ihlali etkileri ile soruşturme varlıklarını dam cezalarını onayladı.</p>	<p>24 MART</p> <p>24 Mart 1975 Doviz rezervlerinin azalması üzerine kişi başına 800 dolar olan bursak seyahat döviz, 600 dolara düşürüldü.</p> <p>24 Mart 1987 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, ülkesinin Suudi Arabistan merkezli Rabita örgütünden ön koşulsuz 627 bin dolar yardım aldığı açıkladı.</p>	<p>25 MART</p> <p>25 Mart 1950 Türk Hava Yollarına ait bir yolcu uçağı Ankara'da düştü. 15 kişi öldü.</p> <p>25 Mart 1999 Srbistan, NATO'ya savaş ilan etti. Birleşmiş Milletler'in bildirmesi, NATO üyesi Türkiye de bu ükleye resmen sarıya girmiş oldu Türkiye, uzun yıllardan sonra ilk kez bir savasta resmi taraf oldu.</p>	
<p>26 MART</p> <p>26 Mart 1931 Ölçüler Konunu Mecliste kabul edildi. Okka, endize gibi ölçülerin yerine kilo, gram, metre, litre gibi uluslararası ölçüler kullanılmaya başlandı.</p> <p>26 Mart 1985 Fevral seçimler yapıldı. Sosyal Demokrat Halkçı Parti (SDHP) yüzde 28,7 oy oranıyla birinci parti oldu.</p>	<p>27 MART</p> <p>27 Mart 1977 Kanarya Adaları'nda iki jumbo jetin yerde çarpışması sonucu 574 kişi hayatını kaybetti.</p>	<p>28 MART</p> <p>28 Mart 1970 Ege'de şiddetli bir deprem oldu. Kutahya'nın Gediz ilçesinde evlenen yüzde 80'i yıkıldı. 1036 kişi öldü.</p> <p>28 Mart 1998 Türkiye'de kendisine ilk kez yastık kalp tükülen kişi Halit Sahn oldu.</p>	<p>29 MART</p> <p>29 Mart 1952 İngiltere'de bastırılan 200 milyon tutarındaki 2,5 ve 10 irak banknotları Rize ile birlikte İstanbul'a getirildi.</p> <p>29 Mart 1989 Türkiye'de ilk böbrek nakli, İstanbul'da Doktor Afan Taykur ve ekibi tarafından gerçekleştirildi. <</p>	<p>30 MART</p> <p>30 Mart 1963 22 Mart'ta sağık endenyle tahliye edilen ancak daha sonra coza irtaletilen karan kaidimlar eski Cumhurbaşkanı Celal Bayrak açığı gravine başlandı.</p>	<p>31 MART</p> <p>31 Mart 1959 Adana'da inçirlik NATO üstünde bir Amerikan askeri uçağı düştü. 4 kişi öldü. 3 kişi yaralandı.</p> <p>31 Mart 1975 Suleyman Demirel başkanlığında Adalet Partisi, Milli Selamet Partisi, Cumhuriyette Güven Partisi ve Milliyette Hareket Partisi'nden</p>

Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi

Bekir ŞAHİN

Konya, birçok medeniyete beşiklik etmiş, Anadolu Selçuklu Devleti'ne de başkentlik yapmış kültürel derinliği ve devamlılığı olan bir şehirdir. Bu da Konya'da kurulan kütüphaneler çok özel bir yere taşımaktadır.

Geçmişte kültür ve tarih şehri olan Konya, Cumhuriyet döneminde de tarihi ve kültürel hayat yönünden canlılığını sürdürmüştür. Geçmişten geleceğe köprü görevi yapan kütüphanelerin kültürel canlılığın devamında büyük katkıları olmuştur.

İstanbul'dan sonra en fazla yazma ve nadir matbu eserlerin bulunduğu Konya ülkemizde ve dünyada hak ettiği yere gelme yolunda emin adımlarla yürümektedir.

Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'nde Selçuklu döneminin yanında Osmanlı dönemine ait çok sayıda yazma eser bulunmaktadır. Orta Doğu, Kafkaslar ve Balkanların hafıza merkezi olmaya adaydır.

Bu kütüphaneler Cumhuriyet döneminde kültür ve sanat faaliyetlerinin sürdürüldüğü ana mekanlar olarak görev yapmıştır ve yapmaya da devam etmektedir.

Konya diğer kültür kaynaklarında olduğu gibi kütüphaneler yönünden de zengin bir geçmişe sahiptir. Konya'da Selçuklular ile başlayan kütüphane geleneği Karamanlılar ve Osmanlılarla devam etmiş(1) ve Cumhuriyet döneminde de bu gelenek bozulmayarak sürdürülmüştür. İlk kütüphane Selçuklu Türkleri devrinde Emir Şemsettin Altınapa tarafından İplikçi Medresesi'nde açılmış, bundan sonra Nizamiye Hangahı'nda ve Sadreddin-i Konevi Medresesi'nde, Kutlu Melek Hatun tarafından ise Atabekiye Medresesi civarında çok sayıda kütüphaneler kurulmuştur.(2) Ayrıca Konya Halk Evi'nin de bir kütüphanesi bulunmaktaydı. Bu kütüphane 1952 yılında Milli kütüphaneye dahil edilmiştir.Konya Lisesi, Kız Öğretmen Okulu, Ortaokul ve Sanat Enstitüsü'nün de kütüphaneleri vardı.(3) Konya Lisesi'nin Arap Harfli matbu kitapları 2008 Yılında Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesine devredilmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu devrinde kurulan Mevlana Dergâhi Kütüphanesi ile Yusufpaşa Kütüphanesi bu gün de hizmetlerine devam etmektedir.

Cumhuriyet döneminde tüm ülkede olduğu gibi Konya'da da ekonomik, kültürel ve sosyal kalkınmada önemli bir yeri olan kütüphane hizmetlerinin sayı ve nitelik bakımından daha iyi bir

şekilde yürütülmesine gayret edilmektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı kütüphanelerin yanında, üniversiteler, vakıflar, belediyeler kütüphane açma konusunda büyük çaba sarf etmektedirler.

KONYA BÖLGE YAZMA ESERLER KÜTÜPHANESİ

A- TARİHÇE

Burdur İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü'nü sel basması sonucu çok değerli yazma eserlerin zarar görmesi üzerine, ülkemizin çeşitli kütüphanelerinde bulunan değerli yazma koleksiyonlarını bir araya toplamak, bakım ve onarımlarının yapılmasını sağlamak, eserleri uygun ortamlarda muhafaza ederek araştırmacıların hizmetine sunmak amacıyla kütüphanenin kurulmasına karar verilmiştir.

Kütüphane, 20 Temmuz 1984 tarihinde zamanın Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrrem Taşoğlu'nun katıldığı bir törenle açılışı yapılmıştır.(4)

Konya Bölge Yazma Eserler ve Yusufaga Yazma Eserler kütüphanelerinin, vatandaşların ve bazı kurumların bağışladığı kitaplarla zenginleşmeye devam etmektedir. Bu kütüphaneler kültürel derinliğin merkezi durumundadır.

Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'nde Selçuklu döneminin yanında Osmanlı dönemine ait çok sayıda yazma eser de bulunmaktadır. Orta Doğu, Kafkaslar ve Balkanların hafıza merkezi olmaya adaydır.

Kütüphanenin kitaplarının bilgisayar ortamına aktarılması, yerli ve yabancı araştırmacılara büyük kolaylık sağladı. Ayrıca bu

kütüphanede, tarihi yazma eserlere, orijinaline çok yakın, el işçiliğiyle cilt yapılmaktadır. Yazma ve Nadir Eserler Restorasyon ve Araştırma Merkezi her geçen gün kendini yenilemektedir. Paha biçilmez önemdeki bu eserlerin bir kısmını, özel olarak çelik kasa şeklinde yapılan, ancak 3 ayı görevlinin bir araya gelmesiyle açılabilen çok özel bir bölümde muhafaza edilmektedir. Bu özel bölmedeki eserler, hırsızlık, yangın, deprem gibi doğal afetlere karşı tam korumalı ve içinde nem dengeleyici özel düzenek ile de eserler tam olarak koruma altına alınmaktadır.

B- FİZİKİ YAPI

Hizmet binası, bodrum katı ile birlikte dört katlıdır. Kütüphanenin 14 çalışma odası, 4 salonu, 4 adet el yazması eserlerin bulunduğu özel çelik kasa, 4 adet matbu eserlerin yer aldığı depo, 1 CD arşiv odası ile toplam kullanım alanı 723 metrekaredir. Bugün itibariyle bina yetersiz hale gelmiştir. Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi modern bir binaya ihtiyaç duymaktadır.

C- TEKNİK HİZMETLER

a) Yazma ve Nadir Eserler Restorasyon ve Araştırma Merkezi

Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'nin 20 Temmuz 1984 yılında açılmasıyla birlikte Kütüphane Müdürü M. Lütfi İkiz tarafından son derece güzel çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. İlk önce ilgili personel kâğıt restorasyonu ve cilt sanatı üzerine Konya ve Süleymaniye Kütüphanesinde kursa tabi tutulmuştur. Restorasyon servisi (kitap ve kâğıt üzerine), cilt servisi, kuru temizleme servisi, kimya hane, mikrofilm servislerinin ihtiyaçları giderilmiştir. Bu

servislerdeki çalışmalar bir süre devam etmiştir. Ancak belli bir süre sonra teknik personelin kadro ya da kurum değiştirmesi sonucu bu bölümlerdeki çalışmalar durdurulmuştur.

2003 yılında Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesinde "El Yazmalarını Koruma" dersi almaya başlamalarıyla "Yazma ve Nadir Eserler Restorasyon ve Araştırma Merkezi" aktif hale gelmiştir.

Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai Emirligi Cuma el-Macid Kültür Merkezi ve Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi Müdürlüğü arasında 10.08.2007 tarihinde kültürel protokol imzalanmıştır. Bu protokol neticesinde taraflar arasında karşılıklı olarak 12.000 el yazması eserin dijital kopya değişimi sağlanmış, bunun yanı sıra el-Macid Kültür Merkezi Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi Müdürlüğüne kitap restorasyonu ve bakım cihazları ile bu cihazlarda kullanılacak olan malzemeleri hibe etmiştir.

Bu çerçevede, hem karşılıklı işbirliğini güçlendirmek hem de hibe cihazlar ile oluşturulan restorasyon ünitesinin 17.12.2008 Çarşamba günü açılışı gerçekleştirilmiştir. Bu açılışa Dubai Emir Muhammed Raşid el-Maktum'un oğlu ve aynı zamanda Kültür Meclisi Başkanı Prens Şeyh Macid Bin Muhammed Bin Raşid el-Maktum ile B.A. Emirlikleri Merkez Bankası Başkan Yardımcısı , Dubai Ticaret ve Sanayi Odası Kurucu Üyesi, Dubai Ekonomik İşler Konseyi Başkanı ve bir çok resmi ve özel kuruluşun yönetim kurulu başkanı ve üyeliğini yürüten Cuma el-Macid ve beraberinde emirlik prenslerinin de bulunduğu 23 kişilik bir heyetle birlikte kalabalık bir grup katılımıştır.

b) Eserlerin Korunması

İlmi tetkikler ve çalışmalar için üniversiteler ile her türlü yerli ve yabancı araştırmacılara hizmet veren kütüphanede kitapların muhafaza ve bakımı şu şekildedir:

Yazma ve eski harfli basma kitaplar ayrı ayrı depolarda muhafaza edilmektedir. Depolarda, sabit sıcaklığın kişi 16 °C, yazın 24 °C, bağıl nem oranının %50 olması; ışık şiddetinin 50 lux'ü aşmamasına dikkat edilmektedir. Pencerelerin UV ışınlarını geçirmemesi için koyu renk perde veya UV emen filtreler ile kapatılmakta, çatı, pencere ve kapıların izole edilerek, dış etkenlere karşı korumalı hale getirilmektedir.

Kitapların uzun süre kapalı bir yerde bulunmaları minyatür, tezhip ve yazıların bozulmalarına yol açmaktadır. Bu nedenle kitaplar uygun ortamlarda havalandırılmaktadır.

Kitaplar belirli aralıklarla tek tek elden geçirilmekte, tozları alınacak kitaplar raflardan alınarak temiz havaya çıkarılmaktadır. Temizleme işi, yumuşak uçlu bir fırça ile yapılmaktadır. Elektrik süpürgesi kitapların temizliğinde kullanılmamakta, yalnızca depoların genel temizliğinde kullanılmaktadır.

c) Eserlerin Restorasyon ve Cilt İşlemleri

Yazma eserlerin bakım ve restorasyon işlemleri ise onarıma muhtaç olanlara cilt ve patoloji servislerinde asıllarına uygun olarak koruyucu tedbirlerin alınmasını gerektiren faaliyetleri kapsamaktadır.

Kitapların tamir edilecek olan cilt kapakları cilt atölyesinde sırası gelince onarılmak üzere sökülmekte ve kapagın yüzü tahrip edilmeden çıkartılmaktadır. Aslına ve devrine uygun bir şekilde onarıldıktan sonra tekrar cildine yerleştirilmektedir.

d) Dijital çekim servisi

Kütüphaneye sağlanmış olan yazma eserler uzman personel denetiminde öncelikle kontrol edilerek sayfaları dağınık olanlar düzenlenir, numarasız olan varaklara numara verilerek çekime hazır hale getirilir.

Çekimleri tamamlanan eserler CD-Rom'lara JPEG dosya yapısında ve her eser tek tek CD-Rom'a yüklenmek koşuluyla aktarılmaya yapılmaktadır. Ayrıca bu CD-Romların harici bir sahit disk'e de yedekleri alınmaktadır.

Donanım kapasitesi ve erişim hızı verilerin saklanması ve erişimde önemli faktörler olduğu için özenle seçilmektedir. Bu kapsamda arşivlenen veriler, "Tiff." ve ".jpg" formatında hazırlanıp İnternet üzerinden araştırmacıların hizmetine sunma amaçlı çalışmalar devam etmektedir.

D- KOLEKSİYON

Konya Selçuklunun Başkentidir. En eski yazmalar da o dönemde yazılan Sadreddin Konevi, İbn-i Arabi ve Hz. Mevlana gibi zamanın büyük alim ve mütefekkirlerine ait eserler kütüphanenin dikkat çeken kitaplarıdır. Bunun yanında Hacı Bektaş Veli'nin kütüphanesi de buradadır. Tıp Yazmaları konusunda da dünyanın en zengin koleksiyonuna sahiptir diyebiliriz. Mevlevilikle ilgili, İbn-i Arabiyle alakalı eserde hiçbir kütüphanede bulunamayacak sayıda. İmamı-Gazaliden İmam-ı Azama yüzlerce ilim adamı, düşünür ve mutasavvıfın eseri kütüphanede bulunmaktadır. Anadolu'nun en kapsamlı koleksiyonunu depolarında saklayan önemli bir kütüphaneye hüviyetine sahiptir.

a) Sağlama:

Bugüne kadar Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi koleksiyonunda devir, bağış ve satın alma yoluyla sağlanmış kayıtlı ve halen tasnifi yapılarak kayıt altına alma çalışmaları devam eden 83.602 adet kitap bulunmaktadır. Devir yapılan kütüphane sayısı en son Elazığ Müzesi Kütüphanesi'yle birlikte 64'e ulaşmıştır.

Bugüne kadar Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi koleksiyonunda devir, bağış ve satın alma yoluyla sağlanmış kayıtlı ve halen tasnifi yapılarak kayıt altına alma çalışmaları devam eden toplam 108.330 adet yazma ve nadir matbu kitap mevcuttur.

b) Faydalanma:

Araştırmacılar, kütüphanede yazar adı, kitap adı ve "Dewey Onlu Sınıflama" sistemindeki konu numarasına göre hazırlanmış olan kataloglardan ve bilgisayar ortamında oluşturulmuş 'Yordam 2001' isimli veri tabanı ile bu üç ana arama başlığına ek olarak yayın türü (el yazması, basma), dil, sınıflama, sağlama, tarih vb. olmak üzere 41 farklı şekilde arama yapabilmektedirler. Aradıkları kitapları tespit ettikten sonra kendilerine verilen kitap isteme fişlerini doldurarak depo memurlarından istedikleri kitapların CD'lerini alabilirler.

Kütüphane, üniversite personelinin ve öğrencilerin talit günlerini dikkate alarak cumartesi günleri de nöbetçi personeliyle hizmet vermektedir.

c) Konya Belleği:

Konya belleği adı altında bir bölüm oluşturulmuş, ülkemizin bütün yazma eser kütüphaneleri taranarak Konya ve kültürüyle alakalı kitap kopyaları kütüphaneye getirilmiştir. Artık bu bölüm 'Konya Şehir Arşivi' konumunda hizmet vermektedir. Vatandaşlarla sıcak ilişki içerisine girilerek yüzlerce kitap bağışı yapılmasına vesile olmuştur.

d) Yurtiçi ve Yurtdışı Çalışmaları:

Kütüphane görevlileri Türkiye genelinde yazma eserlerle ilgili her konuda ihtiyaç duyulan yerlere giderek inceleme, tespit ve devir işlemleri gerçekleştirmişlerdir.

Bu kapsamda görevli idari ve teknik personel 2008 yıl içerisinde Batman, Niğde, Bor, Isparta, Yalvaç, Denizli, Manisa ve Akhisar başta olmak üzere bir çok il ve ilçede inceleme ve tespitler yapmış, depo şartları uygun olmayan kütüphanelerin kitapları ile bazı süreli yayınlar ve Konya ile ilgili bir takım eserler, devren kütüphane koleksiyonuna dahil edilmiştir. Azerbaycan ve Dubai'ye gidilmiş; Azerbaycan Fuzuli El Yazmaları Enstitüsü ve Dubai Cuma el-Macidi Kütüphanesi ile teknik işbirliği ve dijital kopya değişimi protokolleri yapılmıştır.

Dubai Cuma el-Macidi Kütüphanesi ile Yapılan protokol gereği yaklaşık 13.000 eserin dijital kopyası kütüphane arşivine kazandırılmış olup tespit çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca protokol çerçevesinde Dubai'den makinele 01/09/2008 tarihinde kütüphanemize teslim edilmiştir. Arnavutluk devlet arşiviyle de diyaloglanmıştır. Rodos Fethi Paşa Kütüphanesi ile ilgili çalışmalarda başlamıştır.

Her geçen gün kendini yenileyen Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, vatandaşların ve bazı kurumların bağışladığı devrettığı kitaplarla zenginleşmeye, değişik ülke kütüphaneleriyle kurduğu diyaloglarla gelişmeye devam etmektedir.

(1) YÖRÜK Doğan, "Osmanlı Devletinde Kütüphane Yaptırmanın Maliyeti: Konya Yusufaga Kütüphaesi Örneği", SBED, 518, Konya 2008, s.38.

(2) Müjgan Cınbur, "Kütüphane Vakfiyelerinden Notlar" Erdem, c. 1/3, (1985), s. 712.

(3) YÖRÜK Doğan, "Osmanlı Devletinde Kütüphane Yaptırmanın Maliyeti: Konya Yusufaga Kütüphaesi Örneği", SBED, 518, Konya 2008, s.38.

(4) Merih CEYLAN, "Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi Kuruluş ve Çalışmaları", Yeni Meram Gazetesi, Konya 23/05/1985.

Mehmet Başbuğ,
"Enver Paşa ve Sarıkamış",
2008.

Mehmet Başbuğ'un Fırçasından Çanakkale ve Kurtuluş Savaşı

Yrd. Doç. Mehmet BÜYÜKÇANGA

Bugün üzerinde hür ve bağımsız yaşadığımız Türkiye toprakları 1071 yılından beri şehit kanlarıyla sulanarak vatan haline getirilmiş ve Türk milletine armağan edilmiştir. Özellikle 20.yüzyıl, dünyanın en kanlı savaşlarına sahne olmuş. Birinci Dünya Savaşına (1914- 1918) katılan Osmanlı İmparatorluğu üç kıta üzerine 9 ayrı cephede savaşmıştır. Osmanlı'nın en başarılı olduğu cephe Çanakkale'dir.

İtilaf devletlerinden İngiltere, Fransa, Avustralya, Yeni Zelanda ve diğer sömürgeleri, müttefikleri olan Rusya'yla birleşerek savaşçı lehlerine çevirmek amacıyla 1915 yılında Çanakkale Boğazı'nı 650.000 kişilik bir orduyla geçmeye kalkışan itilaf devletlerinin deniz ve kara birliklerini Türkler 253.000 şehit vererek durdurmuştur. Böylece Türk milleti vatan sevgisinin ve savunmasının en olduğunu bütün dünyaya göstermiştir. Çanakkale Savaşları, Mustafa Kemal'in üstün komuta yeteneğinin ortaya çıkması açısından büyük önem kazanmıştır. Türk ordusunun zaferiyle son bulmuştur. Doğu cephesinde de Ruslarla büyük çarpışmalar olmuştur.

1. Dünya Savaşı'ndan yeni çıkan Osmanlı İmparatorluğu savaş kazanan devletlerle Mondros Ateşkes anlaşması imzalamıştır. Antlaşmanın 7. Maddesi galip devletlere istedikleri her yeri istedikleri zaman işgal etme hakkını tanıyordu. Böylece işgaller bu anlaşmanın arkasına sığınarak yapılacaktır. İşgallere ilk tepki halktan gelmiştir. Ege'de Yunanlılara, Güneydoğuda Fransızlara, Karadeniz'de Pontusçu Rumlara karşı hareketler başlamış bu hareketlere sonra Kuvay-ı Milliye (Milli kuvvetler) adı verilmiştir.

Dünyaya örnek büyük Kurtuluş Savaşı yaparak vatani emperyalist güçlerden kurtaran Türk Milleti, Kurtuluş Savaşı (1919-1922) boyunca cephede ve cephe gerisinde asker-sivil yaklaşık 137.000 şehit verilmiştir.

Kurtuluş savaşını tuvale fırçalarıyla yansıtan ressamlarımız:

Arif KAPTAN "Mustafa Kemal'in Yolunda" (İstanbul Askeri Müze,1933)

Halil DİKMEN "Kurtuluş Savaşı'nda cephe taşıyan kadınlar" (Ankara Resim ve Heykel Müzesi,1933)

Hikmet ONAT "Kurtuluş Savaşı'nda Sila'dan Mektup"(İstanbul resim ve heykel müzesi 1933)

Hayri ÇİZEL "Hücum" (İstanbul Askeri Müze)

Sami YETİK "Köyün geri alınması" (İstanbul Askeri Müze,1934)

Sami YETİK "Batı cephesinde savaş" (İstanbul Askeri Müze, 1934)

İbrahim ÇALLI "Zeybekler kurtuluş savaşında"(Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi)

Kurtuluş Savaşı'nı yağlıboya tekniğinde tablolarında ölümsüzleştiren ressamlarımızdan biri de Konya'da yaşayan Mehmet BAŞBUĞ'dur.

MEHMET BAŞBUĞ (1956-...)

Bursa Eğitim Enstitüsü Resim-iş eğitimi bölümünden mezun

Mehmet Başbuğ, "İstiklâl Savaşının Yorumlanması", 2003.

oldu. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Resim Bölümü'nde lisans tamamladı. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim Anabilim Dalında "MASTER", "SANATTA YETERLİLİK" "DOKTORA" yaptı. 1976-1986 yılları arasında M. E. B. okullarında görev yaptı. Gazi Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi'nde çalıştı. Halen Selçuk Üniversitesi Resim-iş Eğitimi Anabilim Dalında Doçent Dr. olarak çalışmaktadır. Kısa adı GESAM olan Türkiye Güzel Sanat Eseri Sahipleri Meslek Birliği kurucu üyesi ve yönetim kurulu üyesidir. Çeşitli yarışmalara katılarak 17 ödül aldı. Yurt içinde ve yurt dışında 70 kişisel sergi açtı. Çeşitli sergi ve yarışmalara jüri üyeliğinde bulundu.

KONYA POLİSEVİ KOLEKSİYONU

1. RESİM: "İstiklâl Marşı'nın yorumlanması ve "Kurtuluş Savaşı" konulu resmi tuval üzerine yağlıboya. Resimde duvarın kenarında şehit olmuş bir asker yatmaktadır. Askerin ayakları ve elleri ön

plandadır. Asker şehit olduğu halde sağ elinden silahını bırakmamıştır.

Duvarda İstiklâl Marşı'nın altıncı kıtası yer almaktadır. Ressam İstiklâl Savaşı ile özdeşleştirildiği tablosunda, anlatımlığını kendine has üslubuyla bütünleştirerek izleyiciye marşın en etkili bölümlerinden biri olan ve "Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı:" ile başlayan dördüncüden hitap etmektedir.

"Bastığın yerleri "toprak "diyerek geçme, tanı;
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı;
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı;
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı."

Resimde renk olarak kahverengi, gri, yeşil renkler ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Bununla birlikte Türk bayrağının temizlik uyandıran

Mehmet Başbuğ, "Kurtuluş Savaşında Kadın", 140x200cm, 1999.

rengi beyaz da resme ilginç bir heyecan ve güzellik katmıştır.

2. RESİM: "Kurtuluş Savaşında Kadın" tuval üzerine yağlıboya. Ön tarafta elinde tüfeği olan ve kağınlarla cepheye malzeme taşıyan kadın, yorgun düşmüş bir halde ayakta durarak dinlenmektedir. Kıyafeti kahverengi, kırmızı ve turuncu renkleri ve tonlarından oluşmaktadır. Başörtüsü beyazdır. Arkasında kağınya koşulu öküzler, beyaz ve kahverengi renktedir. Sağ tarafında yine kağınya koşulu iki öküz yer almaktadır. Arka planda askerler yer almaktadır ve ay yıldızlı al bayrağımız dalgalanmaktadır. Gökyüzü mavi ve gri tonlarda resmedilmiştir. Zemin yine beyazdır. Beyaz zemin üzerinde griler, kahverengi tonlar kullanılmıştır.

Mehmet BAŞBUĞ eserlerinde Türk insanının savaş gücünü, azmini çok iyi yansıtmıştır. Resme bakan kişinin etkilenmesini başarmıştır.

Eserleri Milli kültürümüzü yansıtmaktadır. Resimlerinde savaş zamanındaki puslu havayı verebilmiştir. Genel olarak kırmızı ve beyaz renkleri ağırlıklı olarak kullanmıştır. Bundan da anlaşılın Türk bayrağının renklerini sanatçımızın yansıtmak istemesidir.

Mehmet BAŞBUĞ resimlerinde; savaş, savaşın zorluklarını ve Türk milletinin bu günlere nasıl geldiğini, bu topraklar için neler feda edebileceğini göstermektedir. Tablolarına baktığımızda Milli Mücadele'nin anlattığı "Cepheye doğru", "Karanlık günler" ve "Zafer sevinci" adlı eserlerinde ülkemizin ve atalarımızın ne sıkıntılara düşmanları memleketimizin kovduğunu anlatmaktadır. Tablolarında duygular oldukça yoğun ve gerçekçidir. Yani sanatçımızın eserlerine baktığımızda sanki bugün birebir o savaş atmosferini yaşamışız gibi hissederiz. Çünkü sanatçımız eserlerini milli şuurla beslemiş ve anlatmıştır.

Memleketini düşmanlardan temizlemek için savaş alanlarında yığılan insanımızı, at sırtında haftalarca uykusuz kalan ellerimizi, yorgun fakat iman gücünü kaybetmemiş Türk halkını, patlayan top seslerini, mermi ve erzak taşıyan kağınları ve sedye üzerinde yaralı taşıyan insanları resimlerinde konu olarak işlemektedir.

Figürlere ağırlık verilerek olayın içindeki kişilerin ruh hallerini bize yansıtmış, ağlayan, üzülen, mutsuz ama bir o kadar cesur yüzler. Yaşanmış savaşın yüzünü bir ayna gibi resimlerde bunu bize yansıtmıştır.

Resimlerde koyu renkler kullanılmış ancak koyu tonlar beyaz

renkle yüzeyde dengelenmiştir. Resimde ayrıca kırmızı renk dikkati çekmektedir. Resimlerin merkezindeki vurgulanmak istenen figürler kırmızı renkle verilmiştir. Kendine has üslubu, renk kullanımı olan sanatçımızın eserlerinde Umudu, bağımsızlığı, yardımlaşmayı, birlik beraberlik ve iman dolu kalplerin seferberliğini, hürriyet aşkı ile bir olmuş yürekleri yansıttığını görebilmekteyiz.

3. RESİM: ÇANAKKALE ZAFERİ

I Dünya Savaşında Osmanlı Devleti'nin en başarılı olduğu cephe. Savaşın en kanlı safhası bu cephede de cereyan etmiştir.

Çanakkale muharebelerinde çoğu öğrenim çağında 253.000 Türk subay, er ve erbaş şehit olmuştur. Çanakkale'nin geçilemeyeceğini anlayan İngiliz ve Fransızlar da arkalarında Türkler kadar kayıp bırakarak 19- 20 Aralık 1915'te Anafartalar ve Arburnu'ndan 8-9 Ocak 1916'da Seddülbahir' den kesin olarak çekildiler.

Resmin, ön planında resmin yarısını kaplayan bir at ve onun üzerinde sağ elinde Türk bayrağı taşıyan asker, arka planda ise; canları pahasına düşmanla savaşan Mehmetçikler, düşman gemileri ve arkasında da Gelibolu yer almaktadır. Patlamalardan gökyüzüne doğru dumanlar yükselmektedir.

Tablo bütün olarak yine kahverengi, kırmızı, gri, beyaz renklerden oluşmaktadır.

KAYNAKLAR

BAŞKAN, Seyfi, (1989), "Ankara Resim ve Heykel Müzesi", Ankara: Akbank Yayınları.

BAŞBUĞ, Mehmet, (2001), "Türk Dünyasından İzlenimler" Konya: Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları.

BÜYÜKCANGA, Mehmet, (1998), "Mehmet Başbuğ ve Sergisini İzlerken", Yeni Meram Gazetesi, 6 Ekim Salı.

ÖZEL, Mehmet, (1992), "Cephelerden Kurtuluş Savaşına İmparatorluktan Cumhuriyete" TC. Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü Yayınları.

ÖZEL, Mehmet, "Ankara Resim ve Heykel Müzesi", Ankara: Ajans Türk Matbaası

KOSGEB'den ihracatçı KOBİ lere 1 milyar \$ Cansuyu desteği

Erkan Yılmaz
KTO - KOSGEB

KOBİlerimizin hem finansal sıkıntılarını en aza indirmek hem de ihracattaki daralmayı sonlandırmak amacıyla İHRACAT KREDİSİ DESTEK PROGRAMI başlamıştır. İhracatçı KOBİlerimize verilecek olan kredi desteği programı ile oluşturulması planlanan kredi hacmi 1 milyar dolar olup, ihracatçı KOBİlerimize cansuyu olacaktır. Bu destek, döviz bazlı kredi faizlerinin %10'ları aşığı bir dönemde 6 ay için %1,1813 gibi çok düşük bir faiz oranıyla uygulanacaktır. 1 milyar dolarlık kredi paketinde kullanılacak kredi faizinin 1/3'ünü KOBİ'ler, 2/3'ünü ise KOSGEB karşılayacaktır. KOBİlerimizin kredi talepleri başvuru sırasına göre değerlendirilecektir. KOSGEB veri tabanında yer almayan işletmelerin, iletişim bilgileri www.kosgeb.gov.tr adresinde yer alan KOSGEB Merkez Müdürlüklerimizle irtibata geçmesi faydalı olacaktır. 2 Mart 2009 Pazartesi günü mesai saati itibarıyla başlayan kredi destek başvuruları anlaşma yapılan banka şubelerinden herhangi birine elektronik ortamda on-line olarak yapılacaktır. Kredi kullanmak isteyen KOBİ'ler, kendi sürecini verme numaralarını girmek suretiyle www.kosgeb.gov.tr adresinden takip edebileceklerdir.

İŞLETME BAŞINA KREDİ ÜST LİMİTİ

İhracatçı KOBİlerimize sağlanacak olan cansuyu kredisinin toplam üst limiti 200.000 \$ olup, üst limitten kullanılması durumunda en az 5000 KOBİ kredi faiz desteğinden yararlanabileceklerdir. 200.000 \$'ın altında limitte kredi kullanılması durumunda kredi desteğinden yararlanabilecek KOBİ sayısı artacaktır.

KREDİ VADESİ

Bu programda kullanılacak kredinin, ilk 6 ayı ödemesiz olup, 6. ayın sonunda defaten ödenecektir.

BÖLGE KONTENJANLARI

Program bütçesinin, %30'u kalkınmada öncelikli yörelere, %70'i normal ve gelişmiş yörelere ayrılmıştır.

BAŞVURU YERİ VE ŞEKLİ

KOSGEB veri tabanına kayıtlı KOBİ'ler direkt olarak anlaşma yapılan

Fortis

Garanti Bankası

Halk Bankası

HSBC

İş Bankası

Şekerbank

TEB

Vakıfbank

Yapı Kredi Bankası

Ziraat Bankası

şubelerine müracaat edecektir.

KOSGEB veri tabanına kaydı olmayan KOBİ'ler ise öncelikli iletişim bilgileri www.kosgeb.gov.tr adresinde yer alan KOSGEB Merkez Müdürlüklerine başvurularını yapabileceklerdir. yapılan başvurular KOSGEB ve bankalarca belirlenecek kriterlere göre değerlendirilecek, bankalara yapılan kredi başvurularını azami 1 ay içerisinde sonuçlandırılacaktır. Gayrimenkul ipotegi alınması halinde gerekli ekspertiz masrafi en fazla 1000 TL olacaktır. Teminat sıkıntısı yaşayabilecek KOBİlerimiz Kredi Garanti Fonu'ndan % 1 komisyon karşılığında yararlanabileceklerdir.

KİMLER BAŞVURU YAPABİLİR

İmalat sanayinde faaliyette göstermesi,

250'den az çalışanı olması ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosunun 25 Milyon TL'yi aşmaması,

İhracat taahhüt etmesi veya ihracat kayıtlı satış yapması

KOSGEB Veri Tabanına kayıtlı olması

KOSGEB'e verilecek güncel KOBİ Beyannamesi ve YDFT (Yararlanıcı Durum Formunu) onaylanmış olması gerekmektedir.

İLETİŞİM MASASI

www.sanayi.gov.tr

www.kosgeb.gov.tr

0 312 595 29 52

0 312 595 29 53

0 312 595 26 20

0 312 595 26 45

KOSGEB Merkez Müdürlükleri

Banka Şubeleri

Kredi Garanti Fonu Anonim Şirketi'nden bilgi alınabilecektir...

KTO - KOSGEB

0.332 221 52 54

KOSGEB KONYA İGEM

0.332 345 06 03

Altınbaş

Mutluluğun İzitüsü

Cin Cin

KUYUMCULUK

Sultan Cem Caddesi
No: 37/A Meram / KONYA
Tel: 0332 321 58 38
Faks: 0332 320 77 55

İstiklal Marşı ve Mehmet Akif

Arkadaş, yurduma alçaklar
 Siper et gövdeni, dursun bu
 Dogacaktır sana vatanın
 Kim bilir, belki yarın, belki
 Bastığın yerleri 'toprak' diy
 Düşün altındaki binlerce
 Sen şehid oğlusun, incin
 Verme, dünyaları alsan ta
 Kim bu cennet vatanın
 Şühedâ fişkiracak to
 Cânı, cânânı, bütün
 Etmesin tek vatanın
 ûhumun senden İlahı şudur ancak emeli.
 ma' bedimin göğsüne nâ-mahrem melî.
 şehâdetleri dinin temeli.
 benim İstemeli.

Yurdun dört yanı işgal altındayken Milli Mücadele'nin devam ettiği bir dönemde halkın ve ordunun milli duygularını güçlendirmek için yazılan İstiklal Marşı, bir milletin bağımsızlığına olan inancının en açık göstergesidir. Mayıs 2007'de TBMM'de kabul edilen bir kanunla 12 Mart tarihi, her yıl İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'un Anma Günü olarak kutlanıyor. "Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmasın" diyen Mehmet Akif'i minnetle anıyoruz.

İstiklal Marşı'nın kabulü

Kurtuluş Savaşı'nın başladığı yıllarda, cephedeki askerlerimizi coşturacak, onların moralini yükseltip milli duygularını güçlendirecek bir milli marşın hazırlanması düşüncesi, Genelkurmay Başkanı Albay İsmet İnönü tarafından ortaya atıldı. Bunun üzerine Milli Eğitim Bakanlığı odullu bir yarışma açtı ve durumu tüm yurda duyurdu. Yarışmaya 724 şiir katıldı. Değerlendirme komisyonu şiirlerin tamamını inceledikten sonra altı tane şiir, milli marş olmaya uygun görülüp ayrıldı. Ancak yapılan değerlendirmede bu altı şiirin de milli marş olma niteliği taşımadığı sonucuna varıldı. Zamanın Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Tanrıöver, milli marşı Mehmet Akif Ersoy'un yazmasını istiyordu. Oysa Mehmet Akif, ucunda para ödülü olduğu için yarışmaya katılmamıştı. Milli marş niteliği taşıyan bir şiirin bulunamaması üzerine dostları devreye sokularak Mehmet Akif'i ikna edilmeye çalışıldı. Sonunda para ödülünün kaldırıldığı konusunda güvence verince Mehmet Akif, marşı yazmayı kabul etti. Daha önce ayrılan altı şiirle Mehmet Akif'in yazdığı şiir arasında yapılan değerlendirmede Akif'in şiiri birinci oldu. 12 Mart 1921 günü TBMM'de Hamdullah Suphi tarafından okunan şiir büyük bir coşkuyla karşılandı. Öğleden sonra Meclis'te yapılan oturumda Akif'in şiiri oy birliğiyle 'Milli Marş' olarak kabul edildi.

Mehmet Akif, İstiklal Marşımızı yazabilecek tek değilse bile en ideal insandı. Şiiri toplum için ve bir dava adına yazan, ama şiiri şiir yapan özelliklerden feragat etmeyen, Türkçe'nin bütün nüanslarını ve imkanlarını ustalıkla kullanan, çağının tanığı ve vicdani olan bir şairden daha iyi kim yazabilirdi böyle bir marş? Akif'in şiir anlayışı ve şiir gücü kadar ancak bir sosyologda bulunabilecek bütün ve ayrıntılı yakalayabilen gözlem gücü İstiklal Marşını bu denli etkili bir milli mutabakat metni haline getiren en önemli belgedir. İstiklal Marşı'nın şiiri olarak Mehmet Akif'in bir başka önemli özelliği de sarsılmaz bir iman ve dava adamı olduğu kadar tam bir erdem kahramanı olmasıdır. Türk Şiiri'nde bu kadar kendi kendisi olabilen, yüksek ahlak sahibi, mütevazi ve ilkel, entelektüel kapasitesi son derece yüksek, yaşadığı dünyanın farkında bir başka şair zor bulunur. Akif aynı zamanda bir Milli Mücadele kahramanıdır. Akif, Milli Mücadelede katılmak için uzun ve tehlikeli bir yolculuktan sonra Ankara'ya gelir. Yüreğindeki iman ve umudu camii kursülerinden, eşraf ziyaretlerine kadar, sohbet, vaaz, davet, düzyazı ve şiirle haykırır. Milli dünyada İstiklal Marşı yazan şairler içinde; hem milletin var olma mücadelesine katılmış bir kahraman, hem milletin dilini bu kadar iyi kullanan bir yazar hem büyük bir entelektüel, çağının tanığı ve vicdani olan bir aydın, hem toplumunun değerlerini ve kişisel ahlakını sağlam bir ikelilikle kendi şahsında bütünlemiş bir ahlak adamı, hem İstiklal Marşını arzu ve talep eden Meclisin üyesi bir milletvekili hem de İstiklal Marşını yazmadan önce de ülkesinin büyük bir şiiri olarak tanınan ve bütün bu özellikleri kendi şahsında toplamış başka biri yoktur.

Mehmet Akif'in hayatı

1873'te İstanbul'da doğdu. 27 Aralık 1936'da İstanbul'da yaşamını yitirdi. 4 yaşında Fatih'te Emir Buhari Mahalle Mektebi'nde başladığı eğitimini Fatih Merkez Rüştiyesi'nde sürdürdü. Ardından Mülkiye Mektebi'nin idadi (lise) bölümünü bitirdi. Babasından Arapça öğrendi. Fatih Camii'nde İnan edebiyatı okutan Esad Dede'nin derslerini izledi. Farsça ve Fransızca öğrendi. Babasının ölümü ve evlerinin yanması üzerine Mülkiye'nin yüksek kısmından ayrılmak zorunda kaldı. 1889'da girdiği Halkalı Mülkiye Baytar Mektebi'ni 1893'te birincilikle bitirdi. Ziraat ve Ticaret Nezareti'nde veteriner olarak çalışmaya başladı. Rumeli, Anavutluk ve Arabistan'da dolandı. Geniş halk kesimleriyle, köylülerle yakın ilişkiler kurdu. Halkalı Ziraat Mektebi ve 1907'de Çiftçilik Makinist Mektebi'nde ders verdi. 1908'de Dürülfünun Edebiyatı

Cin Cin

ELEKTRONİK

Teknolojide Tam Hizmet

PLAZA MERKEZ

Sultan Cem Cd. No: 31/A
Tel: 0332 322 11 11 (PBX)
Faks: 0332 320 77 55
KONYA

NALÇACI EXTRA

Nalçacı Cd.
Acaembaşı St. No:79
Tel: 0332 237 42 42
Faks: 0332 237 42 37
KONYA

İHSANİYE ŞUBE

Millet Cd. No: 37/E
Tel: 0332 321 74 50
Faks: 321 72 42
KONYA

NİŞANTAŞI ŞUBE

Hulusi Baybal Cd. No:17/H
Tel: 0332 238 04 30
Faks: 0332 238 04 31
KONYA

RAMPALI ŞUBE

M. Muzaffer Cd. Manav İşh.
No: 10/H
Tel: 0332 350 55 58
Faks: 0332 350 60 17
KONYA

İSTANBUL CD. ŞUBE

Hoca Habib Mh. İstanbul Cd.
No: 180 / A
Tel: 0332 353 11 11
Faks: 0332 350 05 00
KONYA

BEYŞEHİR ŞUBE

Atatürk Cd. No: 8
Tel: 0332 512 82 59
Faks: 0332 512 04 45
Beyşehir / KONYA

ÇUMRA ŞUBE

İzzetbey Mh.
Alpaşan Türkeş Cd. No: 87
Tel: 0332 447 80 80
Faks: 0332 447 77 70
Çumra / KONYA

Umûmiye müdürlüğüne atandı. Umur-ı Baytariye Müdür Muavini görevine getirildi. Kısa süre sonra bu görevden ayrılıp yalnızca Halkalı Mülkiye Baytar Mektebi'nde ders vermeye sürdüdü.

İstiklal Marşı

1913'te İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne girdi. 1'inci Dünya Savaşı sırasında bu cemiyete bağlı bir örgüt olan Teşkilat-ı Mahsusu aracılığıyla Almanya'daki Müslüman tutsakların durumunu incelemek üzere Berlin'e gönderildi. Daha sonra Arabistan ve Lübnan'a gitti. Batı uygarlığının koşullarına ve Doğu-Batı çelişmesine tanık oldu. İstanbul'a dönüşünde Dâr-ül-Hikmet-i İslâmiye adlı kuruluşun başkâtıplığına atandı. İzmir'in işgalinden sonra Anadolu'da başlayan kurtuluş hareketine destek verdi. Balıkesir'de yaptığı konuşma, İstanbul hükûmetini endişelendirdi, görevinden alındı. Ama o mücadelesini sürdürdü. Camilerde yaptığı konuşmaların metinleri çoğaltılarak bütün yurda dağıtıldı. Ankara hükûmetinin kurulması üzerine Burdur mebusu olarak Büyük Millet Meclisi'ne girdi. O sırada İstiklal Marşı için açılan yarışmaya katılan 724 eserin hiçbirini beğenilmemişti. Maarif vekilinin isteği üzerine 1921'de 'İstiklal Marşı'nı yazdı. Metin, 12 Mart 1921'de Büyük Millet Meclisi'nde kabul edildi. Mehmet Akif, ödül olarak kendisine verilen 500 lirayı Türk Ordusu'na armağan etti.

Mısır dersleri

Sakarya Zaferi'nden sonra İstanbul'a geldi. 1923'te Mısır'a gitti. Birkaç yıl işleri Mısır'da yazları İstanbul'da geçirdi. 1936'ya kadar Mısır'da Türk dili ve edebiyatı dersleri verdi. Bir yandan da Kur'an'ın Türkçeye çevrilmesine çalışıyordu, Siroz hastalığına yakalandı. Hava değişimi için 1935'te Lübnan'a, 1936'da Antakya'ya gitti. Aynı yıl ülkesinde ölme isteğiyle Türkiye'ye döndü. 27 Aralık 1936'da hastalığın pençesinden kurtulamadı ve yaşamını yitirdi.

Sanat hayatı

Edebiyatla ilgili baytar mektebindeki öğrenciliği sırasında başladı. İlk şiiri "Kur'an'a Hitab" 1895'te "Mektep" adlı dergide yayımlandı. Ardından "Resimli Gazete"de şiirleri çıktı. O dönemde yazdığı ahlak, din, bilgelik temalarını işleyen didaktik şiirlerini temel eseri "Safahat" a almadi. Öğretmeni İsmail Safa'nın etkisini taşıyan mesnevileri, edebiyat çevrelerinin ilgisini çekti. 2'nci Meşrutiyet'in ilanından sonra daha önce yazıp ortaya çıkarmadığı yazıları yayımlanmaya başladı. 1908-1910 arasında Sıratı Müstakim (sonradan Sebülür Reşad adını aldı) dergisinde yazdı. En ünlü şiirleri "Küfe" ve "Seyfi Baba" bu dönemde yayımlandı.

Safahat

Temel eseri "Safahat" 7 kitaptan oluşur. Birinci kitap olan 1911 tarihli "Safahat'ta, Osmanlı toplumunun meşrutiyet yıllarındaki durumu anlatılır. "Süleymaniye Kürsüsünde" isimli 1912 tarihli ikinci kitapta, Osmanlı aydınlarının halkla ilişkisi dile getirilir. 1913 tarihli "Hakkın Sesleri" adlı bölümde, eski dinsel-didaktik Türk yapıtlarında olduğu gibi her şiirin başında bir ayet yer alır. Bu ayetler günün siyasal ve toplumsal olaylarının yorumuna ışık tutar. 1914 tarihli ve "Fatih Kürsüsünde" adlı dördüncü bölümde, yeni kuşaklara çalışma ve mücadele ruhu kazandırmak isteyen düşünceler yer alır. 1917 tarihli "Hatıralar"

başlığında 1'inci Dünya Savaşı sırasında yazılmış şiirler bulunur. Her birinin başına bir hadis konular bu şiirlerde "İslam Birliği" ölküsü vurgulanır. 1924 tarihli "Asım" isimindeki 6'ncı bölümde 1'inci Dünya Savaşı günlerinden tablolar çizilir. 1933 tarihli 7'nci bölüm olan "Gölgeler"de dinsel konulu şiirler ve dortlükler yer alır.

Şiiri

Mehmet Akif'in şiiri anlatıya ve öğüde dayanır. Ama din yönünden ulaştığı başarı, öğüt ve anlatıyı donukluktan kurtarır. Zaman zaman didaktizmin sakıncalarını hafifleten bir mizah on plana çıkar. Zaman zaman da coşku ve içtenlik gibi öğeler şiiri özünü parçası olmaktan kurtarır. "Sanat sanat içindir" tezine her zaman karşı çıktı. Ona göre şiir, "libas hizmetini, gıda vazifesini görmelidir. Gerçeği her an ve bütün çıplaklığıyla yakalamalıdır." İstanbul halkının konuşma dili kadar Osmanlıca'yı da çok iyi bildiği için aruz veznini ustalıkla kullanır. Kurtuluşu Batılılaşma'da gören Tevfik Fikret ile çatışır. İslam Batılı'nı savunurken, İslam dünyasındaki durağanlığı da sert dille eleştirir. Savaş, bunalmı ve yokluk yıllarının yoksul insanları Türk edebiyatında gerçek yüzleri ve sorunlarıyla ilk kez onun şiirlerinde ele alınır.

Eserleri

Safahat (Başlangıç 1911, tamamlanma 1933. Ömer Rıza Doğrul, Akif'in kitaplarını almadığı şiirlerini de ekleyerek Safahat'ı 1943'te tekrar yayınladı. M. Ertuğrul Düzdag "Safahat"ın daha önceki baskıları arasındaki farkı gösteren yeni bir basımını 1987'de yayınladı.)

Kastamonu Kürsüsünde (1921, Milli Mücadele dönemindeki hutbeleri)

Kuran'dan Ayet ve Hadisler (ölümünden sonra, 1944 seçme yazılan)

Mehmet Akif Ersoy'un Makaleleri (1987, Abdülkerim ve Nuran Abdülkadiröglü)

Kaynak :

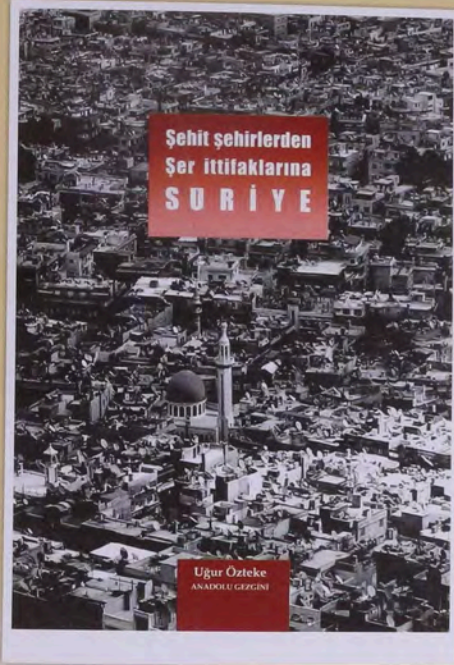
http://www.edubilim.com/forum/istiklal_marşinin_kabulu_ve_mehmet_akif_ersoynun_anma_gunu_12_mart-12041.0.html, 'İstiklal Marşı'nın Kabulu ve Mehmet Akif Ersoy'un Anma Günü (12 Mart)

Konya Kitaplığı Şehit Şehirlerinden Şer İttifaklarına Suriye

Gazeteci Uğur Özteke'nin "Şehit Şehirlerden Şer İttifaklarına Suriye" adlı gezi notları ve incelemelerden oluşan kitabı yayımlandı.

Memleket Gazetesi Genel Müdürü, Gazeteci Uğur Özteke 2007 yılının sonunda Suriye'ye yaptığı gezide oluşan izlenimlerinden faydalanarak kültür, tarih ve insan konulu notlarını kitabında okuyucuyla paylaşıyor. İlk kitabı "Dünyanın Yap Bozu Balkanlar"dan sonra ikinci kitabını piyasaya süren yazar, Suriye Türklerinin tarihçesi hakkında bilgi veriyor. Suriye Türklerinin durumu, Hatay'ın Anavatan'a katılması, Suriye'nin komşu ülke ilişkileri gibi konuların yer aldığı kitapta, son dönemdeki Türkiye ve Suriye ilişkileri detaylı olarak inceleniyor.

Cin Cin

ELEKTRONİK

Teknolojide Tam Hizmet

TURKCELL
EXTRA VE ABONE MERKEZLERİ

NOKIA
Connecting People

 Sony Ericsson

BenQ - SIEMENS

YETKİLİ SERVİS

Sultan Cem Cd. No: 31/A
Tel: 0332 322 11 11 (PBX) Faks: 0332 320 77 55

Mehmet Özkendirici Çiziyor...

mozkendirci@selcuk.edu.tr

Global Kriz seçime hazırlanan siyasilere etkilemiyor...

